

Ayetullah Humeyni, İran'ın laik Şah rejimi ile olan bağını tamamen kopararak, ülkede İslam devleti adı altında yeni bir siyasi düzen kuran devlet adamıdır. 1979 İslam Devrimi'nin ardından Fransa'ya kaçan Şahpur Bahtiyar, Paris'e yerleşmişti. Şah Rıza Pehlevi yönetiminde görev yapan son başbakan Bahtiyar, 1979'da Şah'ın ülkeden kaçması sonrasında kurulan naiplik konseyine de başkanlık etmişti.

Bahtiyar, Paris'in batısındaki Suresnes'teki evine giren kişilerce bıçaklanmış ve boğulmuştu. Ali Vekili Rad, 1991'deki suikast ile ilgili olarak 1994'te mahkûm olmuş, ancak ona yardım ettiği öne sürülen iki kişi hiçbir zaman bulunamamıştı. Şahpur Bahtiyar'ı öldürmekten 18 yıl

hapse mahkûm edilen ve mahkeme kararı ile koşullu serbest bırakılan Ali Vekili Rad'ın İran'a iade edilmesini öngören dosya, Fransa İçişleri Bakanlığı tarafından imzalanmıştı. İran İstihbarat Bakanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Birimi tarafından yayımlanan bildiride Amerikan yönetiminin İran'a yönelik düşmanca politikalarının bir devamı olarak İran İslam Cumhuriyeti'nin istihbarat servisine nüfuz etmeye çalıştığını belirterek CIA hesabına çalışan bir ajanın İran istihbarat servisi tarafından yakalandığını açıkladı. İran kökenli CIA ajanının çok aşamalı bir karmaşık istihbarat eğitimi aldıktan sonra görevine başladığının belirtildiği

açıklamada; İran istihbarat servisinin, söz konusu şahsı Afganistan'daki Bagram üssünde teşhis ettiği ve bu ajana verilen görevi deşifre ettiği bildirildi. İranlı ajanlar Mossad temsilcileriyle görüşmelerini Türkiye'de gerçekleştiriyordu. Ankara, İsrail-Türkiye ilişkilerinin en kötü olduğu dönem olan geçen yılın başlarında bu İranlı ajanlardan 10 kadının kimliklerini Tahran yönetimine bildirdi.

Paris İranlı rejim muhaliflerinin yoğun olarak seçtikleri adrestir. Ve bu nedenle İran istihbaratının da en fazla örgütlendiği ve aralarında eski Başbakan Şahpur Bahtiyar olmak üzere onlarca muhalifi katlettikleri Avrupa başkentlerinin başını çekiyor.

DJAHANSHAH BAKHTIAR

AJAN

CIA ve MOSSAD ajanı bir İranlı'nın
20 yıllık intikam hikâyesi

1962 - 1963'te Şah'ın toprak reformu programı çerçevesinde bazı dinsel vakıfların mülklerine el konulmasına muhalefet ettiği için tutuklanmıştır. Bir yıl tutuklu kalan Humeyni, 4 Kasım 1964'te Türkiye'ye sürgün edilmiştir. Kısa bir süre Bursa'da kaldıktan sonra Irak'a sürgün edilmiş ve Şiilerce kutsal sayılan Irak'ın Necef kentine yerleşmiştir. 1978'de ise Fransa'ya gitmiştir. Oradan Şah yönetiminin yıkılması için yoğun bir propaganda çalışması yürütmüştür. Bunun sonucu olarak 16 Ocak 1979'da Şah Muhammed Rıza Pehlevi İran'ı terk etmek zorunda kalmıştır. Humeyni yapılacak suikasti Mossad, İran askeri ataşesi Yitzhak Segev aracılığıyla Humeyni'nin adamlarına bildirmişti

Dubai İslamic Bank, Dubai'deki The Plantation adlı büyük inşaat projesinde 501 milyon dolar zarara uğradı. Bankayı zarara uğratan projenin arkasında ise 2 İngiliz ve bir Türk'ün olduğu yazıldı.

İran destekli olduğu iddia edilen örgüt Uğur Mumcu, Bahriye Üçok, Ahmet Taner Kışlalı suikastlerinden sorumlu tutulmaktadır. Sekiz sanığın Tevhid Selam üyesi oldukları gerek-

çesiyle mahkûmiyetlerine hükmedildi. Ayrıca kararda sanıkların Türkiye'deki Anayasal düzeni hedef aldıkları ve İran gizli servisine yönlendirildikleri şeklinde tespitlere yer verildi.

1980'de yapılan bir anlaşmaya göre İsrail, 1980-1987 yılları arasında İran'a 500 milyon dolarlık silah sattı. İran-Kontra adıyla ortaya çıkan olayda, silah sevkiyatlarının Türkiye üzerinden yapıldığı belirtildi.

Mossad tarafından Türkiye'de bulunan genç muhalif İranlılar arasından seçilen kişiler belli bir süre eğitildikten sonra ajan olarak İran'a yollandı. Mavi Marmara olayı İsrail-Türkiye ilişkilerindeki gerginlik sonrası MİT bu ajanlık olaylarını ortaya çıkardı.

Affectum
Libris

Ajan

Djahanshah Bakhtiar

Orijinal adı: Moi, Iranien, espion de la CIA et du MOSSAD

Çeviren: Arzum Balkaya

Kapak Tasarımı: Sedat Özgür

Sayfa Düzeni: Sedat Özgür

© Editions du Moment, 2014

© Affectum Libris, 2014

ISBN: 978-605-86557-9-9

1. Baskı, Ekim 2014, İstanbul

Sertifika No: 25810

Baskı ve Cilt: İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri

Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8

Yenibosna – Bahçelievler / İstanbul

Sertifika No: 10614

Tel: (0212) 496 11 11

Affectum
Libris

İmtiyaz Sahibi ve Yayın Yönetmeni: Bora Yaşar

Akatlar Mah. Zeytinoğlu Cad. No:10/5

34335 Beşiktaş/İstanbul

Telefon/Faks: +90 212 351 6 8 08

www.affectumlibris.com

Bu kitabın Türkçe yayın hakları © Affectum Libris yayınevine aittir.

Tüm Hakları saklıdır. Tümünün veya içeriğinin herhangi bir

bölümünün yayıncının izni olmadan, fotokopi yöntemi dahil,

elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM MAYA, MICKAEL VE DİĞERLERİ	127
I ÖFKELİ.....	129
II SUÇ VE CEZA.....	135
III ÜÇKÂĞIT.....	141
IV YALAN MAKİNASI	151
V MOSSAD'IN OKULUNDA	161
VI PİNPON OPERASYONU	167
VII YALANCI USTA	173
SON SÖZ.....	181

Anneme, büyükbabama.

“Dünya; her sabah kalkan, olur olmaz şeyden yakınan, sonra o kadar çok istediği değişimi başlatmak için en ufak bir çaba harcamadan kendi işine dalan insanlarla dolu. Sadece bazı adamlar olayların gidişatına razı olmuyor ve değişim için hayatını tehlikeye atmayı seçiyor. Jay-Jay Bahtiyar, nadiren rastlanan bu cesur adamlardan biri. Bir istisna. Kelimenin tam anlamıyla İranlı bir vatansever: vatanına sadık. İran halkı ve hatta dünya ona borçludur.”

“Sam”, CIA’in eski Orta Doğu Bölge Şefi

ÖNSÖZ

Farkettiğim ilk şey “Piyuuv” diye bir sestir. Kendine has bu sesin susturucu takılmış bir silahtan atılan mermiye ait olduğunu sonradan anlayacaktım. 18 Temmuz 1980’de Neuilly-sur-Seine’deyiz. Saat sabahın sekiz buçuğu ve tekrar uykuya dalmaya çalışıyorum. Büyükbabam; kirpi gibi kabarmış saçlarım ve bitkin gözlerimle sürüne sürüne kahvaltıya geldiğimi görünce sebebini hemen anladı. Beni tekrar yatağa gönderdi. İngiltere’deki yatılı okulumda televizyon izlememiz yasak, o yüzden tatillerde bunu telafi ediyorum. Amcamın polis arkadaşları bana İngilizce altyazılı VHS kasetler getiriyorlar – Fransızca’yı anlamakta zorluk çektiğimi biliyorlar. Geçen gece, on beş gün önce yapılan Wimbledon finalinin kaydını izledim. Amerikalı John McEnroe ve İsveçli Bjorn Borg arasındaki titanlar savaşını. Her ne kadar sonucu bilsem de, Amerikalı’nın avantajına dönen dördüncü setin bitmek bilmeyen tie-break’i boyunca elim ayağım titredi, ağladım. Beni tanıyanlar size söyler; mizaç olarak daha ziyade bir John McEnroe’yum, fakat teniste Bjorn Borg’u tutuyorum. Kortlarda onun hareketlerini taklit ediyorum, onun gibi giyiniyorum, bilekliklerine varıncaya kadar. Ben kendi çağımın çocuğuyum. Benim kahramanım İsveçli. Büyükbabamdan sonra.

Duyduğum ikinci ses bir makineli tüfekten çıkan “TAK-TAK-TAK” sesi. Yatağımdan fırlıyorum. Apartmanı barut kokusu kaplıyor. Mermi koridordaki dolabı delmiş. Giriş kapısının yanındaki duvara sırtını dayayan kuzen, bana doğru sesleniyor: “Kaç!”. Büyükbabam mutfaktan suikastçiye bağırıyor. Ben kendi kendime “Bizi öldürmeye geldiler” diyorum. Tekrar ayağa kalkıyorum ve kendimi banyoya kapatıyorum. Bu alanın kapalı olduğunu, hiçbir şekilde buradan kaçamayacağını akıl edemi-

yorum. Bekliyorum. "TAK-TAK-TAK". Yine makineli tüfek... Ardından sessizlik. Kendi kendime soruyorum; düşmanlarımız dairemize girdiler mi, büyükbabamı ve kuzenimi öldürdüler mi, beni arıyorlar mı yoksa tüm yaşananlardan sonra, varlığımın önemi olmadığından, çekip gittiler mi. Onbeş yaşındayım.

Daha fazla bekleyemiyorum. Banyodan çıkıyorum. Koridor-
da, hâlâ giriş kapısına yaslı duran kuzenimi görüyorum. Bana gülümsüyor, kanayan bir yeri yok. Bir an için, kâbus mu görüyorum yoksa her şey gerçek mi bilmiyorum. Büyükbabam geliyor. Kusursuz görünüyor, şüphesiz her zaman olduğu gibi sabahın altısından beri ayakta. Açık gri kıyafetini siyah beyaz saçları tamamlıyor. Bana iyi olup olmadığımı soruyor. İyiyim. Ta ki merdiven sahanlığında küçük bir kan gölünün içerisine uzanmış, yakından atılmış bir mermiyle kafatasının yarısı parçalanmış bir kadın vücuduyla karşılaşana kadar. Bu kadın bizim komşumuzdu, katiller bize gelmeden önce daireleri karıştırmıştı. Binanın girişinde başka bir ceset; bir polis. Meslektaşlarından biri ağır şekilde yaralanmış, bizi korumak istediği için hayatı boyunca felç kalacak.

Bu sefer katilleri ellerinden kaçırdılar. On bir yıl sonra geri gelecekler. Ve ben orada olmayacağım. Büyükbabam boğazlanacak. Asla eski halime dönemeyeceğim. Büyükbabamı sevdim, ona hep saygı duydum, onu idolüm olarak gördüm. Bana şekil veren oydu. Babam, annemle beni varlığıyla onurlandırdığı ender zamanlarda bizi döven bir pislikti. Büyükbabam bir devlet adamıydı, ülkemin tanıdığı son devlet adamı, barbarlığa ve yobazlığa karşı bir kale duvarıydı. Bugün artık aramızda değil, anısına yürekten bağlıyım ve varlığımı onun intikamını almaya adadım. Onun kavgalarına sahip çıktım. Ölümü hayatımın yönünü belirledi.

Çünkü benim tek suçum onun torunu olmaktı, onaltı yaşma gelmeden İngiliz MI5 ajanlarıyla yaşadım, Fransız istihbarat ailesinin ferdi haline geldim, efsanevi Quai des Orfevres'in ofislerinde "La Crim"ın müfettişleri tarafından sorguya çekil-

dim. Bir kaçırılma ve bir suikast girişimi atlattım.

Onu öldürenlere aynısını yapmak istediğim için, kırk yaşında CIA ajanı olacaktım. Kırk altı yaşında ise Mossad ajanı. Bu iki görev arasında bir adam öldürdüm. Bu kitap yayımlandığında; atalarımın topraklarını, büyükbabamın otuz yedi gün boyunca yönettiği ülkeyi yöneten bu yobazlar, muhtemelen beni ölüm cezasına çarptıracaklar. Beni köşeye sıkıştırmak için katillerini dünyaya salacaklar. Umurumda değil.

Adım Cihanşah Bahtiyar – bana *Jay Jay* deyin. İran Şahı'nın son Başbakanının torunuyum. Bu da benim sıradışı hikâyem.

BİRİNCİ BÖLÜM

ŞAHPUR

I

BABA BOZORG

1971'de, anne tarafından büyükbabam Şahpur Bahtiyar, annem Viviane'a: "Cihanşah'ı ben büyüteceğim, sen ufaklıkla ilgilen!" dediğinde yedi yaşındayım. Annem razı değil ama kabul etmişti. Gerçekten başka çaresi yoktu. Bir yaşındaki kardeşim Touraj'la birlikte kalıyordu. Bana gelince, kendi iyiliğim için büyükbabamın yanına taşınyordum.

Annemle babam yeni boşandı. On yıl önce tanışmışlar. Soyadları aynıydı, kuzendiler. Ben 14 Ekim 1964'de doğuyorum, tanışmalarından iki yıl sonra. İlk çocukluk dönemimin ayrıcalıklı olduğunu söyleyebiliriz. Huzistan eyaletinde büyüdüm, petrole doymuş, Basra körfezine kıyısı, Irak'a sınırı olan bir bölge. Baba tarafından büyükbabam, annemin babasının kuzeni, eyaleti yönetiyor. Diktatör gibi davranan, tüm etrafına korku saçan – ben dâhil, onu olduğu gibi sevsem de – ve kariyeri boyunca aldığı çok sayıda madalyayı göğsünde sergileyen bu adam bana adını verdi, sizin için Fransızca telaffuzu zor ama bizde, İran'da çok aristokratik bir isimdir. "Cihan" Farsça dünya demek, "Şah" ise kral. Dünyanın kralı, tamamıyla.

Yöneticim büyükbabam, oğlunu, benim biyolojik babamı, ülkemizin en güneyine, İtalyanların inşa etmekte olduğu Dez barajına bir saatlik yol mesafesindeki, yedi tepe anlamına gelen Haft-Tappeh diye göz kamaştırıcı bir yere gönderiyor. Orada altı yıl geçiriyoruz. Bir yarısında İranlıların, diğer yarısında barajı yöneten Avrupalıların oturdukları elli kadar müstakil evin yüksek bir duvarla korunduğu, zenginlere ayrılmış bir bölgede oturuyoruz. Her şey, yabancılar kendilerini ülkelerinden uzakta

hissetmesinler diye yapılıyor. Bir bowling salonu, golf sahası, sinema ve gece kulübü var.

Şimdi kafada canlandırmak zor gelse de, 1970'li yılların başlarında İran, zengin petrol kaynaklarından faydalanan, oldukça sanayileşmiş, çok modern bir ülke. Objektif olursak, alelade bir şehir olan, tepeleri karlı dağlarla çevrili Tahran'da o dönem sahte Saint Tropez havası var. Gazinoların sayısı artıyor, lüks otellerin ve tiyatroların da. Kızlar mini eteklerle dolanıyorlar. Dinibütünler sövüp sayıyor ama onlar kutsal şehirleri Kum'dan çıkmıyorlar. Onları vaaz verirken duymuyoruz, ilgilenmiyoruz. Yanılıyoruz. Evde bize hizmet eden aşçıların, yardımcılarının arasında bazı kadınların dışarıdan gelen ziyaretçileri karşılarken örtündüklerini - biz bize kaldığımız da ise örtüyü çıkardıklarını fark ediyorum. Sebebini anlamıyorum ama itiraf etmeliyim ki bundan daha fazla kafama takmıyorum.

Bu güzel hayat, biyolojik babamın, ünlü Dez barajında su ka-yağı yaparken çok ciddi bir kaza geçirdiği gün sona eriyor. Helikopterle Tahran'a götürülmesi gerekiyor. Bir yıl sonra annemle babam nihayet boşanıyor. Bu benim en büyük arzumdur. Babama hiçbir zaman en ufak bir sevgi beslemedim. Benimle konuşmazdı, ben de onun kibirli tavırlarına tahammül edemezdim. Çocukken bile; büyükbabam Şahpur'un sosyal sınıfları ne olursa olsun insanlarla konuşma şekli ile biyolojik babamın yanı-ımızda çalışanlara davranış şekli arasındaki farkı görebiliyordum. Onları hayvan olarak görüyordu. Hayatı boyunca hiçbir baltaya sap olamamış bu adam aile servetine sırtını dayayarak yaşadı. Avlanmak için aylarca ortadan kaybolur, eve döndüğünde de annem ve benimle ilgilenirdi; bize bağırarak ve kimi zaman da bizi döverek. Toplum içinde kendini karizmatik ve esprili biri gibi gösterir, yakışıklı görünürdü, ama bugün hâlâ annemin onda ne bulabildiğini anlamıyorum.

Benim hikâyemi anlamak için aileminkine bakmak gerekiyor. Her anlamda. Günümüzde, bir milyon kişiden fazla oldukları tahmin edilen Bahtiyariler, İran'ın en büyük ve en eski

aşiretlerinden biri. Kendimize özgü lehçemiz “lori” var ve tarih boyunca hiçbir hükümdarın göz ardı edemediği bir güç oluşturuyoruz. Ayrıca İran’da ön plandaki siyaset adamlarının önemli bir çoğunluğu bizim içimizden çıktı. İki büyükbabamın büyükbabası, Najaf-Gholi Samsam ol-Saltaneh, 1912 ve 1918’de iki kez başbakanlık yapmıştır.

İran’ın işleriyle istemedenden de olsa uğraştık. Silahları ve atları olan bu avcı aşiret çok korkuyordu. *People of the Wind* isimli, 1970’li yıllarda yapılan bir belgesel, yüksekliği 4 500 metreyi bulan – Alpleri gözünüzün önüne getirin! – Zagros dağlarını kadın çoluk çocuk aşan bu göçmenlerin destanını yeniden yazıyor. Kartacalı Hannibal’ın bir kez yapmayı başardığını benim kabilem her yıl yapıyordu. Bunun için olağanüstü bir lojistik gerekiyordu. Koyunlar derin nehirlerden geçirilmeliydi. Bir kadın doğuracağı zaman maksimum yarım saati vardı, klan, dağlarda bundan daha uzun süre bekleyemezdi.

• 20. yüzyıl başında, İngilizler İran’da petrol kaynaklarını keşfettiler, bunların tamamı Bahtiyari topraklarındaydı. Siyah altından yana zengin bu bölgelerde benim ailem hüküm sürüyordu. Ayrıca biz uçakları olan ilk İranlılardık. Bu sayede atalarım sahip oldukları toprakların tamamına hâkim olabildiler. Yüzyıllar boyunca, önce köylülerin emeğinin sonra da siyah altının meyvelerini toplamaktan hoşnuttuk. Babam, paranın oluk oluk aktığı bu hayat tarzının vücuda gelmiş haliydi. 1914’de doğan Şahpur Bahtiyar da aynı olanaklardan faydalanmıştı ama kendisine de bir şeyler katmıştı. Üniversite diploması olan ilk Bahtiyari’dir. Çok sevdiği hukuk, felsefe ve siyaset biliminde doktorası vardır. Tüm bunları annesi o yedi yaşındayken ölmesine rağmen yapmıştır. Daha sonra öğrenimine devam etmek için Fransa’ya geldiğinde babasının idam edildiğini öğrendi. Büyük büyükbabam, Sardar Fateh, eskiden katırcıyken Kazak subayı olan sonra da Pehlevi hanedanlığını kuracak bir darbe generali-ne dönüşen Reza Şah’a muhalifti. Bu olanlar büyükbabamın bu aileye olan kinini sürekli besleyecekti.

Totalitarizmin her türüne karşı olan büyükbabam Şahpur, İspanya'daki Fransız rejimine karşı gönüllü olarak uluslararası tugaylara katılıyor. Sonrasında, 1939'da Fransız ordusuna giriyor ve terhis edilince Direniş'e katılıyordu. Burada Paris ve Rennes arasında kuryecilik yapıyor, bir Amerikan pilotunu misafir ediyor ve birçok kez Gestapo tarafından tutuklanmaktan kurtuluyordu. Bu cesur davranışlarının yanı sıra, Fransız diline ve kültürüne âşık oluyor, dizelerini zevkle okuduğu Paul Valery ile dostluk kuruyor "*Güneşin alevleri altında böyle ruhum, Ey güzelim adalet sana tutunuyorum.*"¹ Juan les Pins plajında tanıştığı Bretonlu bir kadına, büyükannem Madeleine'e âşık oluyor. Her biri Fransız isimleri taşıyan dört çocukları oluyor. Kronolojik sırayla: Guy, Viviane, Patrick ve France.

Büyükbaba Şahpur 1946'da İran'a döndüğünde, babasının katili Reza Şah, artık yönetimde değil. İngilizler ve Sovyet Rusları, Alman Nazileriyle işbirliği yapmak için onu iktidardan aldılar. Onun yerine yirmi iki yaşındaki oğlu Mohammed Reza Pehlevi'yi taht-ı takdise geçirdiler. Büyükbabamın yeni Şah'a eskisinden daha fazla değer vermediğini söylemeye gerek yok. Buna karşılık, İran petrolünü millileştiren ulusal kahramanımız Doktor Musaddık'ın etkisine giriyor. Doktor, Başbakan olduğunda, dedemi 1953'de Çalışma Bakanlığı Müsteşarlığı'na getiriyor. Kısa bir süre için. CIA, "Ajax Operasyonu" diye bilinen bir darbe düzenliyor ve birkaç günlüğüne İtalya'ya kaçan Şah'ı satranç tahtasının orta yerine oturtuyor. Dönüşünde, Mohammad Reza Pehlevi, muhaliflerini tutuklayan, işkence eden, öldüren yeni siyasi polis teşkilatı korkunç Savak sayesinde her türden çatışmayı bastırıyor.

Bu, büyükbabamı, soylulardan ve entelektüellerden oluşan, 1967'ye kadar doktorun sonrasında da halefi Karim Sanjabi'nin yönettiği *Jebhe-ye Melli* yani Milli Cephe Partisi'nde – Fransız adasıyla hiçbir benzerliği olmayan İranlı Milli Cephe Partisi sosyal demokrat bir parti - savaşmaktan alıkoymuyor. Büyük-

¹ Deniz mezarlığı.

baba, Savak'ın hedefi ve İran hapishanelerinin müdavimi haline geliyor. Toplamda altı yılını oralarda geçiriyor. İtham sebebi her seferinde aynıydı: "Hükümdara küfretmek". Demokrasi üzerine konferans vermek için üniversiteye her gidişinde sorguya alınıyor. Bir gün annem anlatmıştı; üç yıl kalarak en uzun cezasını çektiği, ülkenin başlıca tutukevi Evin'den çıkışının hemen ardından, eve dönmüş, karısına çocuklarına sarılmış, yeniden kendine gelmiş ve gidip bavulunu hazırlamış. Arabasına binip Şah'a karşı düşmanca bir konuşma yapmak için üniversiteye gitmiş, üç yıl önce sözünün kesildiği yerden devam etmiş. Aynı günün akşamı yeniden Evin'e alınmış...

Buna karşılık, Büyükbaba bana, birçoklarının aksine, hapishanede kendisine her zaman iyi bakıldığını söylemişti. Savak'ın kurucusu ve müdürünün onun kuzeni olduğunu belirtmem gerekir. Bahsi geçen bu kişi, General Teymur Bahtiyar, ona yalvarıp yakarmış: "Şah'a karşı savaşmayı bırak, o çok güçlü. Bir daha konferans vermeyeceğine söz ver ben de seni hemen yarın buradan çıkarayım!" Büyükbaba da cevap vermiş: "Hayır, burada kalıyorum!" Kaderin cilvesi, sonunda General İran'ı terk etmiş ve kendisini bir av partisinde Savak ajanlarına öldürtecek olan Şah'a isyan etmiş.

Büyükbabamın daimi muhalefeti Şah tarafından daha az tolere edilebilirdi; Şah ikinci evliliğini onun bir kuzeniyle, güzeller güzeli Süreyya Bahtiyar ile yaptı, nam-ı diğer "Hüzünlü bakışlı prenses"le. Elizabeth Taylor'ın güzelliğiyle yarışır ince hatlara sahip bu kadın sarayın entrikalarına ve veliahtsız kalmaya dayanamıyor. Boşanıyor ve yaşamak için Paris'e gidiyor, orada Avrupa jet-set'inin başlıca isimlerinden biri haline geliyor. Yedi yıl süren kraliyet evliliği süresince ailem dünürlükten faydalananıyor. Ateşli bir monarşist olan baba tarafından büyükbabam, kendisini iskambil partilerinde ağırlayan Şah'la ahbap oluyor. Bizim için çok faydalı bir dönem. Büyükbaba Şahpur için değil, o Şah'ın taahhütlerini ve felsefi inançlarını kabul etmeyi reddediyor.

Büyükannem eşinin tutukluluk halinden usanıyor. İran'da geçen on yılın ardından boşanıyor ve Beyrut'ta yeniden evleniyor. Oğlu Guy da ülkeyi terk ediyor, Fransa'da İstihbarat Müfettişi olarak kariyer yapıyor. Patrick ve France ise Tahran'da yaşıyor. Ve annem Viviane evliliğinin geri kalanında çabalayıp duruyor. Böylece 1970'li yılların başında büyükbabam tek başına kalıyor. İşte bu yüzden anneme benim eğitimimle ilgilenmeyi "teklif" ediyor. Biyolojik babamın beni himayesinde tutmak gibi bir derdi yok; baba tarafından büyükbabam Cihanşah babama talimat veriyor: "Şurayı, şurayı, bir de şurayı imzala." O da imzalıyor. Hikâyenin sonu. İki büyükbabam, ideolojik olarak ayrı düşseler de birbirlerine büyük saygı duyarlardı.

Böylece Şah'ın dizginlenemez muhalifi Şahpur Bahtiyar'ın yanına taşınıyorum. Ama o dönem bunu umursamıyorum. Benim için o "Baba Bozorg". Farsçada Baba'nın anlamı baba, Bozorg'un anlamı büyük. Bizi, Tahran'ın sık bir semtinin göbeğinde, bakir üzüm bağlarıyla çevrili kırmızı tuğlalı ve havuzlu villada hayal edin. Bir yanda, üç doktoralı, onca hayat deneyimlemiş, seyahat etmiş, savaşmış, elli yedi yaşında bir koca adam, diğer yanda baba figürünün acımasız eksikliğiyle düzgün yontulmamış yedi yaşında bir çocuk. Onun bilgece konuşmalarını dinliyorum. Benimleyken olağanüstü nazik. Genel anlamda bu adam otoriter ama çok yumuşak. Anlatacağını sesini yükseltmeden dayağa başvurmadan anlatıyor. Babamın zorbalıklarından sonra bu beni değiştiriyor. Ayrıca öyle çok şey biliyor ki. Cilt cilt Farsça ve Fransızca şiir kitapları kütüphanesinden taşıyor. Onun için aslolan bilgi. Her akşam bana o gün okulda aldığım notları ve neler öğrendiğimi soruyor. "Fen dersinde neler yaptınız? Getir bir bakalım!"

Beni motive etmek için bir anlaşma öneriyor: "Otuz boy yüz, ben de sana bir dolar vereyim!" O dönem bir dolarla kendime bir sinema bileti alabiliyorum. İstedğim an şöför beni götürüyor. Sık sık suya atladığımı ve mükemmel bir yüzücüye dönüştüğümü söylemeye gerek yok. Önceleri, bana şiir konusunda meydan

okuyor. Üç sayfa Farsça şiir okumam gerekiyor, ezberlemeyi başardığım ilk şiiri hâlâ hatırlıyorum, *Madar*, yani anne, İraj Mirza adında çağdaş bir şairin eseri. Bunu tabi ki para kazanmak için, ama en çok da onu etkilemek için yapıyorum. Bir çocuk için babası onun kralı, tanrısı, her şeyidir. Dedem de benim kralım, tanrım, her şeyim olacaktı.

Baba Bozorg bana sevmediği şeyleri de aktarıyor. Ateist. Kuran'ı okuduğunda peygamber Muhammed'in bir yalancı olduğunu anlıyor. Bunu söylemenin tehlikeli olduğu, İslam'ı eleştirmemesi gerektiği ona birçok kez söyleniyor, o ısrar ediyor. Ayrıca Rennes'de doğan, dini vecibeleri pek yerine getirmeyen katolik annem, beni Tanrı'ya küfrederken duyuyor, hangi Tanrı olursa olsun, iç çekiyor: "Bunları sana kimin öğrettiğini biliyorum!".

Büyükbabanın diğer öğretileri başarıya ulaşmıyor. Evde televizyon seyretmeye izin yok çünkü ona göre televizyonda sadece "anlamsız saçmalıklar" yayımlanıyor. Hele Şah'ın konuşmaları yayımlanırken daha az seyretmeliyiz: "Anlattıkları sadece zırvalık.". Siyaset ilgimi çekmiyor ama diğer programlar için aynı şeyi söyleyemem. Örneğin filmleri izlemek için yakınlarda oturan bir teyzeye veya hizmetçilerin evine sığıyorum.

Gerisine gelince, Büyükbaba yatmadan önce hikâyeler anlatacak türden biri değil. Her şart altında koruduğu belli bir tavrı var. Ama ilişkimiz gelişiyor. İnkâr edilemez biçimde. Kimi zaman, ona seslendiğimde, büyük bir cüretle, "Bozorg" demiyorum. Sadece "Baba" diye sesleniyorum. Baba. İlişkimiz özel çünkü beraber yaşıyoruz. Ayrıca ben öyle de böyle de onun ilk torunuyum. Sonuçta Guy'ın oğlu Gilles benden üç gün önce doğmuş ama İran'da hiç yaşamamış. Acaba bana bağlılığı benim Viviane'in çocuğu olmamdan kaynaklanıyor olabilir mi? Onun kalbinde annemin her zaman ayrı bir yeri vardı. Topuzu, kehribar karası saçları ve ince gövdesiyle ona yedi yaşında kaybettiği kendi annesini hatırlatıyor. Büyükbabanın hapishanede olduğu bazı zamanlar ki büyükannem onu

çoktan terk etmişti ve Guy Fransa'da yaşıyordu, erkek ve kız kardeşleri Patrick ve France'la Viviane ilgileniyordu.

Zamanımın yarısında, hizmetçilerle villada yalnızım. Büyükbaba, Tahran'a üç yüz kırk kilometre uzaklıkta, ülkenin en güzel şehri İsfahan dolaylarında fabrika müdürü olarak görev yapıyor. Büyükbaba haftanın üç gününü orada geçiriyor. Bu yüzden, hizmetçiler, Büyükbabanın verdiği terbiyeyle kendileriyle kibarca konuşan, koca evde sıklıkla yalnız kalan bu oğlan çocuğunu benimsiyorlar. Beraber futbol oynuyoruz, televizyonu onlarda seyrediyorum ve Büyükbaba İsfahan'da olduğunda havuzda yüzmelerine izin veriyorum. Benimleyken istedikleri her şeyi yapıyorlar. Bir nevi aile oluyoruz.

Akşamları, yemeğe her zaman birileri oluyor, kalabalık oluyorlar. Baba Bozorg; siyaset adamlarının, iş adamlarının, yazarların, doktorların, mimarların sıklıkla gittiği Tahran'ın en itibarlı ve kodaman Fransız topluluğunun başkanlığını yapıyor. Tüm bu şahsiyetler onun masasında toplanıyor. Kalabalık ailemizden uzaklaşmış üyeler onun cömertliğinden faydalaniyor. Kimileri villaya giriyor ve eninde sonunda altı ay kalıyorlar. Ayrıca sofrada yirmi ya da otuz kişi gördüğümüz zamanlar nadir değil. Çoğunlukla Farsça konuşmuyoruz, kendi dilimiz "lori" konuşuyoruz.

Büyükbabanın masası, onun rafine yemekleri severek – karşılığında - hayattan zevk almayı bilen biri olduğu zamanki kadar rağbet görüyor. İlaveten, her ne kadar kendisi hiçbir zaman tek bir tütün sigarası içmemiş olsa da aile fertlerine her zaman afyon ikram ediyor. Yani baba tarafından büyükbabama, amcalarıma ve teyzelerime. Ve Baba Bozorg dışında herkes içiyor. İran burjuvazisi için afyon, bir uyuşturucu değil, daha ziyade başından sonuna seremonisi olan bir gevşeme ve paylaşım aracı. Hizmetçiler pipoları getiriyor ve içenler saatler boyu konuşuyor. Biz çocuklar, bu saatlerde salona girmekten kaçınıyoruz çünkü duman başımızı döndürüyor ve düşmemize sebep oluyor.

Bunun dışında, eğer yaramazlık yapmakla meşgul değilsem, Büyükbaba'nın yanındayım; o küçük kaçamağı bir kadeh votkanın tadını çıkara çıkara yudumlarken, hayranlıkla onu dinliyorum. Bu, ailede herkesin bildiği bir sır, Büyükbaba alkolü seviyor, özellikle de Rus komşularımızdan gelen rus votkasını. İyice soğutulup servis ediliyor, artık halkımın en gözde içeceği. Büyükbaba oldukça düzenli bir rejim uyguluyor: iki votka öğlen, iki akşam, hepsi de aperatif olarak. Ağzına kadar dolu kadehler. Ama yemek sırasında tek yudum almaz.

1973 Eylül'ünde, iki yıllık bağlılıktan sonra, yeniden köklerinden kopma. Büyükbabamı, ülkemi, kıtamı bırakıyorum. Baba Bozorg yurtdışına yatılı okula gitmemi istiyor. Onunla her defasında olduğu gibi; istenilen şey yumuşak bir sesle istense bile, size gerçekten seçim hakkı bırakmıyor. Biyolojik babam da yatılı okula gitmiş. Genel anlamda, dönemin İranlı aristokratları evlatlarını batının en iyi okullarına gönderir sonra da ülkeyi yönetmeleri için geri getirirlerdi. Tam bir klasik.

Benim için gidilecek yer İngiltere olacaktı. Büyükbaba doğal olarak Fransa'ya eğilimli fakat İsfahan'daki fabrikasının çalışanlarından biri ona daha itibarlı olan İngiliz kurumlarını öneriyor ve beni oraya götürmeyi teklif ediyor. Bir sabah erkenden, hayatımda daha önce hiç görmediğim bu adam bana Tahran havalimanına kadar eşlik ediyor. Elimi tutuyor, "Günaydın efendim" diyorum, sekiz yaşındayım, İran'ı bırakıp gidiyorum. Annem, büyükbabam, şoför ve en sevdiğim iki sütannem uçağa binene dek bana eşlik ediyorlar. Babam gelmedi bile. Onu bekledik. Boşuna... Baba Bozorg tüm okul masraflarımı üstlendi. Biyolojik babam, babasının olağanüstü zenginliğine rağmen, tek kuruş vermedi.

darkmalt

Büyük Britanya'ya yerleşince İran'a senede sadece bir kez gitme hakkım var. Büyükbaba benim gerçek bir küçük batılıya dönüşmemi istiyor, bu yüzden tatillerimi bile Avrupa'da geçiriyorum. Soğuk İngiltere'de, eve bir sonraki dönüşüme kalan günleri sayıyorum. Ve Tahran'a geldiğimde, Baba Bazorg Farsçayı çok

fazla unutmamam için haftada iki kere İranlı bir öğretmen tutuyor. Yaz tatilleri boyunca her Perşembe Büyükbaba'yla birlikte gezinti için Tahran'a yarım saat uzaklıktaki bir dağa gidiyorum. İki saatlik yürüyüşün sonunda bir restoranda yemek yiyoruz. Kimi zaman yalnız oluyoruz ama çoğunlukla başka insanlar da bize eşlik ediyor. Daha sonraları bu insanların onun siyaset arkadaşları olduğunu öğrenecektim. Baba bu yürüyüşleri gizli konuşmalar yapmak için kullanıyordu çünkü açık havada mikrofonlar yoktu... Villanın önünde Savak'ın arabaları olur, memurlar bizim gidiş ve dönüşlerimizi kaydederlerdi. 1978 yazının bir akşamında Büyükbaba çok geç geliyor. Gürültüyle uyanıyorum, yanındaki kişilerin sesleriyle. Kolu kırılmış. Savak'ın adamları, Tahran dışında yapılan bir mitinge katılanları feci dövmüşler. Endişeleniyorum, ona buna değer mi diye soruyorum. Tabi ki ona göre buna değer. Ülkemizin sokaklarında öfke homurdanıyor. Halk, yiyeceklerini özel uçakla Maxim's'den getiren Şah'la daha fazla yapamaz. Halk artık bu adamdan, Amerikalıların gözdesi bu diktatörden yana olamaz.

İran Milli Cephesi'nin sözcüsü olan Büyükbaba, Pehlevilerin monarşisine karşı şiddetli saldırıları arttırıyor. Ne yazık ki bunlar daha çok Fransa'ya karşı nefreti körükleyen ve popüler sınıflar nezdinde hedefine ulaşan bir sarıklının saldırıları. Kalabalık heceleyerek bağırarak yürüyor: "Marg Bar Şah": Şah'a ölüm! Öğrenciler kaldırım taşlarını fırlatıyor, bankaları, otelleri, eğlence yerlerini yakıp yıkıyor, eski eşyalardan barikatlar kuruyorlar. Sopalara tutturulmuş Ayetullah Humeyni fotoğrafını sallıyorlar, bu yaşlı vaiz on altı yıldan beri sürgünde. Kaos iktidarı ele geçirdi, Şah hükümdarlığını korumak için ne yapacağını artık bilmiyor. 4 Ocak 1979'da akla gelmeyen gerçek oluyor: İran Şah'ı, Baba Bozorg'u Başbakan olarak atıyor.

II

SAFE HOUSE

James, Feffrey ve sakallı Michael ellerindeki kartları masaya koyuyor. Her zamanki gibi ben kazanıyorum. On dört yaşımdayım ve eğer hiçbir zaman kendimi oyunlara kaptırma fırsatım olmasaydı – Büyükbaba bunu bana yasaklamıştı – mektupla uzaktan öğrenim görmediğim zamanlar, günlerimi tavla ve kavgaturnuvaları yaparak geçirirdim. Bu otuzluk İngilizler, bilmediğim bu oyunların kurallarını bana öğretmiş olsalar da devamlı hile yapıyorlar. Ben kazanayım diye. Olduğum yerde kaybettiğim heyecanımı yeniden alevlendirmek istiyorlar. Faydasız, mızıkçılık yapmıyorum. Çok nazikler.

1979 baharı. Her sekiz saatte bir, üç yeni İngiliz kendinden öncekilerin yerini alıyorlar. Ve kart desteleri yeniden ellere alınıyor. Sadece James, Jeffrey ve Michael'i hatırlıyorum. Soyadlarını bilmiyorum. Ayrıca bana söyledikleri isimlerin gerçek olup olmadığından bile emin değilim. Evde, kameralar koridorlara yerleştirilmiş, perdeler her daim çekili. Kendine ait odası olan bir tek ben varım. Yetişkinlerin istiflendiği odada ise makineli tüfekler yatakların altına zulalanmış. James, Jeffrey ve Michael majestelerinin iç istihbarat teşkilatı MI5'in ajanları. Ve ben, on dört yaşında bir yeniyetme, onların tüm dikkatlerinin odak noktasıyım.

Eğer buraya nasıl geldiğimi soruyorsanız, birkaç hafta önce-sine dönmemiz gerekiyor. Hayatımın dönüm noktası, romanlardaki gibi, 11 Şubat 1979 Pazar günü akşamı yaşandı. Sussex'deki Seaford'da bulunan St. Peter's School'da geçen beş yılın ardından, Brighton College'e yeni kabul edilmiştim.

Ödevlerimizi bitirdikten sonra, arkadaşım Christian Taylor ve ben etüd odasında kalıyoruz. Her akşam, artık kardeşimle beraber Paris'te yaşayan annemin bana verdiği transistörlü radyodan BBC'yi dinliyoruz. Her ergen gibi ben de müziğe bayılıyorum. O gece, radyo müzik programını özel bir flaş haber yüzünden kesiyor. "İran Başbakanı Şahpur Bahtiyar intihar etti. Hükümet başkanlığı binası, Ayetullah Humeyni'nin silahlı yandaşları tarafından istila edildi, Başbakan onların ellerine düşmektense bu günlerine son vermeyi tercih etti."

Christian Taylor bana bakıyor:

"Büyükbabanın intihar ettiği doğru mu?"

-Bilmiyorum..."

O andaki duygularımı daha iyi tarif etmemi istemek faydasız, bunu kelimelerle anlatamam. Dünyam yıkıldı.

"Ne yapacaksın? diye ısrarla soruyor Christian Taylor.

-Peter Perfect'i görmeye gideceğim!"

Peter Perfect, Oxford'u bitirmiş ve İran'a âşık, eski uygarlıklar konusunda uzman bir edebiyat öğretmeni. Elli yaşındaki bu müzmin bekâr akşamları hususi dairesinde cin içiyor. Brighton'un sekiz yüz pansiyoneri, her birinin başında bir müdür bulunan dokuz binaya paylaştırılmış. Peter Perfect benim binamın müdürü. Teorik olarak, Monsieur Perfect'i rahatsız etmeden önce, son sınıf öğrencilerinden biri olan bina sorumlusundan izin istemem ve talebimin gerekçesini kendisine sunmam gerekiyor. Şu durumda protokol umurumda değil. Gözü mü karartıp kapıyı vuruyorum. Peter Perfect bana kapıyı açıyor, gözlerim yaşla dolu. Neler olduğunu soruyor. "Büyükbabam intihar etmiş." Beni içeri alıyor. Ona olanları anlatıyorum. Beni televizyonun karşısına oturtuyor ve haberleri seyrediyoruz.

Büyükbaba, Şah'ın Başbakanlığı görevini kabul ettiğinde şaşırdım, onu onca eleştiren kendisi. Ama Şah onun için bir kukladan başka bir şey değil. Mollalar onu çok daha fazla endişelendiriyor. İran'da modern yaşamı yok edip bizi Orta Çağa gömmelerinden korkuyor. Bu öngörüye sahip olan tek

kişi o. Milli Cephe'den eski arkadaşları, Musaddık'ın mirasçıları, en başta Kerim Sanjabi, ihaneti protesto ediyorlar. Halk onu "Şah'ın Uşağı" olarak görüyor. Tam tersi! Bu zaman zarfında; Sanjabi ve diğerleri Fransa'daki rezidansından İran'daki kalabalıkları kışkırtan Ayetullah Ruhullah Humeyni'ye boyun eğdirtmeyi denemek için, Yvelines'deki Neauphle le Chateau'ya gidiyorlar. Fakat ona baskı yapacakları yerde ondan ürken, beyaz sakalından, siyah kaşlarından, kaftanından, kaftanına uygun sarığından, özellikle de soğuk bakışlarından korkan Milli Cephe'nin idarecileri ona biat ediyorlar.

Artan homurdanmaların karşısında, Şah ve eşi Şahbanu, 16 Ocak 1979'da Mehrabad havalimanına gidiyorlar. Büyükbaba yolda onlara eşlik ediyor. Şah kendisine şöyle söylüyor: "Hükümetinize güvenim tamdır ve umarım ki herkesin içindeki vatansever zor görevleri yürütmekte kendisine yardımcı olacaktır." Büyükbaba gururlu bir biçimde cevap veriyor: "En sonunda babamı öldüren bu hanedanlıktan kurtuldum." Ülke durulsun ve ardından demokratik bir seçim düzenlensin diye iktidarı muhakkak elinde tutmak istiyor. Şah kendisini İran hava sahasının dışına götüren bir Boeing 707'ye biniyor. Böylece Pehlevilerin hükümdarlığı son buluyor.

Elleri özgür kalan Baba Bozorg durumu düzeltmeye koyuluyor. Savak'ı dağıtıyor, siyasi suçluları serbest bırakıyor, basın özgürlüğünü yeniden düzenliyor. Bir sürü atılım yapıyor ama bu hiçbir şeyi durdurmuyor; İranlılar gösteri yapmaya ve sarıklının övdüğü İslami Cumhuriyeti istemeye devam ediyorlar. Şuursuzlar! 1 Şubat günü Humeyni, on altı yıllık sürgünden sonra Tahran'a geliyor. Dört milyondan fazla insan onu karşılamaya geliyor, dünya tarihinin en büyük insan akınlarından biridir.

Büyükbaba, "Doroud Bar Khomeini!" – Çok Yaşa Humeyni! – "Allah Akbar" – "Allah büyüktür" - nidalarını duymak istemiyor. Sarıklı onun görevden çekilmesini talep ediyor. Büyükbaba basın aracılığıyla kendisinin "Ayak takımından değil demokrasiden yana olduğunu" söyleyip "Hayır deme-

yi bilmek gereken zamanlar vardır” diye teyit ediyor. 7 Şubat 1979 tarihli *Le Monde* gazetesinde yayımlanan bir röportajda, Musaddık'ın hükümlerine bağlılığını ve Humeyni'yi hor gördüğünü bir kez daha belirtiyor. Bu sonuncusuyla ilgili oldukça açık ifadeler kullanıyor: “Onun arkaizmine hayır diyorum. Bu adam cahil, kıskanç. Petrolü millileştirdiği halde Musaddık'tan konuşulduğunu duymak istemiyor. O gerici bir paranoyak, yakıp yıkıp yok ediyor.” Gazeteci endişeleniyor:

“Üslubunuzun size zarar vermesinden korkmuyor musunuz?

-Neden korkayım? Söylediklerimde haklıyım.

-Şüphesiz, ama devrim sokaklarda. Milyonlarca kişi.

-Bunlar işsiz güçsüz serseriler. Eğer altı ay yönetimde kalırsam, insanların gözleri açılacak. Humeyni'nin ekonomimize belki de kraldan çok daha fazla zarar verdiğini görecekler.

-Peki, altı hafta daha kalacağınıza emin misiniz? Altı gün demek istemiyorum.

-Neden? O noktada mıyız? diye şaşıyor Büyükbaba.

Dört gün sonra, İngiliz yatılı okulumun bina müdürünün televizyonunun karşısında oturuyorum. Açılan ateşlerin ve gösterilerin görüntülerini izliyorum. Sunucu Başbakanın sarayının saldırıya uğradığını, kendini öldürmüş olan Şahpur Bahtiyari'nin cesedinin bulunduğunu söylüyor. Tüm vücudum titriyor. Peter Perfect, beni kendi etüd odasına götürüyor ve Paris'teki annemle telefonda konuşmam için beni yalnız bırakıyor. Numarası meşgül. Panikliyorum. Bir İngiliz yatılı okulunda, her şey planlanlıdır, tüm hayatınız, sabah 7'den akşam 9'a kadar. Burada kendi halime bırakılıyorum. Ne yapacağım hakkında en ufak bir fikrim yok. Sonra tekrar arıyorum. Annem telefonu açıyor. İçimi rahatlatıyor: “Bir an bile bunlara inanma! Bunların hepsi aptallık, propaganda. Ben onu herkesten daha iyi tanıyorum. Böyle bir şeyi asla yapmaz. Nerede olduğunu bilmiyorum, bu konuda hiçbir fikrim yok ama o yaşıyor.” Güven verici. Bir noktaya kadar...

Yatakhane geri döndüğümde, Christian, başıma üşüşüp sorular soran diğer çocuklara neredeyse her şeyi anlatmıştı. İş biraz pişkinliğe vuruyorum, kendimi özgüveni gerçekte oldu-

ğundan çok daha yüksek biriymişim gibi gösteriyorum. Onlar için belki ben büyükbabamı kaybettim. Benim için bu trajikti. Günler artan bir endişeyle geçiyor.

Beş gün sonra, annem arıyor. Büyükbabayla konuşup konuşmadığını soruyorum. Cevabı olumsuz, kimse onun nerede olduğunu bilmiyor.

“Peki, ama o zaman onun yaşadığını nereden biliyorsun?”

-Biliyorum.”

Sonuçta, intiharının açıklanmasından bir gün sonra, molaların elindeki İran medyası Şahpur Bahtiyar’ın yakalandığını, hapse atıldığını ve yakında yargılanacağını açıklıyor. Yine hikâye.

Safça anneme soruyorum:

“Eve dönüp dönmediğini biliyor musun?”

-Ev yok artık...

-Peki, evdeki hizmetçileri ne yaptılar?”

Annemin sessizliğini zararsız bir yalan bozuyor.

“Kaçtılar.”

Humeyni müritlerinin evi yakıp arabalarımızı havuza atarken onları da öldürdüklerini daha sonradan öğrenecektim.

Aylar geçiyor. Hâlâ Büyükbaba’dan haber almadım. 1979 Nisan’ının sonlarında. Peter Perfect beni aratıyor. Şaşıyorum, saat 18’e tehlikeli bir şekilde yaklaşıyoruz. Oysa Brighton College’de akşam yemeği saat tam 18’de yenir çünkü saat 18.30 ile 19.45 arasındaki zaman ödevlere ayrılmıştır. Ama yemek ki-min umurunda, Peter Perfect benim hazır bulunmamı istiyor. Geçen gece ilk kez katıldığım yastık savaşı yüzünden beni cezalandırmasından korkuyorum.

Geldiğim zaman beni oturtuyor. “Sana birkaç şey söylemem gerekiyor.” Kendi kendime diyorum ki: “İşte şimdi bana onun öldüğünü söyleyecek.” Eski uygarlıkların sevdalısı bu adam bana anlatmaya başlıyor: “Biri bugün okulu aradı ve burada okuyup okumadığını sordu.”

Anlamıyorum.

“Kendini savunmasız hissediyor musun?”

Savunmasız kelimesiyle ne demek istediğini anlamıyorum.

“Kendini tehlikede hissediyor musun?

-Hayır. Neden?

-Yakında buraya birileri gelecek. Seni korumak için.”

Hâlâ anlamıyordum.

“Arayan kişinin aksanı yabancıydı, çok belirgin sorular sordu. Senin hangi yatakhane binasında kaldığını öğrenmek istiyordu, biz bu konuda risk almak istemiyoruz.”

Artık anlamaya başlıyorum.

On beş dakika sonra üç adam arabadan iniyor. MI5’ten geliyorlar, okul müdürü, doğu aksanıyla konuşan birinin Şahpur Bahtiyar’ın torunu hakkında bilgi almak için okulu aradığını istihbarat servislerine haber vermiş. İngiliz iç istihbarat servisi de derhal bir ajan takımı gönderiyor. Otuzlu yaşlardalar, kot pantolon ve deri ceket giyiyorlar. Bir James Bond değiller, sıradan adamlar. Her ne kadar içlerinden biri kendini James olarak tanıtsa da, diğerleri de Jeffrey ve Michael. Tabi yine de ne kadar iri kıyım olduklarını ve onları kızdırmamız gerektiğini tahmin ediyoruz.

Michael, takımın sakallısı, beni uyarıyor: “Eşyalarını almaya odana gideceğiz. Yolda kimseye bir şey söylemeyeceksin, bizim kim olduğumuzu söylemeyeceksin.” Bana eşlik ediyorlar. Annemin bana verdiği tranzistörlü radyoyu alıyorum, kitaplarımı toplamaya koyuluyorum. Sakallı beni durduruyor.

“Hayır, bunların hepsini bırak. Kişisel eşyaların var mı, giysilerin falan?

-Pek bir şey yok, burada sadece takım elbise giyiyoruz.

-Spor kıyafetlerin var mı?

-Evet.”

Spor kıyafetlerimin olduğu bir çantam var, iki kilo geliyor. Michael onu omuzuna alıyor. “Tamam, hadi gidelim!”. Burunlarını ödevlerinden kaldırmış, gözlerini bana diken, şüpheli öğrencilerin önünden geçiyoruz. Dışarıda, bir İngiliz arabası, dört kapılı bir Morris beni bekliyor. Michael ile birlikte arkaya oturuyorum, diğer iki MI5 ajanı öne geçiyorlar. Araba Brigh-

ton College'in kapısından çıkınca, Michael kafamı bastırıyor ve böyle kalmamı söylüyor. Yolculuk kırk beş dakika sürüyor, tüm bu dakikaları iki büklüm geçiriyorum. Adam bana karşı çok özenli. Durmadan iyi olup olmadığımı, pencereyi açmalarını isteyip istemediğimi soruyor. Morris bir evin önünde duruyor. Mickael arka kapıyı açıp beni çarçabuk arabadan indiriyor, eve sokuyor, merdivenleri dörder dörder çıkararıyor ve sağ tarafı göstererek: "Burası senin odan" diyor. Perdeler çekili. Bir banyo ve televizyon görüyorum. Solda: "Burası da bizim odamız" diyor.

Endişeye kapılıyorum:

"Ne zaman okula döneceğim?"

-Bir süre okula gitmeyeceksin.

-Ne kadar süre?

-Bunu sana söyleyemem çünkü cevabını ben de bilmiyorum."

Aralarından biri yemek getiriyor. Beraber yiyoruz. Michael beni uyarıyor:

"Eğer soracak soruların varsa, şimdi tam zamanı.

-Siz burada mı uyuyacaksınız?

-Evet. Ne yazık ki evden çıkamazsın. Çıkacaksan da bizimle çıkarsın ve bunun ne zaman olacağını sana söyleyemeyiz.

-Annemle konuşabilir miyim?

-Ne zaman ve ne kadar istersen. Telefon burada, diyor parmağıyla göstererek. Ama annene nerede olduğunu ve konumumuzu söylemeyeceksin. Biz Farsça bilmiyoruz, sen istersen ana dilinde konuşursun ama nerede olduğunu belirten birşey söyleme."

Haykırmak istiyorum: "Ama nerede olduğumu bilmiyorum ki!" Öylece kalıyorum. İngiltere'nin güneyinde, Surrey Bölgesinde bulunan Guildford şehrinde olduğumu daha sonra öğrenecektim. Bir *Safe House*'da saklanıyordum, bir MI5 sığınağı, burası beş yıl önce IRA'nın bombaladığı ve patlamada dört askerle bir sivilin öldüğü iki barın yakınındaydı, ayrıca bu olay *Babam için* adlı filme ilham kaynağı olmuştu.

Melek gardiyanlarım odama gelip yatağın altına girmemi ve onlar bana seslenmeden oradan çıkmamamı söylediklerinde burada kalmaya başlayalı sadece birkaç gün oluyordu. Saklandığım yerden, yataklarının altına istifledikleri makineli tüfekleri doldurduklarını duyuyorum. Dışarıyla radyo üzerinden irtibat kuruyorlar. Sonra, uzunca bir on beş dakika sessizlik. Ta ki ajanlardan biri çıkabileceğimi söyleyene kadar. Neler olduğunu soruyorum. “Yanlış alarm.” Bundan daha fazlasını öğrenemeyecektim.

Bunun dışında, *Safe House*’da rutin hayat devam ediyor. Ders kitaplarımı ve yapılacak ödevlerle ilgili notları alıyorum. Brighton’daki öğretmenlerimin el yazılarını tanıyordum. Her defasında bana cesaretlendirici küçük bir söz yazıyorlar. Her akşam Büyükbaba’dan haber alma ümidiyle BBC dinliyorum. Boşuna. Ajanlarla beraber yemek yiyoruz, bunlar yemekleri polise getirip bırakan bir firmanın hazırladığı yemekler. Muhteşem değil, ama iyi... Ajanlara silahlarıyla ilgili soru sormak için, onları nasıl dolduyorlar vs. bu anlardan faydalanırdım. Haftada bir kez *Safe House*’dan çıkmaya iznim var, Morris’e biniyorum, başımı eğiyorum ve beni polis akademisine götürüyorlar. Orada aynasızlarla squash oynuyorum. İnanın bana tüm enerjimi atıyorum.

Baba Bozorg tarafından verilmiş eğitim adına, hâlâ spor bağımlısıydım ama İngiltere’ye gelince spor benim için topluluklara girme aracı halini alıyor. St. Peter’s School’un ilk zamanlarında sıkıntı yaşadım. Küçük İngilizler bana “pis Arap” diyorlardı. Ben de onlara cevap veriyordum:

“Ben Arap değilim, ben İranlıyım. Tarih kitaplarınıza baksanıza, hepiniz aptalsınız!

-Biz, aptallar, bir imparatorluğu fethettik!

-Pers İmparatorluğu, Britanya İmparatorluğu’ndan çok daha büyüktür!

-Evet, ama bu 2500 yıl önceydi, şimdi biziz!

-Hayır, şimdi Amerikalılar!”

Kısacası, veletlerin saçmalıkları. Ama ırkçılıkları beni çok

ediyor. Tahran'dayken, sınıfımda, her dinden, Yahudiler, Müslümanlar, Hristiyanlar, her milletten, İngilizler, Ermeniler, Fransızlar vs. insanlar vardı. Sabah Farsça, öğleden sonra İngilizce ders yapardık. İran argosunu benden daha iyi konuşan, sarışın mavi gözlü bir arkadaşım vardı. Tabi bu mollalar iktidara geçmeden önceydi.

Ne olursa olsun, İngiltere'de, kendimi kabul ettirmek ve zevk için başta rugby olmak üzere mümkün olan tüm ekip sporlarını yapıyorum. Ateist olan ben, her gün ve hatta Pazar günleri iki kez kiliseye gidiyorum. Bunu diğerlerinden farklı olmamak için yapıyorum. Sekiz yüz öğrencinin önünde, Pazar günü, okumaya başlıyorum: "İsa dedi ki o suyun üzerinde yürüdü vs. falan filan..."

Safe House'da geçen üç ayın ardından, İngilizler beni Fransa'ya göndermeye karar veriyor. Eğitim yılının sonu. Şahsi eşyalarımı toparlıyorum. Evden ayrıldığım için üzgün değilim ama MI5 ajanlarından ayrılacağım için biraz üzgünüm. Kâğıt oyunlarımızdan, gazeteyi paylaşmaktan aramızda kuvvetli bir bağ kurulmuştu. Morris beni Heathrow'a, Londra havalimanına götürüyor. Alışla geldiği gibi başımı eğmem gerekiyor. Araba, beni iniş pistinin üzerinden Air France uçağına kadar götürüyor. Morris'ten indiğimde Michael sırtımı sıvaslıyor. "Olağanüstü derecede cesur ve çok uslu bir çocuktun. Seninle gurur duyuyoruz." Elimi sıkıyor. Britanyalılara has bir tavır! Oysa bir Fransız, böyle beraber geçirilen üç aydan sonra, beni çoktan kucaklamıştı. Uçakta beni bekleyen ise kelimenin tam anlamıyla bir Fransız. "Merhaba, Cihanşah. Benim yanıma oturacaksınız." Ekonomi sınıfın ilk sırasındayız. Ben pencere tarafına oturuyorum. Uçakta sadece biz varız. Diğer yolcuların uçağına alınması için önce benim yerime yerleşmem beklenmişti.

Charles de Gaulle Havalimanı'nda, bir minibüs beni yeraltında bir otoparka götürüyor. İki polis ve annem bir arabada beni bekliyor. Annem beni kollarına almıyor. Birbirimize tapıyoruz ama Büyükbabamda olduğu gibi aramızdaki mesafeyi koruyoruz.

Yine de birbirimizi öpüyoruz. Hemen konuşmaya başlıyorum: “O nerde?” Başka hiçbir şey umrumda değil. İlgilendiğim tek şey bu.

“O güvende.

-Nerede?

-Birinde kalıyor. Tek söyleyebileceğim bu. Ama inan bana o güvende.”

III

MOSSAD DESTEKÇİSİ BİR İNGİLİZ LORDU

Uzun saçlı sakallı bir adam, etrafında Guy amcam ve dört polis; annem, küçük kardeşim ve benim beraber oturduğumuz Eugene Delacroix sokağında ilerliyor. Paris'e döneli üç hafta oldu, 1979'un Temmuz ayı hızla sonuna yaklaşıyor. Ben de benimkine. Yemek vaktine az kaldı. Biraz önce annem kendisiyle dışarı çıkmamı istedi. Binanın avlusunu geçtik, sokağa çıktık ve sakallının geldiğini gördük. Kardeşim Touraj korktu, yüzü boyalı adamı tanımıyordu. Ben tanıyordum. Ona doğru yöneliyorum. Uzun saçları aslında peruk. Üzerine atlıyorum. Baba Bozorg beni kollarına alıyor. Ona sıkıca sarılıyorum. Hâlâ çocuk olan ben başına üşüşüyorum:

"Dinle, okulda başıma olağanüstü bir olay geldi..."

-Tamam, sonra Cihanşah. Önce bir kadeh bir şey içelim."

Yorgun. İran'ın en çok aranan adamı, Şahpur Bahtiyar, Paris'te Eugene-Delacroix sokağında. Biz ailesinin yanında güvende. Annem mutluluktan ağlıyor.

Fransız polislerle kutlama yapıyoruz. Onların arasından biri, Patrick Aubain, ileride dostumuz olacak. Geldiğimde bana telefon numarasını vermişti: "İşte Cihanşah, dışarı çıkmayı engellemeyeceğiz, artık büyüdün. Şimdi, sokaktayken anormal bir şeyler olduğunu hissedersen, her ne olursa olsun, beni ara. Eğer sokakta tanımadığın bir İranlıyla karşılaşırsan ve seninle Farsça konuşmaya başlarsa, onu anlamıyormuş gibi yap, cevap verme ve yoluna devam et." Genel İstihbarat Müfettişi Guy amcamın meslektaşlarından biri. Amcam on

beş yaşından beri Fransa'da yaşıyordu ve bir Breton olan annesinden dolayı Fransız vatandaşıydı. Derisi pembe, gözleri mavi. Açıkcası Orta Doğulu değil. Çok cana yakın, meslektaşları tarafından çok sevilir. Ergen halimle benim gözümde bir tür James Bond figürü. Günün ilerleyen vakitlerinde, sokakta arabada nöbet bekleyenler hariç, polisler mola veriyor. Bekleyenler, gözetleme ekibi. Akşam, Guy'un eşi ve çocukları geliyor. Kutlama aile kutlamasına dönüyor. Ayrıca annemin yanında kalan Patrick amcam da var. Neredeyse eski zamanlardaki gibi. Çok coşkuluyum.

Meze vakti gelince, ince gövdesi, kısa saçları, gür ama kısa kesilmiş bıyığı ile alışlagelmiş görüntüsüne kavuşan Büyükbaba elinde bir kadeh votkayla, Şubat ortasından beri yaşadıklarını bize anlatmaya hazırlanıyor.

"İntiharınla ilgili dedikodular duyduk, neler oldu? diye soruyor Patrick.

-Evet, bu hikâyeyi ben de duydum, diye cevaplıyor Büyükbaba. Umarım içinizden biri bile böyle bir şeye inanacak kadar aptal değildir!"

Annem bana suç ortağı bir bakış atıyor. Büyükbaba konuşmasına devam ediyor. 10 Şubat'ta Tahran'ın kuzeyindeki bürosunda. Dışarıda toplanmış onlarca milyon fedai sokakları, meydanları, caddeleri yakıp yıkıyor, karakollara, kışlalara ve imparatorluk sarayına saldırıp yağmalıyor. Ama Büyükbaba soğukkanlılığını koruyor. Ona destek sözü veren askeri şeflerle buluşuyor. Tabii Genel Kurmay Başkanı'nın silahlı kuvvetlerin teslim olması konusunda gizlice mollalarla pazarlık ettiğini bilmiyor.

11 Şubat'ta, haber kulaktan kulağa yayıldığında, uzaktan kuzen Albay Zargham, Büyükbaba'yı uyarıyor: Tanklar, kalabalığı Başbakanlık Konutu'na doğru yönlendirmek için meydanlardan çekilecek.

"Tam sırası, buralardan gitmen gerekiyor!"

-Görevimi terk etmeyeceğim! Hiçbir suç işlemedim. Bir ayda

ne kötülük yapmışım? Siyasi tutukluları serbest bıraktım, uluslararası havalimanı herkese açıldı, basın ne isterse yazabilir. Savak artık sadece kötü bir anıdan ibaret.

-Avrupa'da değiliz, burası İran, bunlar fanatikler, ellerinde Kur'an, Allah-u Ekber diye bağıryorlar!"

Paraşütçü tugay komutanı albay sonunda onu ikna ediyor. Yobazlar konutunu işgal etmeden birkaç saat önce, Büyükbaba, üniformasını çıkaran Zargham'ın kullandığı bir arabayla kaçıyor. İki sıradan vatandaş. Albay onu zengin, etkili ve çok tanınmış İranlı bir ailenin yanına götürüyor, bu ailenin bizimle hiçbir bağlantısı yok, sadece benim büyükbabam olan bu siyaset adamına hayranlık duyuyorlar. Zargham soruyor: "Onu konuk etmeye hazır mısınız? Biliyorsunuz ki eğer onu bulurlarsa sizi de öldürürler." Cevap veriyorlar: "Bu riski alıyoruz." Evlerinin çatı katı var, bir kapıdan çıkılabiliyor, tedirgin edici konukları için orayı oda olarak düzenlemişler. Büyükbaba orada neredeyse altı ay yaşayacaktı. Kimse onun nerede saklandığını bilmiyor; kendisi de Bahtiyari aşiretinde saklanan Zargham ve ortadan kaybolmadan önce albayın haber verdiği Fransa'daki teyzem hariç. İki yakın kişi. Ve bir hırsız. Çünkü bunun olabilmesi kulağa inanılmaz gelse de, Baba Bozorg bize bir gün evde kimselerin olmadığını düşünen bir hırsızla burun buruna geldiğini anlatıyor. Büyükbaba adamın kendisini tanıdığını düşünmüş. Allah'tan adam tabana kuvvet kaçmış ve onu hiçbir zaman ihbar etmemiş.

Bir gün, Büyükbaba'ya bir kadın mektup getiriyor: "Ben dostum. Sizi ülkeden çıkartmak istiyorum. Yakında sizi görmeye geleceğim. Eğer kabul ediyorsanız mektubu yırtın, kalan kâğıt parçasına *Brown* yazın ve bunu aşağıdaki kadına verin." Yönettiği ülkede bir tavan arasında sıkışmış olan Baba Bozorg kurtuluş yolu arıyor. O yüzden de bu teklifi kabul ediyor. Onunla irtibata geçen Mossad. İsrail Gizli Servisi daha önce annemle temasa geçmiş: "Size yardım etmek istiyoruz, bu ilginizi çeker mi?" Benim İngiltere'de olduğum sırada annem iki defa Tel Aviv'e gitmiş. Bunu öğrendiğimde şok olan

ben, saldırgan bir tavırla soruyorum: "Peki senin İsrail'de ne işin var? Orada kimi tanıyorsun?" Annem bana cevap vermiyor, büyükbabam bana soru sormaya haddim olmadığını ve susmamın daha uygun olacağını anlatıyor. İran kökenli bir Yahudi ve Londra'da işadamı olan Davoud Alliance, Mossad ajanları ile toplantılara katılıyor. Anneme durumu açıklıyorlar: "Bir planımız var ama zamana ihtiyacımız var, zemini hazırlamamız gerekiyor. Kabul ediyor musunuz?" Annem kabul ediyor. Plan şöyle; Baba Bozorg, Mahrabad uluslararası havalimanından çıkarılacak, onu en çok bekledikleri, şansını denemek için buraya gelecek kadar delirmiş olamayacağını düşündükleri, en iyi gözetlenen yer.

Mossad, Şahpur Bahtiyar'a benzeyen bir İranlı buluyor, ona makyaj yapıyorlar. Bu kişiyi defalarca ve her defasında aynı makyajla Paris uçağına bindiriyorlar. Kimse onu yakalamıyor. Beşinci denemeyi büyükbabam yapacak! O gün Mossad ajanı J onu havalimanına götürüyor. Diğerleri çoktan sahadalar, maskesi düşerse diye silahlılar. Çatışma için hazırlar. Bu onların B planı. Anneme şöyle söylemişlerdi: "Bir işe girdiğimizde onu-sonuna kadar götürürüz, bizi böyle bilirler." İsrail devletine gönül borcumun sebeplerinden biri budur. Onlar olmasaydı büyükbabam ölmüş olacaktı.

Benzerine yapıldığı gibi makyaj yapılan Baba Bazorg, sıraya giriyor ama hakkında bunu söyleme cüretini gösterecek olursam, gümrükte baya çocukça bir hata yapıyor. Yabancı birinin İran'dan çıkarken ödemek zorunda olduğu bir vergi var. Büyükbabam ilerliyor, hiç orali olmadan. Oysa İsrailliler tarafından düzenlenen bir Fransız pasaportu var, bu ülkenin dilini ve kültürünü iyi bildiği için ona bu milliyeti seçmişlerdi. Gümrük memuru ona sesleniyor: "Bayım, verginizi ödemeyi unuttunuz!" Büyükbaba, müdahale etmeye hazır İsrail ajanlarının bakışları altında kendine geliyor. Ödemeyi yapıyor ve uçağı biniş kısmına geçiyor. Daha inandırıcı olmak

için elinde *Le Monde* gazetesi tutuyor. First class bekleme salonunda sadece üç kişiler. Onun dışında Fransız bir rahip ve İranlı bir iş adamı var. "Kafamı *Le Monde*'a gömmüştüm ve kıpırdamamaya çalışıyordum" diye anlatıyor bize. Bekleyiş bir saat sürüyor, hayatının en uzun bir saati.

"Dua ettin mi?" diye soruyor annem, iyi bir Katolik olarak.

Ateist olan Büyükbaba hayretle ona bakıyor.

Annem: "Hiçbir zaman değişmeyeceksin..."

Air France'ın uçağı havalandığında, uzun saçlı sakallı adam hostesi çağırıyor: "İran hava sahasından çıktığımızda bana haber verebilir misiniz?" Kırk beş dakika sonra hostes geliyor: "Bayım, kabin amiri bana şu anda Türkiye'de olduğumuzu söyledi." Böylece Büyükbaba içmeye başlıyor. Rahip gazetesini okurken İranlı yaklaşıyor ve onunla konuşmaya başlıyor. Ona tuhaf tuhaf bakıyor.

"Ama siz..."

-Evet"

Beraber içiyorlar, siyaset konuşuyorlar. Paris'e bir saatlik yol kaldığında kabin amiri kokpitten çıkıyor ve uzun saçlı sakallıya yaklaşıyor: "Monsieur Bahtiyar bilmiyorduk." Paris onları daha yeni uyarıyor. "Biraz özel bir yolcunuz var." Amir ona hoş geldiniz diyor. Büyükbaba bize olayı anlattığında alaya almamak için kendisini tutamıyor: "Umarım bu Humeyni'yi İran'a geri getiren uçak değildir!" Humeyni ülkemize bir Air France uçuşuyla dönmüştü.

Salonda büyükbabama yapışık haldeyim. Hikâyesi beni etkiliyor. Onun havalimanında tanınmaması için ne yapmışlardı? *Argo* filmi seyrettiğimde daha iyi anladım. O dönemde sarıklının hizmetkârları iyi organize değildi, güvenliği sağlayanlar Kalaşnikoflu çocuklardı. Artık öyle değil. Bunu öğrenmek için bedelini ödedim.

Sıra bana geldiğinde; paçayı kurtardığım kaçırılma olayını ve Mİ5 ajanlarıyla hayatımı anlatıyorum. Büyükbaba gülüyor.

Ardından ciddileşip bizi uyarıyor:

“İhtiyatlı olmakla iyi ediyorsunuz. Eğer aranızdan biri kaçırılsa teslim olmam, beni bekleyen bir halkım var!”

Annem sert çıkıyor:

“Neden böyle söylüyorsun ki? Aramızdan birini alırlarsa, kendini anında onu kaçıranların kollarına atacağını sen de gayet iyi biliyorsun! Bu çok komik. Neden böyle söylüyorsun?!”

—Daha da fazla dikkat etsinler diye bunu söylemem gerekiyordu...”

Birkaç gün sonra Davoud Alliance bizi ziyarete geliyor. “Demek İngiltere’deki adamımız sizsiniz” diye tanıtıyor Büyükbaba. Tavan arasında Mossad’ın kendisine ilettiği mesajlarda bu şekilde tanımlanmış. “Evet, benim” diye teyit ediyor Alliance ve ekliyor: “Size bir hediyem var”. İsviçre’de adına bir hesaba 2 milyon frank (300 000 avro) havale etmişti.

İngiltere’ye tek bir kuruşu olmadan gelen İranlı küçük Yahudi Davoud Alliance, tekstilde bir servet kazanmıştı; 2009’da *Sunday Times* servetini 408 milyon İngiliz sterlini (495 milyon avro) olarak tahmin ediyor. Davoud David’e dönüşüyor ve kendisine kraliçe tarafından soyluluk ünvanı veriliyor. İsrail’de İran’a ithaf edilmiş bir eğitim merkezi onun adını taşıyor. Lord Alliance yakın bir aile dostuna dönüşüyor, özellikle de annemin dostu. İleride onun kocası olacaktı.

İngiliz lordun verdiği 2 milyonun dışında; Büyükbaba, Suudi Arabistan’ın şimdiki kralı Abdullah’tan ki o dönemde henüz tahtın varisi bir prensti, 50 milyon frank alacaktı. Humeyni’nin Suudi rejimiyle ilgili “kokuşmuş ve İslam’a ihanet eden” dediğini söylemek lazım. Zorla kızdırıyor. Böylece Suudiler ve Alliance’ın aracılığıyla İsrailliler kendilerini, hiç bilmeden, onlara göre molla rejimini devirebilecek tek adamı finanse etmek için bir araya gelmiş buluyorlar.

Fransa’ya sadece 1 000 İngiliz sterlini ile gelen Büyükbaba, işte bu parayla yeni partisinin temellerini atıyor, İran Milli Dire-

niş Hareketi. Paris'te Boulevard Raspail'da ve Londra'da ofisler açıyor. Ona göre, "İran kültürünü ve uygarlığını ezmekte olan" "bir avuç kendini dindar sanan, cahil, okuma yazma bilmeyen, İran'a yabancı, kokuşmuş ve despot"un istilasından "ülkeyi korumak" gerekiyor. "Ülkenin ekonomik temelleri çökertildi, kanun ve nizam itibarını yitirdi, kadınlar köle durumuna düştü" diyor. Ayrıca, Bağdat'ta, Iraklıların işbirliği ile *Radio İran* adı altında aralıksız Humeyni rejimine karşı direniş çağrısı yayını yapan bir radyo istasyonu kuruyor. Üzerinde Şahpur Bahtiyari'nin fotoğrafları basılı balonlar Tahran semalarına bırakılıyor ve imzasının bulunduğu küçük kitapçıklar sokakta gizlice dağıtılıyor. İran başkentinin iş merkezinin ve Kuzeyin güzel semtlerinin güvenine ve inancına sahip. Burjuvalar, orta yönetim kademeleri ve entelektüeller, onun hayatının sonuna kadar canı pahasına göğüs gerdiğini ve bunu Milli Cephe'deki siyaset arkadaşlarının kınamalarına, Humeyni ve adamlarına rağmen yaptığını unutmadılar. "Mollaların diktatörlüğüne" başından beri karşı çıkan ilk ve tek kişi oydu. Yeni İslam Cumhuriyeti'ne karşı çeşitli muhalifler Fransa'da karargâh kurmuş olsa da, batılı güçler, laik ve modern oluşunu kendileri için avantaj görüp daha ziyade ona güveniyorlar. Halen sürgünde yaşayan Şah kanser yüzünden 27 Temmuz 1980'de hayatını kaybedince yol daha da açılıyor. Büyükbaba demokratik son başvuru mercii.

Çünkü bu arada, Humeyni'nin maskesi düşüyor ve Büyükbaba'nın öngörülerini doğru çıkıyor. İslam devriminin "yüce rehberi" haline gelen sarıklı vaat ediyor: "Muhammed'in ülkesini kurmak için, bizi mahveden Batının izlerini yok edeceğiz." Bu durumda yalan söylüyor diye ona sitem edemeyiz. İslam Cumhuriyeti bir tasfiye organize ediyor, eski bakanlardan ve eski rejimin memurlarından hâlâ İran'da kalanların birçoğu yargılanıyor ve idam ediliyor. Yoldan çıkan gazeteler kapatılıyor. İçmekten şaşkına dönmüş gençler kırbaçlanıyor, büyük otellerin mahzenleri yağmalanıyor ve homoseksüeller kurşuna diziliyor. Doğum kontrol hapları satıştan kaldırılıyor, türban takmak

zorunlu hale getiriliyor, mahkeme önünde tanıklıkta ve miras işlerinde kadın erkeğin yarısı sayılıyor. Ve haklarını korumak için gösteri yapan kadınlara türlü eziyetler ediliyor. Devrimi takip eden aylarda, yirmi bin idam, yüz binden fazla hapis vakası sayılıyor, sayı daha fazla olabilir ama hayatları için korkan iki milyon kişi ülkeden kaçma akıllılığını gösteriyor. Ve bunu ben, Jay-Jay, söylemiyorum, tarih kitapları söylüyor.

Bu olağan siyaset işlerinin sonucu çok olağan bir sorun ortaya çıkıyor. Yazın sonu yaklaşıyor ve Brighton College yeni dönemde artık beni istemiyor. Büyükbaba David Alliance'tan rica ediyor. Bu adam ne yaptı, nasıl bir tesiri oldu bilmiyorum ama güvenliği sağlamak için sürekli lisenin içinde kalacak iki ajanla bunu sağlıyor. Brighton zorla kabul ediyor. Ağustos sonunda, yeniden öğrenciler arasındaki yerimi alabiliyorum. Fransız polisi bana Charles de Gaulle havalimanına kadar eşlik ediyor. Heathrow'a iniyorum, beni bekleyen kimse yok. Tek başıma Victoria'ya trene biniyorum, ardından Brighton için aktarma yapıyorum. Varış noktasına gelince, Peter Perfect'le karşılaşıyorum, diyor ki:

"Bana anlatacak şeylerin olmalı.

-Bir bilsen..."

MI5 beni *Safe House*'a götürdüğünden beri, beş aydır onu görmemiştim. Maceralarımı anlatmak için bekleyecektim çünkü iki yeni melek gardiyanım çoktan buradalar. Peter Perfect bana onları takdim ediyor. Bana oyunun kurallarını anlatıyorlar: "Devamlı araç değiştireceğiz, ama sen her zaman hangisinin senin için burada olduğunu bileceksin. Eğer okuldan çıkacak olursan bize önceden söyleyeceksin. Geri kalan zamanlarda, uzakta duracağız, neredeyse görünmez olacağız. Tek yapman gereken günlük programını bize bildirmek ama sanma ki sınıf pencerelerinin altına parkedeceğiz."

Tüm bunlar okuldaki karizmamı tavan yaptırıyor. Zaten Başbakan bir büyükbabam vardı, ardından darbe oldu, sonra kaçırılma girişimim, MI5'in *Safe House*'unda kalışım ve şimdi de korumalar. Takımın geri kalanını etkileyecek yeterince şey var.

Hafta sonu, çıktığım zaman, iki koruma beni izliyor. Arkadaşlarım dalga geçiyor: “Kavga etmeye gideceğiz, bize bir şey olmaz, onlar burada, bizi korurlar!”

Paris’te, Büyükbaba artık annem ve küçük kardeşimle oturmak istemiyor. Yeterince yer yok ve aslında onları tehlikeye atmak istemiyor. Neuilly sur Seine’de, Milli Direniş Hareketi’nin vezne memurluğunu yapan sadık arkadaşı Abdelrahman Boroumand’ın kendisine tahsis ettiği lüks bir apartman daire-sine taşınıyor. Guy amcama gelince, Fransız yüksek memuriyet sınavını kazandığı halde, Büyükbaba’nın isteği üzerine GP’de kalmayı seçecek. Servis onu Büyükbaba’nın korumalığından alıyor. Guy, mollalara karşı savaşını Paris’ten beri devam ettiren adamın 24 saat koruması olarak koruma servisinden görev alacak. İki kat daha dikkatli olmayı kabul ediyor.

1980 Haziran’ında, *Tehran Times*, devrimci mahkemelerin başkanı Ayetullah Halhali ile röportaj yapıyor. Nam-ı diğer “ipe gönderen hâkim”, tek suçu on bir yıl boyunca Şah’ın başbakanı olmak olan zavallı Amir Abbas Hoveida’yı kafasına bir dolu mermi sıkarak bizzat kendisi idam etmekten tereddüt etmedi. Bu kasap, İran gazetelerinin sayfalarında “eski başkan Bahtiyari’yi ve onun düzenini ortadan kaldırmak” için Paris’e bir fedai ekibi gönderdiğini söylüyor.

IV

“KÜÇÜK” KUZEN VE “BÜYÜK” TERÖRİST

Büyükbaba benden gidip giyinmemi istiyor. “İnsanlar gelecek.” Dışarıda polis ve ilkyardım ekiplerinin sirenleri yankılanıyor. O Cuma, 18 Temmuz 1980’de, Neuilly’deki dairemizde bir suikast girişiminden kurtulmuştuk ve ben hâlâ tişört, don, darmadağın saçlar ve yabani gözlerle duruyorum. Bir zombi gibiyim...

Amir Reza bana bakmaya geliyor, gülüyor – saat daha sabahın 9’u bile olmamış ve o şimdiden çakır keyif. Beni sorguya çekiyor:

“Bu ne ahmaklık böyle!

-Kimden bahsediyorsun?”

Cevap vermiyor ve konuşma konusunu değiştiriyor.

“Büyükbabanın sana söylediği gibi git giyin. Takım elbisen var mı?

-Hayır, on beş yaşındayım ve tatildeyim, takım elbisem yok...

-O zaman git kolej kıyafetlerini giy!”

Açık mavi gömleğimi giyip, yeşil ve beyaz çizgili kravatımı bağlayıp, gri ceketimi Brighton School’un renklerindeki rozetimle delerken Amir Reza’ya bakıyorum. Uzaktan bir kuzen. Tahran’da, Büyükbaba’yı görmek için uğradığında altı ay kalmıştı. Pırıl pırıl gözleri ve ince bıyığı ile kırk yaşlarındaki bu adam İran’dan yeni kaçmış ve doğal olarak Baba Bozorg’un dairelerinde kalacak yer bulmuştu. Onunlayken “lori” konuşmak zorundayız, ne İngilizce ne de Fransızca tek kelime bilmiyor. Çok

kısa ve çok narin yapılı bu adam afyon içiyor, günde bir şişe votka deviriyor – sabahtan itibaren içmeye başlıyor... Bağımlılıkları yüzünden ortaya çıkan sağlık problemlerinden dolayı sık sık hastaneye kaldırılıyor. Evde olduğunda çok geç uyuyor. Bazıları musubetin tekidir bu Amir Reza diyor. Ben demiyorum. Onu çok seviyorum. Beni eğlendiriyor, Büyükbaba'yı da. Ne siyasetle ne de ticaretle işi olmayan tek kişi. Doğuştan bir hikâye anlatıcısı. Kendisinin de çok yakın olduğu diğer büyükbabam hakkında hikâyeler anlattığında beni büyülüyor. İran'daki av partilerini, Range Rover'lerden oluşan kervanı, kendilerine eşlik eden hizmetçi ve aşçıların kalabalığını yâd ettiğinde onu dinlemek lazım. Ayrıca Amir Reza çok komik. Herkesi her zaman güldürebiliyor. Fransa'ya geldiğinde, Eiffel kulesi, tüm bunlar, onun için başka bir âlem. Bir gün, sigara almaya çıkıyor, çok mutlu bir şekilde geri dönüyor: "Adı *Dütün* olan bir dükkân buldum, ne güzel" diyor. Bunun Tütün anlamına geldiğini anlamamıştı... Diğer gözde dükkânı kendine alkol alabildiği "Nicolasse"dı. Biri veya diğeri yakınında olduğunda mutlu: "Hayatta başka bir şeye ihtiyacım yok"

Ama uzmanlık alanı aslında kadınlar. İster bedava ister kiralık olsun. Şahsına münhasır bir avcı. Büyükbaba'ya kendisiyle tanıştırmak için ayartılmış İranlı kadınlar getiriyor. Baba Bozorg, bu kadınları karşıladığında dışarı çıkmam için bana para veriyor. "Bu akşam yemek için burada değilsin, annende kal, yarın geri gelirsin." diyor bir açıklama yapmaya gerek duymadan. Bana bekâretimi kaybettiren Amir Reza oldu. Beni bir Paris genelevine götürdü, bugün bile adresini ezbere hatırlıyorum: 17 *Rue Guillaume Tell*. Beşinci kattaydı. Bize karşı yapılan suikast girişiminden kısa zaman önceydi. Çıkmaya korkuyorum. Amir "Sen erkek misin değil misin?" diyor. Bana 200 frank veriyor, yukarı çıkıyorum. Kadını gördüğüm an ona parayı uzattıyorum. Yüzüme dik dik bakıyor.

"Kaç yaşındasın?"

-On sekiz!

-Tabi ya...

-Beni buraya kuzenim gönderdi, kendisi aşağıda"

Parayı elimden alıyor... Bütün aile ilk seks deneyimimi bir fahişeye yaşadığımı ve bunu Amir'in ayarladığını biliyor. Biyolojik babama ve babamın babasına da fahişe kızlar bulurdu. Dalga geçer, "Sen üç jenerasyona da hizmet verdin!" derdik. Ona böyle söylememizden hoşlanmazdı. Tabi ki bu konuşmalar sadece aile içerisinde kalırdı, masada, asla yabancılar varken konuşulmazdı. Bu söylediğim sizi çok şaşırtabilir ama benim ailemde fahişeler ve alkol hiçbir durum ve şartta tabu olmamıştır.

O sabah, ilk yardım ekipleri kapıyı vurup ve bize yaralandık mı diye sorduklarında Amir Reza çoktan yıkanmış, giyinmişti. İstisnai olarak sabah 10'da bir kadınla randevusu vardı. Bu da hazır olmasını açıklıyordu. Büyükbaba tarafından tekrar yatağa gönderilmemin ardından uyumaya çalıştığımda, yayılım ateşi başlamadan bir saat önce, bağırarak söylendiğimi hatırlıyorum çünkü Amir Reza suyu açmış banyo yapıyordu.

Kapı yıkılıp polislerle itfaiyeciler daireye saçılır saçılmaz balkona çıkıp aşağıda olup biteni seyretmek için o an kimsenin gözünün benim üzerimde olmamasından faydalaniyorum. Polis kuvvetlerinin araçları ve ambulanslar ellerinden geldikince komşu sokaklara park ediyor, sirenler ötmeye devam ediyor, trafik durduruluyor. Rezidansın iç avlusunda bir erkek bedeni, çıplak, yerde yüz üstü kelepçeleniyor, onun suç ortaklarından biri de, giyinik halde, aynı muameleyi görüyor. Polisler, silahları teröristlere doğrultulmuş onları gözlüyor. Amir Reza'nın avluda beliriverdiğini, polis kordonunu geçtiğini ve yerdeki çıplak erkek bedeninin suratına tekmeler savurduğunu fark ediyorum. Polislerin duygusuz bakışlarının altında kanlar sızıyor. Müdahale etmek için kuzenimin ikinci adamın üzerine yürümesini beklemeleri gerekiyor. Ajanların, onun teröristlere böyle kötü davranmasına neden göz yumduklarını günün ilerleyen vakitlerinde anlayacaktım. Amir Reza'ya kalsa az önce o sadece Anis Naccache'a düşüncelerini ifade etmişti. Bu Lübnanlı; Carlos'un

eski partneri ve Yaser Arafat'ın yakınıydı, Humeyni'nin oğluyla iyi anlaşınca Şiizmi benimsemiş ve İran'ın hizmetine girmişti, yerdeki çıplak erkek bedeni ona aitti. Ben giyinirken Amir Reza bana profesyonel teröriste dönmüş bu mimar dekoratörün "kafasız" olduğundan bahsetmişti. Komando birliği şefi, yarım saat önce üzerine nişan almıştı.

Sahanlığa çıkıyorum, kuzenime katılmak ve bizi öldürmeye çalışanlara karşı dövüşmek istiyorum. İntikam yolunda giderken dehşetle karşı karşıya geliyorum. Komşumuz, mavi sabahlığıyla bir kan gölünün içinde yüzüyor. Annem kısa bir süre önce orada kahve içmişti. Rahatsızlık verdiğimiz için özür dilemek istemişti; güvenlik talimatları vs. Büyükbaba'nın yakında taşınacağı konusunda ona söz vermişti. Bugün, bebeğini tek başına büyüten ve tek suçu Şahpur Bahtiyar'la aynı katta oturmak olan bu kadın öldü. Barbarlar tarafından vuruldu. Hayatımda ilk defa şiddet sonucu ölmüş birini görüyorum, henüz on beş yaşındayım, bu zavallı komşunun cesedinin görüntüsü peşimi hiç bırakmayacaktı. Donup kalmış halimden beni çekip çıkaran tekrar daireye çıkan kuzenim, kana bulanmış pantolonu ve ayakkabıları. Naccache'in kanına...

Amir beni içeri itiyor. Orada Büyükbaba bana telefonu uzatıyor. Hattın ucunda annem panik halinde. Radyodan Bahtiyar'ın dairesinde iki ölü olduğunu duymuş. Dairede kalan üç kişiydik, o yüzden kendi kendine "en iyi ihtimalle babam veya oğlum öldü. En kötüsü ikisi birden." diyor. Nasıl bir stres halinde olduğunu siz düşünün. Onu yatıştırmaya çalışıyorum: "Evet anne, yaşıyorum."

Bizi sirenli sivil araçlarla naklediliyorlar, motosikletli kor-tejle. Champs Elysées'yi ters yönden iniyoruz, bu da ergen olan beni çok etkiliyor ve sabah yaşanan dramatik olayları bir an unutmamı sağlıyor. 36, *quai des Orfevres*'e geliyoruz. Amir Reza, Büyükbaba ve ben her birimiz bir odaya geçiyoruz. Bir müfettiş benden olanları anlatmamı istiyor. Sorun: o dönem Fransızcam gerçekten berbat. İngilizce konuşan ikinci bir polis getiriyorlar.

Ona her şeyi anlatıyorum, ifademi stenoda yazıyor. Her defasında aynı şeyi anlatıp anlatmadığımdan emin olmak için hikâyemi bana defalarca tekrar ettiriyorlar. O anda, acaba benim katillerin suç ortağı olduğumdan mı şüpheleniyorlar diye soruyorum kendime. Aslında, Amir Reza ve Büyükbaba'ya da aynı şeyleri yapıyorlar. Neuilly'e akşamüstü dönüyoruz. Akşam, ailece yemek yiyoruz, Guy, karısı, arkadaşı Patrick Aubin ve kızarmış gözleri hâlâ yaşlı annemle. Masada stresi elimizden geldiğince dağıtmaya çalışıyoruz. Sabahın 8'inde çoktan sarhoş olmuş Amir Reza ile dalga geçiyoruz. "Tüm günü karakolda geçirdik, iyi ki polisler alkol derecenı ölçmediler." Büyükbaba olayları, soruşturma memurlarınca yeniden kurgulandığı şekliyle anlatmaya başlıyor. Amir Reza lafını kesiyor: "Benim anlatmam lazım! Kapının arkasındaki bendim! Sense mutfaktaydın ve gelip bana yardım etmek yerine suikastçıya bağıırıyordun?" Kuzen yaşça kendisinden büyük olanla dalga geçmeye cesaret eden tek kişi. Onu taklit ediyor. Baba Bazorg bundan hoşlanmıyor. Gülüyoruz.

Büyükbaba herkesi susturuyor. Herkesi, özellikle de beni. Evet, şansımız vardı, bundan sıyrık almadan kurtulduk ama masum bir komşu öldü, bir de polis memuru ve diğer üç kişi de yaralı diyerek olayları hatırlattı. Tedbirli davranmalıyız.

En son olarak, Büyükbaba olayı polisin yeniden kurgulayabildiği versiyonuyla anlatıyor. Saat 8.25'e doğru, muhtemelen *L'Humanité*'den gelen üç gazeteci, *101 boulevard Bineau à Neuilly sur Seine*'deki rezidansımızın çitlerinin önünde görünüyorlar. Üzerlerinde kot pantolon ve kısa kollu gömlek var, basın kartlarını gösteriyorlar ve içlerinde tek konuşan kişi Anis Naccache'ın kusursuz bir Fransızcası var. Rezidansın girişindeki iki polis geçmelerine izin veriyor oysa güvenlik talimatlarına göre içeri kabul edilen misafirlerin isimlerinin Guy amcam tarafından oluşturulan listede mutlaka yer alması gerekiyor ve ne olursa olsun saat 9'dan önce ziyaretçi kabul edilmiyor. Üç "gazeteci" bahçeden geçiyorlar, hole giriyorlar ve merdiven tırabzanlarını izleyerek yukarı çıkıyorlar. Anis Naccache asansörle çıkmamak için

klostrofobiye bahane ediyor. Onlara hole kadar eşlik eden polis, dördüncü kattaki iki meslektaşına haber veriyor. "Misafirler" yürümeye devam ederken polis şüpheleniyor, arkalarından sesleniyor ve merdivenlerde onlara yetişiyor. Şüphelerine cevaben, susturuculu Beretta tabancaların büyük kalibreli mermileriyle delik deşik oluyor. Sahte gazeteciler, gerçek teröristler, kendilerini bekleyen diğer iki polisin olduğu dördüncü kata ulaşmak için hızlanıyorlar. Yine susturuculu ateş. Ajanlar yere yığılıyor. Biri sırtından vuruluyor. Atardamarından vurulan diğeri ölüme terk ediliyor. Dairemizde, Büyükbaba ve Amir Reza kahvaltılarını bitiriyorlar, hiçbir şeyden şüphelenmeden. Sahanlık tamamen halı kaplı olduğu için bedenlerin düşüş hızını kesiyor. Ve ben, uyuyorum.

Katta iki daire var. Teröristler kapıyı şaşıyor ve komşumuz Yvonne Stein'kini çalıyorlar. Kendisi onlara kapıyı açıyor ve altına kurşunu yiyor. Suikastçiler dairesine dalıyor, içeride bir aile ferdi daha buluyorlar ve ona da ateş ediyorlar. Daireyi arıyor ama yine de Şahpur Bahtiyari'yi bulamıyorlar. O zaman yaptıkları hatanın farkına varıyorlar. Ne mutlu ki komşunun daha bir yaşını doldurmamış küçük kızına dokunmuyorlar.

Bu sefer, Amir Reza bir ses duyuyor. Sigara içmek için mutfaktan çıkmış, Büyükbaba yanında sigara içilsin istemez. Suikastçiler doğru kapıyı çaldıklarında, kuzen kapının deliğinden bakıyor, tipik Avrupalı bir yüz görüyor, Anis Naccache'ın yüzünü. Güvenlik zincirini takıp kapıyı açıyor. Naccache susturuculu silahını kaldırıyor, karşısındakinin suratına doğrultuyor ve küçük aralıktan ateş açıyor. Ama soytarı Amir Reza, muhabbet tellalı Amir Reza, o sabah körkütük sarhoş olan ehli keyif Amir Reza hayatımızı kurtaran bir hareket yapıyor. Arkasındaki duvara yapışarak mermiyi savuruyor, mermi koridordaki gömme dolaba isabet ediyor. Ayrıca kapıyı Naccache'ın yüzüne kapatmayı da başarıyor. Kapının çalışıyla uykumdan uyandıktan sonra farkına vardığım susturucuyla yumuşatılmış silah sesi işte bu. Teröristler kapıyı omuzluyor. Boşuna, kapı zırhlı. Naccahe ve suç

ortaklarından biri yerdeki iki polisin hafif makineli tüfeklerini alıyorlar. Kapının direncini kırma umuduyla şarjörleri kapının üzerine boşaltıyorlar. Yine faydasız. Kapının diğer tarafında, sırtını duvara vermiş Amir Reza kurşun yağmurunun kesilmesini bekliyor. Büyükbaba mutfağın penceresini açıyor ve suikastçiye bağıyor.

Büyükbaba'nın bağırıları ve susturucusu olmayan makineli tüfeklerin atışlarıyla alarima geçen, çitlerin yanındaki polis merdivenlere koşuyor, arkadaşının cesedini buluyor. Tekrar bahçeye dönüyor, pozisyon alıyor, takviye çağırıyor ve suikastçilerin aşağı inmesini bekliyor. Onlar kaçmak için hazırlandıkları sırada ateş açıyor. Teröristler teslim oluyor. Onları Neuilly'e kadar getiren ve Alpes Maritimes'de kayıtlı olan Peugeot 305'in bagajında, soruşturma memurları, pasaportlar, başka makineli tüfekler ve susturucular ve nakit elli bin frank buluyor. Kırk beş yaşındaki Yvonne Stein, yirmi beş yaşındaki polis Jean-Michel Jamme öldürüldüler. Arkadaşı Bernard Vigna, yirmi iki yaşında, gırtlğından, ciğerlerinden ve omiriliğinden vurularak hayatı boyunca felç kaldı. Ağustos 2008'de de hayatını kaybedecekti. Yirmi üç yaşındaki bir diğer polis memuru daha yaralanıyor, ayrıca komşumuzun bir akrabası. Ve bir bebek öksüz kalıyor.

Devrim muhafızları Pasdaranların, aynı gün *Radio Teheran*'da yayımlanan bir bülteni "Hain Bahtiyar"a karşı yapılan bu "devrimci hareketi" anlatıyor. "Bir Allah düşmanı, İran İslam Cumhuriyeti ve milletin İmam'ına karşı komplo kuran ve ahlaksız" Büyükbaba'yı gıyabında ölüm cezasına çarptıran 23 Eylül 1979'da Tahran İslam Mahkemesi'nin aldığı bir karara dayanarak kendini haklı çıkaran bir suikast girişimi. İki yıl sonra Fransız mahkemesinde yargılanan Anis Naccache ve suç ortakları ki bunlardan biri devrim muhafızlarının İranlı bir üyesiydi, ömür boyu ağır hapis cezasına çarptırılacaklardı.

Saldırı gününün akşamı, yemekten sonra, uyumak için Neuilly'de kaldım. Annem ve ben tartıştık, annem ağladı, benim yanına Paris'e gelmemi istiyordu. Büyükbabayı bırakmam

söz konusu bile değildi. O nereye giderse ben de ordayım. Sonunda Büyükbaba araya giriyor: "Kalmak istiyor. Bırak kalsın!" Aramızdaki bağ daha da sıkılaşıyor. Sadece Baba'yı kullanmak için Bozorg adını bırakıyorum. Baba. Torunları arasında ona bu şekilde hitap eden bir tek benim. Daha sonraları Paris'e her gelişimde onda kalacaktım.

Ailenin geri kalanının gidişinden sonra, Amir Reza ile baş başa kalıyorum. Alışkanlığı olduğu üzere Büyükbaba saat tam 11'de yatıyor – ne olursa olsun bu kuralını bozmuyor. Kuzenden bana hikâyeler anlatmasını, boş vaktimizi doldurmasını istiyorum. İyi kalpli Amir Reza isteğimi yerine getiriyor. Devamında, iğrenç bir şekilde günün olaylarını anlatacak. Nasıl bir kahraman gibi davrandığını onlara anlatmak için, uğrak yeri olan Trocadero'nun bir barında karşılaştığı tüm İranlıları davet etmişti. Bu doğrudu ama olayları hayal edilemez bir şekilde abartıyordu. Ve olur da onun dediğinin aksini söyler veya onu eleştirirsem bana bir tane indiriyordu: "Hayatını kurtardığımı sakın unutma!"

Yatağıma uzandığımda yaşadıklarımızın, gördüklerimin dehşetine kapılıyorum. Komşunun cesedi. On beş yaşındaki bir çocuk için anormal bir dünyada yaşıyorum. Ve yobazlar geri gelecek. Ama ne zaman? On bir yıl sonra. Anis Naccache ve suç ortaklarının cezasının, Lübnan'da alıkonulan Fransız rehinelere serbest bırakılmasıyla ilgili Fransa ve İran arasında yapılan bir anlaşma kapsamında, François Mitterrand tarafından 1989'da affedilmesinden on üç ay sonra.

On bir yıl sonra geri gelecekler. Ve ben orada olmayacağım.

V

YANLIŞ ALARM

Kimi zaman gizli servislerin koruması altında olmak iyidir. Brighton College'deki son iki yılımda, eğitim karmaya dönüyor. Okul hayatımın başından beri ilk defa kızlarla yan yanayım. Onlardan biri, Kathy Terril'le matematik dersinde karşılaşıyorum. Benimle çıkmasını teklif ediyorum. Endişeleniyor: "Her an kendisini takip eden iki adamı olan sen misin?". Bunu fark etmemek zor, MI5'in arabası, başka okullarla maç yapmaya giderken futbol ve rugby kulübünün otobüsünü takip ediyordu. Kathy'le ilk gecemizde bara gidiyoruz. Dönüp dönüp arkasına bakıyor, korumalarımı arıyor. Onu sakinleştiriyorum: "Onları ne kadar az ararsan o kadar iyi. Onlar gizlidir, oradadırlar ama bizi rahatsız etmezler. Hem faydaları da var. Akşamın sonunda herkes taksi ararken ve bulamazken biz MI5'in arabasına binebiliriz..." Tabi bunu hiçbir zaman yapmadık. Kathy'le iki yıl beraberdik, annemle büyükbabamla tanıştı. O benim ilk aşkımdı.

Maceralarımın onu bu seçimi yapmaya teşvik edip etmediğini bilmiyorum ama Peter Perfect beni bina sorumlusu olarak atıyor. Bundan çok gurur duyuyorum. Sekiz yüz öğrenci arasından bu görevi yapan dokuz kişiyiz. Bu ünvan, çimenliklerin üzerinden yürümeye ve diğer öğrencileri cezalandırmaya imkân veriyor. Bir rozet ve diğerlerinkinden farklı renkte bir kravat takıyorum, kendine ait bir banyosu olan ayrı bir odada kalıyorum. *Safe House*'un kayıp ergeni eskilerde kalıyor. 1983 yazının sonunda, Fransa'ya dönüyorum. Büyükbaba Siyaset Bilimi okumamı istiyor. Fransızcam berbat olduğundan okumam için Moliere'in *L'Ecole des femmes*'ını ve Hervé Bazin'in *Vipere au poing*'ini veri-

yor. Eziyet gören İranlıları savunmak için avukat olmamı istiyor. İran'a dönme ve iktidara geçme umudunu hiç kaybetmedi. O an geldiğinde, ona yardım etmem gerekecek.

Fransızca'yı gerçekten çok kötü konuşuyorum, Fransa'da bir okula devam edemeyeceğimi biliyorum. Ama İngiltere'de geçen on yılın ardından başka yerleri görmek istiyorum. Büyükbabamı, prestijli Stanford'a kabul edilmem amacıyla San Francisco üniversitesinde okumama izin vermesi için ikna ediyorum. Ama 1986 yazında, askerlik için dönmek zorundayım.

Şüphesiz iyi geçecekti. Ama üç gün için celp alınca ve buna isyan edince, Büyükbaba söze: "Dinle, Fransa bizi kabul etti..." diye başlıyor. Cümlesini bitirmeye ihtiyacı yok, ona karşı çıkmayacağımı biliyorum.

Baba Bozorg'un yedi torunu var. Buna dikkat çekiyorum:

"Başka birini seçemez misin?

-Diğerleri altından kalkamazlar. Hem sen yatılı okula gittin, ordu nispeten daha kolay olacak."

Diğer muhtemel akrabalarına celp kâğıdı gitmesine engel olmak için Büyükbaba Fransız generale bir sandık şampanya göndermişti. Benim için hariç.

Bu haksızlığa karşı isyan ediyorum: "Benim aslan olmamı istediğini söylüyorsun, bense ailenin eşeğiyim!" Bu onu güldürüyor. Amir Reza olayı düzeltmeyi deniyor, "Bu seni bir erkek yapacak!" Oysa kendisi İran için bile askerlik hizmetini yapmadı!

Bu üç gün içinde, bana paraşütleri toplamamı teklif ediyorlar, eğitmen spor yapma imkânıyla beni şevklendiriyor, hem de "kıyıda". Ben Cote d'Azur'den bahsediyor sanıyorum. Montauban'ı bilmiyorum. Denizden iki yüz kilometreden fazla içeride olduğunu bilmiyorum.

Ve işte karşınızda ben, istihkâm eri, paraşütçü Bahtiyar, 1.sınıf (hizmetimin sonunda). Moliere'in dilinde hızlıca ilerlemem gerekiyor. Başta, başçavuş bana "pabuçlarımı giymemi" emrettiğinde, o ne demek diye soruyorum kendi kendime. İngilizceyi akıcı bir şekilde konuşabildiğim için beni komutan Mouton'un

sekreteryasına, paraşüt istihkâm sınıfının 17. alayına tahsis ediyorlar. Bir gün Amerikan askerlerinden oluşan bir heyeti ağırılıyor. Kentucky'den geliyorlar. Komutanım homologuna tercüme etmemi istiyor:

"Adım *Sheep*² ama içimde bir aslanın yüreğine sahibim!"

Tercüme ediyorum.

Amerikalı bana bakıyor, şaşkına dönmüş.

"-Ama senin Fransız ordusunda ne işin var?"

İngiliz aksanımı fark etmişti. Arkamda, komutan Mouton şaşıyor: "-Ona ne söyledin? Doğru tercüme ettin mi?"

Evet komutanım...

7 Haziran 1987, vatani görevimi tamamliyorum. On yedi atlayış yapmış, Fransızcamı mükemmel hale getirmiş ve Suresnes evine kırmızı beremle geldiğimi gören Büyükbaba'yı gururlandırmıştım.

Bir ay sonra annem bir beyin kanaması geçiriyor ve komaya giriyor. Otuz üç günden ve bir sürü operasyondan sonra, vücudunun yarısı felç halde uyanıyor. Melekeleri hiçbir zaman tamamen yerine gelmeyecek. Bunun sorumluluğunu yeni kocasına yüklüyorum. Cannes'a yerleşmişlerdi ve rayından çıkmış bir hayat yaşıyorlardı. Annemi ameliyat eden doktor uyarıyor: "Çok basit, eğer günde kırk sigara içmeye, içkiye, her akşam Palm Beach'e gitmeye devam ederseniz, bunun sonu kötüye varacaktır!" Kocasını tahrip edici biri. Bunu ona bağırarak söylüyorum: "Annemi öldürüyorsun!" Annem komadan bambaşka bir insan olarak çıkıyor, oldukça mesafeli, sabredemeyen, çok fazla yakınan.

Yakınında olmak istiyorum. Amerika'ya dönmem söz konusu bile değil. Eğitimimi İsviçre'deki Cenevre Üniversitesi'nde ekonomi bilimleri alanında tamamliyorum. 1988'de bankacı oluyorum, Monako'daki Lehman Brothers'da işe giriyorum. Bu zaman zarfında, yobazları unutuyorum. Tabi ki İran'ın katiller göndereceğine dair bize tehlike uyarıları, istihbaratlar geliyor.

2 İngilizce Koyun.

Ama her defasında, Fransız Gizli Servisi durumdan haberdar oluyor ve bu kişilerin vizelerini bloke ettirmeyi veya Paris'e girişlerinde sorguya alınmalarını başarıyor. Gönderilen katiller, Büyükbaba'nın Anis Naccache'in suikast girişiminin ertesi günü taşındığı, Hauts-de-Seine'de bulunan yeni Suresnes evine hiçbir zaman yaklaşmadılar. Tehdit uzaklaştırılmış görünüyordu.

Ta ki 3 Haziran 1989'a, bir numaralı sarıklı Humeyni'nin öldüğü tarihe kadar. Ertesi gün, Büyükbaba'nın eski bir iş arkadaşı Dubai'de suikaste uğruyor. 13 Temmuz'da, Viyana'de listeden elenme sırası İran Demokratik Kürt Partisi'nin genel sekreterinde... 24 Nisan 1990'de, molla rejimi karşıtı biri İsviçre'de öldürülüyor. 23 Eylül'de bir başkası da Paris'te. Özellikle de, 18 Nisan 1991'de Büyükbaba'nın kendisine Neuilly'deki dairesini tahsis eden para babası arkadaşı doktor Abdelrahman Boroumand'ın sırası geliyor. Evinin holünde bıçaklanıyor, dokuz bıçak darbesi alıyor.

Şimdi, uyarıyı alıyoruz. Tehlike geri geldi. Boroumand yaşlıydı, artık hiçbir şeyi temsil etmiyordu, siyaseti bırakmıştı. Suikastı sadece yıllar boyunca eleştirdiği bir rejimin intikamıydı. Herkes altüst olmuştu. Büyükbaba medyada "Humeyni'nin mol-lalarının yöntemlerini" suçladı. Büyükbaba'nın onunla ve Guy amcayla güvenliğini anımsıyorum. Guy amca tertibattan memnun, her şey yolunda gidiyor. Büyükbaba sıra kendisine gelince bizi tekrar teskin ediyor, tüm önlemler alınmış hiçbir şeyden korkmuyor. Yaşamak için dört aydan az zamanı var.

VI

BÜYÜKBABA KATLEDİLDİ

Monako'da Lehman Brothers'daki büromdayım ve her gün yaptığım gibi sandeviçimi yerken saat 13'deki TH'ni izliyorum. Günlerden 8 Ağustos 1991. Spiker, "Şahpur Bahtiyari ve özel kalem müdürünün öldürüldüğünü" bildiriyor. İnanmıyorum. Buna inanmak istemiyorum. Bir hata olmalı, tıpkı intihar haberinde olduğu gibi. Büyükbaba'nın özel kalem müdürü yok. Yobazlar belki de Büyükbaba'nın siyasi partisinin *Boulevard Raspail*'daki ofislerinde iki adamı öldürmüşlerdir diyorum kendi kendime ve gazetecilerin karıştırdığını düşünüyorum. Ekranda gösterilen görüntüler partisinin olduğu yerleri değil büyükbabanın konutunu gösteriyor. Sonra Guy amcam görünüyor. Kendini kaybetmiş bir hali var. İşte şimdi panikliyorum. Baba Bozorg'un telefonu meşgul. Washington'da yaşayan France teyzemi arıyorum. Onu uyandırıyorum. Başımıza ciddi bir olay geldiğini haber veriyorum. Paris'e ilk uçağa atlıyorum. Taksi, Suresnes köprüsünü izliyor, sonra trafiğin önü kesiliyor. Üniformalı bir polis daha ileri gitmeme izin vermiyor ona Şahpur Bahtiyari'nin torunu olduğumu söylüyorum, talimatlar kesin. Bir telefon kulübesinden Guy'ın karısını arıyorum. Kimse açmıyor. Ve o dönem tabi ki cep telefonları yok. Köşeye sıkıştım. Suresnes evine bir daha asla adımımı atmayacağımı bilmeden. Paris'teki bir kuzenime gidiyorum, bize büyükbabanın öldürüldüğünü teyit eden Guy'la buluşuyoruz. Yetmiş altı yaşındaydı. Onun ve medyada "özel kalem müdürü" olarak sunulan, sağ kolu Sorouch Katibeth'in kesilip biçilmiş bedenlerini bulmak için otuz altı saat gerekmişti. Otuz altı saat, Thionville'in CRS'inin 36.bölüğünden dört polisin devamlı orada olmasına rağmen...

6 Ağustos'ta, Büyükbaba, Guy ile yürüyüş yaptıktan sonra, saat 17 gibi üç İranlıyı kabul etmişti. Güvenlik talimatlarına göre, nöbetteki polisler ziyaretçilerin kimliklerini kontrol eder, üstlerini arar ve içeriye geçmeden önce onları metal dedektöründen geçirirler. Ziyaret, çizelgede görünüyordu. Bu üç adamdan biri olan Fereydoun Boyerahmadi, 1984'ten beri Fransa'da olan bir siyasi sığınmacı ve Büyükbaba'nın partisinden. Hatta fırsat oldukça küçük işleri yapmaya eve geliyor. Sonunda Şah'ın *Savak*'ının yerini alan mollaların *Vevak*'ı, İran Gizli Servisi, ona taraf değiştirtmişti. Yıllardır, Baba Bozorg'un parti üyelerinin yaptıkları ve eylemleri hakkında Tahran'a bilgi gönderiyordu. İran'a dönüş biletinin bedeli ne mi? Vevak tarafından gönderilen iki adamı bir bahane uydurup Büyükbaba'yla tanıştırmak. Ali Vakili Rad ve Mohammad Azadi Fransa'ya birkaç gün önce gelmişlerdi. Salona girer girmez Büyükbaba'yı çıplak elleriyle boğuyorlar. İçlerinden biri mutfığa gidip iki bıçak alıyor, biri et diğeri ekmek bıçağı. Büyükbaba'yı et bıçağıyla on üç kez bıçaklıyor sonra boğazını kesiyor ve bir kez de ekmek bıçağını saplıyor, bunu Rolex'ini çalmak için de kullanıyor. En sonunda iki katil Sorouch Katibeth'in hesabını kesiyor.

Polislerin gözleri önünden hiçbir şey olmamış gibi geçip gitmeden önce, hain Boyerahmadi ve katiller, Büyükbaba'nın salondaki bir kanepede uzanan cesedinin üzerini bir örtüyle örtüyorlar. Katibethin'kini ise saklıyorlar. Telefon ahizesini açık bırakıp, et bıçağını ve ekmek bıçağını olay yerinde bırakıyorlar.

CRS'ler hiçbir şey yapmıyorlar, ziyaretçilerin geçip gitmesine izin veriyorlar, neredeyse iki gün boyunca evde hiç hayat belirtisi olmamasından en ufak bir endişe duymuyorlar. Kısa bir seyahate giden Guy amcam telefonun devamlı meşgul çalmasını tuhaf buluyor. Zavallı, eve geliyor ve bir örtünün altında babasının cesedini başı kesilmiş ve bir eli eksik halde buluyor. Suresnes evini seçen oydu, güvenlik talimatlarını hazırlayan oydu, parantez içinde babasının hayatının korunmasını sağlamak için kariyerini harcayan oydu, deliriyor. Asla tamamen kendine gelemiyor. Birkaç yıl sonra kanser onu ele geçiriyor.

Bu suikastin azmettiricileri asla bulunamıyor, her ne kadar tarihçiler bu tarz operasyonların Ayetullah Humeyni, Başkan Rafsancadi ve İstihbarat Bakanı Ali Fallahian'ın oluşturduğu ve devrimin yüce rehberi etrafında toplanan bir komite tarafından resmi olarak onaylandığını doğrulasalar bile. Ayrıca Ali Fallahian, yönettiği Vevak'ın muhalefet üyeleri nezdinde yürüttüğü tasfiye politikasını saklamıyor. 30 Ağustos 1992 tarihinde İran devlet televizyonundaki bir röportaj sırasında, "Onları ülkenin dışında dahi kovalayacağız. Onları gözetimimiz altında tutuyoruz. Geçen yıl, en üst düzey yöneticilerine hayati darbeler vurmayı başardık." diyerek övünüyor.

Üç suikastçıdan, sadece Ali Vakili Rad tutuklanıyor. 1994 yılında Fransız hukuku tarafından müebbet ağır ceza hapsine çarptırılıyor.

Bana gelince acıyla allak bullak oluyorum. Baba Bozorg'la morgta vedalaşıyorum. Uzandığı yere girmekte zorlanıyorum, kafasının kesildiğini biliyorum. Tabutunda, bir araya getirilmiş, yüzü makyajlı gözleri kapalı. Ağlıyorum. Son telefon konuşmamızı hatırlıyorum. Suikastinden önceki gün. Ona Eylül ayı için de tüm bir hafta sonunu geçirmek için geleceğimi haber vermiştim. Mutlu olmuştu. Yalnız hissediyordu.

Son üç yıl onun için zor geçmişti. Arkadaşları uzaklaşmaya başlamıştı. Artık ona inanmıyorlardı. Bazıları ona "Britanya'yı ne kadar seviyorsun, orada kendine küçük bir ev al! Balık tutmaya git! Bunu hak ettin. Genç yaşından beri mücadele ediyorsun. Faşistlere karşı, Naziler'e karşı, Şah'a karşı, mollalara karşı... Biraz hayatın tadını çıkar, dinlen!" diyorlardı. Fakat onun için vazgeçmek kabul edilemezdi. Hatta öyle inanıyorum ki Tahran'a bir daha asla adım atamayacağını bilseydi bile. Kendisine iyi bakıyordu, vücuduna dikkat ediyordu, hem hayat kalitesi için hem de olur da ona ihtiyaç duyarlarsa diye. Koşuyordu, evde doğum gününde hediye edilen bisikleti çeviriyordu. Bir de kadınlar vardı, özellikle İranlı bir kadın, ondan çok daha gençti, ondan çocuk sahibi olmak istiyordu. Bu ailede bir tabu.

Suudiler, Büyükbaba'ya tahsis edilmiş bütçeleri kısıtlar, hayat standartlarını çok ciddi bir şekilde düşürmeliydi. Raspail Bulvarı'ndaki ofislerine artık çok kimse gelmiyordu. Aslında kendisi de artık gitmiyordu. Asla dışarı çıkmıyordu, koşu haricinde, iki ayda bir restorana gitmek dışında. Suresnes onun hapisanesiydi. Ziyaretler giderek daha da seyrekleşti. Fransa'ya geldiğinde ünlüydü, uzaktan anne babalar çocuklarını onu görmeye, ona dokunmaya getirirlerdi. Bu vesileyle ondan para isterlerdi. O asla hayır demezdi. Örneğin elinde raketiyle kalabalıktan sıyrılan bir sığınmacının konut talebi prosedürünü finanse etmişti. Ona "çok iyi tenis oynayan bir torunum var" demişti. Bu sayede geleceğin şampiyonu Mansour Bahrami'den özel bir ders alma ayrıcalığına sahip oldum. Büyükbaba İran'da hapis yatan insanları çıkarmak için de para ödedi. Buna babam da dâhil. Yakalanmıştı çünkü Irak'ta bir arkadaşını kaçırtmaya kalkışmıştı. Bunu öğrendiğim zaman ne kadar soylu bir hareket olduğunu düşünmüştüm. İlk ve tek bir defa biyolojik babamla gurur duymuştum.

Yardımlar suyunu çektikçe, asalaklar Suresnes'den uzaklaşıyordu. Ve Amir Reza, Baba Bozorg'u eğlendirmek için artık orada değildi, hastalık kuzenin yaşama sevincine üstün gelmişti. Çekirdek aile parçalandı: Patrick ve France Amerika'da yaşıyordu; annem Viviane rahatsızdı; sadece Guy burada kalmıştı ama o da yaşlanmıştı ve sağlığı zayıflamıştı. O yüzden eskiye nazaran biraz daha az geliyordu. Bense Monako'da annemin yakınındaydım. Büyükbaba, eskiden gün içindeki randevularımı nasıl sıkıştıracağını bilemezken şimdi çalmayan bir telefonla başbaşa kalmıştı.

Paris'ten geçtiğim zamanlar, mecburen, onda kalırdım. Başbaşa yemek yer, o gece 11'de yatağa gidene dek konuşurduk sonra ben partiye gitmek üzere arkadaşlarıma katılırdım. Gece oturmalarımızda bana İran'ı, ailemizi, Juan des Pins plajında büyükanne nasıl rastladığını, savaşı nasıl yaşadığını, *Direnış*'te yaptıklarını anlatırdı. Kahramanı olarak Doktor Mussadık'ı

seçerdi. Sıra bana geldiğinde ona kızları nasıl tavladığımı anlattırdım. Buna bayılırdı. Bu onun için bir çeşit gurur kaynağıydı. Bir gün, gece kulübünde Doktor Mussadık'ın torunu Susan'la karşılaştığımı söyledim. Bizi bir arkadaş tanıştırmıştı. Los Angeles'ta yaşıyordu, otuzundaydı, bense yirmi dördümde. Bu tesadüfî tanışma bizi eğlendirmişti: biz ülkemizi seven ve ona inanan iki adamın iki torunuyduk. Bu kesintili bir bağın başlangıcı oldu. Fakat hikâyenin bu bölümünü Büyükbabam'dan gizledim. Eğer siyasi idolünün torunuyla yatmaya yeltenirsem beni ateşe verirdi. Ona şöyle demeyi isterdim: biliyor musun, o hiçbir şekilde Doktor Mussadık'a benzemiyor, ayrıca oldukça rahat... Tabi ki onunla hiçbir şey yapmadım.

Son zamanlarda, ne zaman Baba Bozorg'u arasam sesi değişik geliyordu. Cümlelerini kuruşunda bile doğal otoriter sesi gevşemişti, "Önümüzdeki hafta gelebilir misin?" diye sordu. Eskiden bunu daha ziyade: "20'sinde buradasın!" diye söylerdi. Bu beni kederlendiriyordu. Benimle eskiden olduğu gibi konuşmasını söylemek istiyordum. Benim için sen aynısın, ister başbakan ol ister taksi şöförü, hiçbir farkın yok. Paran benim umurumda değil. Benim sana olan sevgimin rengi yok, kokusu yok. Bunları ona söylemek istemiştım ama yok olmaz ona söylemedim. Zaten bunun için asla bir daha fırsatım olmayacaktı, buradan beş bin kilometre uzaktan, yetmiş altı yaşında yaşlı bir adamı acilen boğazlatmaya karar veren sarıklının yüzünden.

O sırada kederimin sadece yarısını yudumladığımı bilmiyordum. Artık iyice güçsüzleşen annem, büyükbabanın cenazesine katılmak için Güney Fransa'dan Paris'e gelemedi. Ona yalan söyledim: "Hayır, boğazı kesilmemiş, medya ne söylediğini bilmiyor, kalp krizi geçirmiş, acı çekmeden gitti..." 20 Ağustos'ta, ziyaretlerimden birinde iyi değil, cenaze törenlerine katılmadığı için hâlâ suçlu hissediyor. Ona söz veriyorum: "Daha iyi olduğunda Paris'te bir hafta sonu geçiririz. Mezarına çiçekler ekebilirsin" Daha iyiye gitmeyecekti. İki gün sonra amcam Patrick beni Paris'ten aradı: Cannes'a git, annenin

durumu ağır.” Fırladım. Geldiğimde ilkyardım ekibi çoktan oradaydı. Annemi, kafasına bir eşarp örtülmüş sandalyede oturur buldum. Ölmüştü. Büyükbaba’dan on dört gün sonra. Kalp krizi teşhisi koymuştu doktorlar. Bana kalırsa da babasını tüyler ürpertici şekilde kaybetmiş olmanın üzüntüsü...

Onu Paris’e gömüyoruz. Katolik bir din adamı getirtiyorum. İranlılar şok oluyor, böyle bir şey yapılmazmış, o İranlıymış. “İranlı evet, ama Rennes’de rahibeler tarafından yetiştirildi!” diye içimdekini kusuyorum. Çok sinirliyim. “Bir molla mı çağırmamı isterdiniz? Yaptıkları bunca şeyden sonra?” İşte bu noktadan sonra ailemden uzaklaşmaya başladım. Teyzem France dışında.

Touraj’ı, kardeşimi bile hayatımın dışında bıraktım. Çok yakın değildik, Büyükbaba’yı görmeye hiç gitmemişti ve zamanını annemizden para istemekle geçiriyordu, ölümünden sonra hiçbir şey olmamış gibi hayatına devam ediyor. Ben depresyona giriyorum, Valium alıyorum. İşimden ayrılıyorum. Annemin kocasının mirasımızı ele geçirdiğini öğreniyorum. Arkadaşının ne yaptığını açıklamaya çalışan Lord Alliance’a kızıyorum. Üvey babamın avukatı bana finansal bir anlaşma teklif ediyor. Büyükbaba’nın cenaze masraflarının ödenmesinde annemin payını üstlenmek için borçlandığımdan anlaşmayı kabul ediyorum. Ama onu istiyorum. Onu yerin dibinde istiyorum. Annemin kocasını, eski dostumuz Lord Alliance’ı, annemin kocasının avukatını öldürmek istiyorum. Bana göre ölmeyi hak eden on kadar insanı öldürmek istiyorum. Öfkemin içinde kimi zaman hâkim, kimi zaman savcı, kimi zaman da taraf oluyorum. Humeyni gibi bol bol fetvalar yağıdırıyorum.

Büyükbaba’yı öldürenlerden intikamımı almak istiyorum, annemin ölümünden dolayı olarak sorumlu olanlardan da. Mollalar! İntikamımı almak için her türlü fedakârlığa katlanmaya hazırım. İki hafta içinde bu hayatta en çok sevdiğim iki insan öldü. Ve ben de yarı ölüyüm.

Cehennemdeyim. Hiçbir şeyden korkmuyorum. Kaybedecek hiçbir şeyim kalmadı.

İKİNCİ BÖLÜM

SAM

I

FANATİK BİR BANKACININ YÜKSELİŞİ VE ÇÖKÜŞÜ

Tepenin üzerinde H-O-L-L-Y-W-O-O-D harfleri dikkat çekiyor, İtalyan bir arkadaşım, 1992 Temmuz'unda, üstü açılır Porsche'sinin direksiyonuna geçmiş beni gezdiriyor. Öğleden sonra, yarı çakırkeyif halde manzaranın tadını çıkarıyorum. Yarış arabasının arkasında ama boyunlarımıza asılmış iki muhteşem Kaliforniyalı sarışın. Evet, biliyorum. Bir intikam sözü vermiştim kendime, bir kan banyosu, ayrıca bunu düşünürken ciddiydim, ama işte, yolumu kaybettim. Baba Bozorg artık burada değildi ki onu etkilemek için uğraşayım, o yüzden olur olmaz şeyler yapıyorum. Los Angeles sokaklarını dolaşıyorum adım adım; yüksek doz alkol, ağır antidepresanlar ve basit kızlar tüketmeye kaptırıyorum kendimi. İçiyoruz, sevişiyoruz ve sonra ben hiçbir şey hatırlamıyorum. Şuursuzluğa geçiş yapıyorum. Orada mutsuz olduğumu unutuyorum. Ta ki bir sabah kalkıp, özel bir sebebi olmadan, karar verene kadar: "Yeter!". Kaliforniya rüyasından çabuk uyanıyorum ve sisli Londra için yola çıkıyorum. 500 dolarım kalmış ve artık kredi kartım da yok. Eski bir sevgilim beni kabul ediyor, dairesinde bir oda kiraliyorum. Kullanışlı, hava hostesi, hiç evde olmuyor. İran diasporası aracılığıyla bir hafta içinde bir brokerlık şirketinde iş buluyorum. CV'mde "Lehman Brothers" yazması güçlü bir etki bırakıyor. Sorun: kendi müşterilerimi getirmek zorundayım, hiç müşterim yok ve nasıl bulacağımı da bilmiyorum. Altı ay boyunca tek bir İngiliz sterlini kazanmadım... 1993 yılı bir Nisan akşamında, iş arkadaşlarımdan birinin telefonu çalıyor, kendisi yerinde değil, ben

açıyorum. Hattın diğer ucunda oldukça belirgin bir Fransız aksanıyla konuşan adam bana IBM hisselerini soruyor. Moliere'in diliyle cevap veriyorum. Adam, Londra'ki BNP-Paribas'nın iki nolu adamı. Bana yemeğe çıkmayı teklif ediyor. Guy amcamın arkadaşı. Dünya küçük.

İki dil konuşan bir broker arıyor, birçok müşterisi Fransa'daki telefon kabinlerinden arıyor, kendi ülkelerinde vergi ödemek için İngiltere'de borsa oynuyorlar. Bu çağrıları almak ve ardından brokerlara sipariş geçmek için bana ihtiyacı olacaktı. Özetle, artık müşteri bulmak zorunda değilim ve talimatları ben vereceğim. Tüm bu iş için o dönemin parasıyla yıllık bir milyon frank'a (150 000 euro) eşdeğer bir maaş alacağım! Kabul ediyorum. Her zaman uçlarda yaşayan ben, bir işkoliğe dönüyorum. 7'den 23'e ofisteyim.

Yıllar geçtikçe Arap ülkeleri menşeli bir müşteri portföyü geliştiriyorum: Suudi Arabistan, Qatar, Umman, vs. Adım onlarla irtibata geçmemi kolaylaştırıyor. Ne zaman onlardan biriyle karşılaşsam, bana Büyükbaba hakkında sorular sorup, benimle siyaset konuşuyorlar. Orta doğu'ya yerleşmiş bir brokera, bankasının müşteri listesine ulaşabilmek için nakit para ödüyorum. Yaptığım tamamen yasa dışı ama bu sayede kesemi dolduruyorum, işverenim de öyle. Karda yürüyüp izimi belli etmiyorum.

Hafta sonlarımı Paris'te gece kulüplerinde geçiriyorum, bir de, Chez Regine'de uzaktan kuzenim Soraya ile karşılaşıyorum, Şah'tan boşanan "kederli bakışlı prenses", VIP bölümdeki masanın dibinde oturuyor.

Tatillerim Saint-Barthelemy veya Tahiti'de geçiyor, asla uzun süre birlikte takılmadığım sevgililerim için hiçbir şey yeterince iyi değil. Bir keresinde Polinezya'da iki haftalık bir tatil için 180 000 frank (27 440 euro) harcadığımı hatırlıyorum! Sadece beş yıldızlı otellerde kalıyorum, aksi halde seyahat etmiyorum. Para para demiyorum. Ben Monako'dayken yaşam tarzım ve kırmızı Ferrarim yüzünden beni paylayan Baba Bozorg'u hatırlıyorum. Bana : "Hemşerilerine bir bak, sıkıntı içindeler, bu kadar büyük

oynamamalısn.” demişti. Ben de cevap vermiştim: “Onların tek yaptıkları çalışmak!” Olay şu ki hiçbir zaman paramı idare etmesini bilemedim, bankacı olduğumdan bu kulağa tuhaf gelebilir, ama eğer mesleğimdeki tüm ünlülere bakacak olursak, başkalarının parasıyla ihtiyatlı davranıp, kendisi hiçbir talihsizlik yaşamayan yok denecek kadar azdır. Bankacılar kendilerini yenilmez hissederler, gelirlerinin artmaya devam edeceğini, borsa iflasının hiçbir zaman kendi başlarına gelmeyeceğini sanırlar, tutumlu davranmazlar. Ben de istisna değilim.

BNP-Paribas’da beş yılın ardından; 1997’de aynı tarz bir banka faaliyeti yürüten ve ileride Arap müşterilerinin sayısını arttırmak isteyecek olan American Express tarafından işe alınıyorum. Cenevre’ye taşınıyorum. Her ay biyolojik babama ve kardeşlerinden bazılarına para gönderiyorum, İran’da sıkışıp kalmışlar ve ne yapacaklarını bilmiyorlar. Hayatlarında hiç çalışmamışlar.

Üç yıl geçiyor. 1999’un sonlarında, müşterilerimden biri, Bahreyn’de yaşayan bir İngiliz, beni arıyor. Yatırımla ilgili tavsiye almak için değil, onunla çalışmamı teklif etmek için. AmEx’te çalışmaya başlayalı üç yıl olmuş, herkes beni çok seviyor ve oldukça iyi kazanıyorum. “Evet, ama burada Bahreyn’de hava her zaman güneşlidir ve vergi ödemeyiz” diye ısrar ediyor Charles Ridley.

Güneşin altında kan kırmızısına dönmüş pembe cildi, koca kulakları ve bu sıska vücuduyla Charles, tam da Fransa’da “roz-bif” diye isim takılan tiptemeyi andırıyor. Görünüşe aldanmayın, takım elbise yerine zahmetsizce t-shirt giyen bu adam kendi bankasını yönetiyor. Milyonlar kazanıyor. Yirmi yılı aşkındır Bahreyn’de oturan bu adam, farklı devletlerin projelerinin finansmanlarını organize ederek bir servet yapmış. Charles işte ciddi, dışarıda hedonist kendine has bir adam. Karısının ellinci doğum günü ve evliliklerinin yirmi beşinci yıldönümü vesilesiyle, arkadaşları ve onların çocuklarının Ovalie’nin yirmi beş starıyla birlikte oynadığı Kenya’nın en güzel plajlarından birinde bir rugby turnuvası düzenliyor, evliliğin her bir yılı için bir

milli sporcu... Bunlar, Galli efsane Gareth Edwards'dan tutun da Jeremy Guscott ve Rory Underwood'a kadar, oradan dünya şampiyonları Jason Leonard ve Will Greenwood'a kadar gidiyor.

Charles'ın kulağa hoş gelen ve göz kamaştıran teklifleri karşısında, elimdeki iki Ferrari'yi ve jipim Cherokee'yi devrediyorum. Götüremeyeceğim her şeyi satıyorum ve Bahreyn'e gitmek üzere Cenevre'yi terk ediyorum. Basra körfezindeki bu ada dışarıdan gelenler için bir cennet, onlar da ada nüfusunun yarısını oluşturuyorlar. Adanın bonusu ise burada oturan üç bini aşkın hostes. Eğer cürret edip söyleyecek olursam, bu kadınlara karşı her zaman zaafım oldu. Kendimi şehvetle onların kollarına bırakıyorum.

İşe gelince, ofise şort ve t-shirt'le gidiyorum. İşyerinde müşterimiz olmuyor. Başlangıç ziliyle Wall Street'de alev alev yanıyoruz. Yeni bir senet sunumu yapıldığında, diğer bankalardaki eski dostlara ödeme yapıyorum bilgiler tam vaktinde elimde oluyor. Bu da yine tamamen yasa dışı.

Çok çalışıyorduk ama keyfimiz yerinde. Yeniden spora başlıyorum. Her gün üç saat. Vücut geliştirme sevdasına kapılıyorum, haplar alıyorum, bu sefer bunalımımı engellemek için değil yağlarımı yakmak için. Charles'ın arkadaşlarıyla rugby oynuyorum; Güney Afrikalılarla, Yeni Zellandalılarla, Avustralyalılarla, İskoçyalılarla, vs. Tüm Commonwealth, Dubai'nin ortaya çıkışından önce, Basra körfezinin İsviçre'si olan Bahreyn'de bir araya geliyor, burası zenginler için bir Eldorado.

11 Eylül 2001'den sonra, ekonomik faaliyetler yavaşlıyor. Ben de Brezilyalı arkadaşlarımın davetini kabul etmek için bundan faydalanıyorum ve yeni yılı onlarda geçirmeye Maresias'a gidiyorum. Jet sosyeteye ayrılmış bir başka cennet köşesi daha, bu seferki boylu boyunca Atlantik kıyıları. Kaldığımız ve eğlenceler düzenlediğimiz villalar silahlı adamların koruması altındaydı. Amerikalı bir bayanla dostluk kuruyorum, adı Carmen Martinez, kocası eski profesyonel bir tenisçi. Carmen'le beraber, azıcık "alkol almış" halde siyaset konuşuyoruz. Ülkesinin İran'da

oynadığı rol hakkında ona sayıp sövüyorum. Diplomat hanım, oraya çok bir şey yapamadığını söylüyor. Kendisi gerçekten diplomatik davranıyor, mesleği de Diplomatlık. Sao Paulo'da Amerika konsolosluu olarak görev yapıyor. Dostça ayrılıyoruz.

Bayreyn'e dönünce yeni projeme girişiyorum: restoran işletmeciliği. Charles yeni bir şirket kuruyor, adı CCH, bir Türkle beraber, basket maçında kalp krizi geçirip ölen önceki ortağının oğluyla. Şirketin finansal aktivitesi farkedilir derecede azalıyor ve ben başka bir şeyle uğraşmak istiyorum. O halde bu neden restoran işletmeciliği olmasın? Kendi kendime diyorum ki hem eğleneceğim hem de dünyanın dört köşesine dağılmış arkadaşlarımı davet etmek için iyi bir bahanem olacak. İşletmem La Terrasse'da Fransız mutfağı servis edilecek, tabi ki siz fransızların vatanından bir aşçıyla. Aşçım genellikle asabi ve onu idare etmesi çok zor... Bir dostumu getirtiyorum, Renault Clio'yu çizen İranlı tasarımcıyı. Dekorasyonla o ilgileniyor. La Terrasse, restoran, bar ve çatı terasında açık hava bir gece kulübü olarak hizmet veriyor. Bu işletmeye bir milyon dolar para yatırıyorum, mal varlığımın yarısı.

Açılış günü, 24 Eylül 2001, benim de arkadaşım olan Fransa'nın Bahreyn'deki bayan büyükelçisi orada. Açılış umut verici, öyle çok müşterimiz var ki arabalarını park alanına nasıl sığdıracağımızı bilemiyoruz. Big fiesta. Bu sürekli böyle gitmeyecek. Bölgedeki İslamcılar alkol satmamdan hoşlanmıyor. Bunu da kendi usuplarınca gösteriyorlar. 2004 Mart'ının ortasında, Bahreyn'de düzenlenen birinci F1 grand prix'sinden iki hafta önce, yüz kadar genç yobaz – yaşları on beş ile yirmi arasında – restoranıma saldırıyor. Allah-u Ekber nidalarıyla ordaki kırk kadar müşteriye sataşıyorlar: "Neden içki içiyorsunuz?" Park alanındaki araçları ateşe veriyorlar. Barda tüm alkol şişelerini kırıyorlar. Ve geçerken kasada ne varsa yürütüyorlar. Salon şefim bana haber veriyor, hemen atılıyorum, bir sopa alıp restoranımı yağmalayanların üzerine yürüyorum. Serguei, rus kökenli Güney Afrikalı bir garson, bir bıçak kapıyor ve ergen

yaşta bir cihatçıya saplıyor. Kavga büyüyor. Müşterileri gizli bir kapıdan çıkarmayı başarıyoruz. Yüz metre kadar ilerde mavi bir siren ışığı fark ediyorum. Polisler restoranın ilerisinde toplanmış bekliyorlar. Kavga ederken bizi kendi halimize bırakıyorlar... Göz yaşartıcı gaz attıklarında İslamcılar kaçıyor. Bu arayış, fanatik İslamcıyı ciddi şekilde yaralayan Serguei'nin bıçak üzerinde bıraktığı izleri silmek için kullanıyorum. Bir çukur kazıp suç aletini gömüyorum. La Terrasse harabeye dönmüş.

Ertesi gün mahkemeye şikâyetle bulunuyorum. Sigortacıyı arıyorum, elinden bir şey gelmeyeceğini söylüyor. Poliçem terör saldırılarını kapsamıyor. Ona sövüyorum. Arkadaşım Fransız Büyükelçisini görmeye gidiyorum. Fransız vatandaşıyım, onun yardımına ve korumasına ihtiyacım var. Hiçbir şey söylemiyor, görüşmemize katılan askeri ateşesi mekânımda bir sürü kadın olacağına dair dolaşan bir dedikoduyu hatırlatıyor. Yüz çocuk restoranımı Allah adına yerle bir ediyor ve büyükelçinin bana cevabı, bir pezevenk olduğuma dair söylentileri dikkate almayarak biraz kendimin kaşındığı oluyor. Görüşmenin bitiş şekli diplomatik haricinde her şekilde tanımlanabilir.

Saldırıdan üç gün sonra, restoranımdan ardakalanları seyrederim. Tüm alkol satan mekânlar arasında saldırıya uğrayan bir tek benimki, belki de aynı zamanda bir yabancıya ait olan tek mekân o olduğu için. Bilanço: bir adadayım, yerel yetkililer beni kendi halime bırakıyor çünkü imamı ve sürüsünü incitmemeleri gerekiyor, Fransa beni tek başıma bırakıyor çünkü yerel yetkilileri üzmemesi gerekiyor. Bir milyon dolarlık yatırım kül olup gidiyor. F1 Grand Prix haftası boyunca günde üç yüz kişilik rezervasyon talepleri artık karşılanamayacak. Her şeyi kaybediyorum. Yobazların yüzünden. Bir kez daha. Haddinden fazla.

Ayrıca eski bir sözü nihayet yerine getirmeye karar veriyorum. Benim için harekete geçme vakti. Myanmar'daki Amerikan büyükelçisi Carmen Martinez'i arıyorum. Aslında tam

ünvanı “maslahatgüzar” çünkü Amerikalılar 1990’dan beri bu ülkeye büyükelçi atamıyor, ama gerçekte patron Carmen. Onunla e-mail yoluyla irtibata geçiyorum.

“Ciddi sorunlarım var, seni görmeye gelebilir miyim?

-Ne zaman? diye cevap veriyor.

-Yarın!”

Günlerce sabretmem gerekecek, vizeye ihtiyacım var. Nisan sonu, La Terrasse saldırısından bir ay sonra, Rangoun havalimanına iniyorum, burası Myanmarın başkenti, Carmen’in kocası ve oğluyla beni beklediği yer. Beni göl kenarındaki muhteşem kolonyal evlerinde ağırılıyorlar. Ellerimizde bir kadeh beyaz şarap iç avluya geçtiğimizde, Carmen’e gelişimin sebebini açıklıyorum.

“Beni CIA ile irtibata geçirmene ihtiyacım var.

-Ne?

-Ailemin hikâyesini biliyorsun”

Maresias’daki noel kutlamamızdan önce Carmen bana Amerikan gizli servisinin hakkımda kapsamlı bir araştırma yaptığını itiraf etmişti. Tamam, ben Monako’dan gelen bir playboydum ama bir Amerikan konsolosuyla Noel kutlayacak bu İranlı’nın saklayacak neyi olabilirdi. “Hayatımda bilmem kaçınıcı kez, diyorum ona, islamcılar ağzıma sıçtı. Büyükbabamın suikastiyle ilgili, ailemle beraber onlara karşı Fransa’da, Amerika’da boş yere davalar açtık. Hepsini kazandılar, mollolar dalga geçiyor. Yeter artık. Şimdi kudurmuş bir hayvan gibiyim. İntikam almak istiyorum. Onları ispiyonlamak, casusluk yapmak istiyorum. Sizin hesabınıza.”

Carmen, tıpkı bir abla gibi, beni vazgeçirmeyi deniyor, bunun sonuçlarını iyi düşünüp düşünmediğimi soruyor.

“Sakinleş, neler hissettiğini anlıyorum ama zamanla göreceksin.”

Mollaların görevi kötüye kullanmasını ihbar etmek için ONU veya Amnesty International nezdinde girişimde bulunmamı öneriyor.

-Bana “zamanla” denmesinden bıktım! Artık mantıklı adam

olmak istemiyorum. Bu benim hayatım. Karım yok, çocuğum yok. Bunu yapmak istiyorum. Bana yardım et!”

Carmen iç çekiyor.

-Güzel. İran’da kimi tanıyorsun?

-Kimseyi.

-İran pasaportun var mı?

-Hayır.

-Bana elimi güçlendirecek birşeyler vermen lazım çünkü bu şekilde Langley’i ararsam benimle dalga geçecekler, senin öfkeli bir deli olduğunu söyleyecekler.”

Ona yalvarıyorum.

-Lütfen, yardım et bana!

Direnmekten usanıyor, kopyasını almak için pasaportumu alıyor. Elçilikten döndüğünde bana geri veriyor.

-Bahreyn’e evine dön. Biri seni arayacak.

Havalimanı yolunda Carmen bir kez daha fikrimi değiştirmeyi deniyor. “Hiç şansın yok. Bu adamlar seni yiyecek!”

Bir haftanın sonunda, evde volta atıyorum. Her on beş dakikada bir telefonuma, saatime bakıyorum. Kimse aramıyor. Neler olduğunu öğrenmek için Carmen’le irtibata geçiyorum. Bana açıklama yapıyor: “Bu kadar anlayışsız olma! Bu yirmi dört saatte yapılacak bir iş değil, hem de hiç değil.”

En sonunda, telefon çalıyor, 13 Haziran’da saat 17’e doğru.

“İyi günler, kim olduğumu, kimi temsil ettiğimi biliyorsunuz.”

Karşımdakinin oldukça belirgin bir Amerikan aksanı var.

Bana randevu veriyor. “Yarın, saat 20’de, Sheraton’un barında.” Telefonu kapatıyor.

Sam’le ilk telefon görüşmemi yapmış oluyorum.

II

YILDIZ SAVAŞLARINDAN GELEN AJAN

14 Haziran 2004'te, Sheraton'un barında, sıkıntımı üçüncü kadeh votkayla dağıtıyorum. Rugby kulübünün neyse ki otelin bir başka kanadında gerçekleşen galası yüzünden smokinliyim. Söylenen saatte, bir Georges Lucas kopyasının içeri girdiğini görüyorum. Yönetmenle olan benzerliği onunkiyle aynı perde tipi beyaz sakalıyla taçlanıyordu. James Bond'un dünyasına girdiğimi hayal etmiştim, işte yıldız savaşlarının tam ortasıdayım!

• Georges Lucas masama oturuyor. "Sam" diye tanıtıyor kendini. Sahte bir isim. Yıllar sonra onun gerçek kimliğini ve hikâyesini keşfedecektim. 1988'de CIA'ye girmeden önce Washington'da attorney general³ vekiliymiş. Avrupa'da saha ajanıymış, Asya'da operasyonlar yönetmiş. Hatta Amerikan işgalinin önhazırlığını yapmak üzere 2002'de Irak'a bir komando birliği götürmüş. Onunla tanıştığımda Orta Doğu bölge şefi ve bölgedeki tüm operasyonları o denetliyor. Ama bunu henüz bilmiyorum.

"Bana seni aramımı söyleyen kişiyle nerede tanıştın?"

Carmen, benimle irtibata geçildiğinde parolanın "Maresias" olacağını önceden söylemişti. Parolayı söylüyorum. Karşımdaki tatmin oluyor.

"Bana hikâyeni anlat, diye soruyor Sam.

-Ailemin hikâyesini biliyor olmalısınız, beni aramanız bu kadar zaman aldığına göre." Ukalalık yapmaktan kendimi alamıyorum. "Benim hikâyem basit: İran'a gidiyorum ve size bilgi temin ediyorum.

3 Başsavcı

-Ne hakkında?

-Bilmiyorum.

-Kiminle ilgili?

-Bilmiyorum.

-Düşünmeden bir karar almışsınız.

-Belki de. Ne olursa olsun kaybedecek bir şeyiniz yok. Eğer beni yakalar ve bana işkence yaparlarsa onlara ne söyleyebilirim ki? Hiçbir şey bilmiyorum.”

Sam çok geç kalmamamızı tercih ediyor ve bana yarın öğleden sonra bu sefer Hilton’da ikinci bir randevu veriyor. Buluşmadan hemen önce beni arayacak ve oda numarasına karşılık gelecek bir numara söyleyecek. Beni uyarıyor, asla birlikte çıkarken görülmemeliyiz. O gidiyor. İlk karşılaşmamız beş dakika sürmemiştir. Kendime bir kadeh daha söylüyorum. Yeniden rugby kulübünün galasına döndüğümde bütün arkadaşlarım bana neden ortadan kaybolduğumu soruyor.

Ah bir bilseniz!

Ertesi gün Sam ve ben otelin bir odasında buluşuyoruz. Dün geceki gibi bir takım ve kravat giyiyor. Hâlâ Georges Lucas’a o kadar benziyor ki. Sam karşılığında ne beklediğimi öğrenmek istiyor. Ona planımı anlatıyorum: “Eğer size bilgi toplamayı başarırsam, aileme ait olan bir miktar parayı serbest bırakmanızı istiyorum.” Tam tutarı vermek gerekirse 300 milyon dolar.

Carmen’e daha önce kısaca bahsetmiştim. 1990’lı yılların sonunda, France teyzem Amerika’da İran lehinde bir tahkikat başlatmaya karar verdi. Tüm Amerikan vatandaşları; ebebeynlerinden biri terörü desteklediği varsayılan bir devletin isteğiyle öldürüldüğünde, olay yurtdışında dahi gerçekleşse, tahkikat başlatabiliyor, bu da bizim ülkemizdeki durumu. France’a, tahkikatı finanse etmesinde 70 000 dolar kadar yardımda bulundum. 2 Aralık 2002’de bölge savcısı İran İslam Cumhuriyetini Büyükbaba’nın suikastinden suçlu buldu ve ülkeyi teyzeme 300 milyon dolar ödemeye mahkûm etti.⁴ Molla muhaliflerinin

4 Amerika Birleşik Devletleri Kolombiya Bölge Mahkemesi, France Mokhateb Rafii Vs İran İslam Cumhuriyeti ve İran İstihbarat ve Güvenlik Bakanlığı, 2 Aralık 2002.

saf dışı bırakılması politikasını cezalandıran ilk karar bu değil. Tabi ki İran, Amerikan yargı kararlarını tanımıyor ve hiçbir zaman ödeme yapmıyor. Yine de Amerikan hukuku, tazminatların suçlu bulunan ülkenin Amerika'da bloke edilmiş fonlarından ödenmesini öngörüyor. Bizimkine gelince, 300 milyon dolarlık bu tazminatı hiçbir zaman alamadık.

Ayrıca Sam'e açıklıyorum:

"1979 yılında, Tahran büyükelçinizin Humeyni yandaşlarıınca rehin alınmasından sonra, ülkeniz merkez bankanızda bekleyen İran'a ait 7 milyar dolara el koydu. Bu Amerikalı vergi mükelleflerinin parası değil, İranlıların parası ve ailemin 300 milyon dolar almaya hakkı olduğunu söyleyen de sizin mahkemeniz. Sadece devlet kademesi durumu çözebilir. Bağlantılarınızı kullanın!

-Ne yapabileceğime bakacağım, diyor Sam. Bu sırada sana iyi şanslar diliyorum, çünkü İran'a girmende sana yardımcı olamam. Ve oraya gitmeyi başardığın andan itibaren artık bize güvenemezsin.

-Hiçbirşey istemiyorum. Siz bu konuyla ilgilenin.

Ona, bölge hâkiminin teyzemin lehinde verdiği kararın bir kopyasını veriyorum. "Bana gelince, eğer sizi ilgilendirebilecek bir bilgiye ulaşırsam, sizi büyükelçilikten arayacağım. Eğer benden telefon almazsanız, bu demektir ki ölmüşüm..."

Sonraki dönemi tatlı bir huzur içinde geçiriyorum. Kafamda, CIA'in lojistiği ve desteği arkamda, onlardan biriyim diye düşünüyorum. Bu şüphesiz ki doğru değil. Ama kendimi hayallerle avutuyorum. Bahreyn'de yaşıyorum, İran pasaportum yok, otuz yıldır adım atmadığım bu ülkede kimseyi tanımıyorum ve Amerikalıları ilgilendirecek bilgiler toplamaya çalışacağım. Karşılığında, aileme söz verilen 300 milyon doları ödeyecekler... Aklı mı mı kaçırdım? Herhalde gerçekler anlamını yitirmişti.

Bu anlarda en çok düşündüğüm kişi Baba Bozorg. Benim yerimde olsa ne yapardı? Şu an yapmakta olduğum şeyle ilgili ne düşünürdü? Haksız yere Amerikalıların güdümündeymiş gibi gösterilse de o her zaman Amerikalıları eleştirirdi. Hatırlıyorum, küçüktüm, radyoda Vietnam'la ilgili röportajlar dinlerken

Büyükbaba başını sallar: "Orada ne işleri var? Bu savaşı asla kazanamayacaklar! Vietnamlıları rahat bırakamazlar mı?" demişti ve şimdi ben onların hizmetinde olacağım.

İlk iş yeni bir pasaport talebinde bulunmak için Bahreyn'deki İran büyükelçiliğine gidiyorum. Bendeki İslam devriminden beri yıpranmıştı. O dönemde Fransız gizli servisi annemin, kardeşimin ve benim vatandaşlığa alınmamızı hızlandırmıştı. O zamandan beri Fransız uyruklu biri olarak seyahat ediyorum. Elçiliğe girmeden önce bir arkadaşımı arıyorum: "Eğer iki saat içerisinde seni aramazsam bil ki oradayım!" Birinci gişede bana eski pasaportumu soruyorlar. "Yok." Beklemem için beni bir odanın önüne gönderiyorlar. Biraz bekledikten sonra odadaki kişi beni içeri alıyor. Sakallı, siyah giyinmiş, boynuna kadar düğmelenmiş bir gömleği, parmağında ay yıldızlı bir yüzüğü var. Ona: "Eminim şimdi benimle büyükbabamdan konuşacaksınız. Geçmiş geçmişte kaldı. İnsanlar hayatta tekâmül ederler. Falan filan filan." diyorum. Bir sürü saçmalık.

"Yanınızda hangi belgeler var? diye soruyor.

-Hiçbiri... Aslında bir tane var... Şah zamanındaki pasaportum... Fotoğrafta sekiz yaşımdayım...

-Çok güzel, araştırmaları yapacağız, bu birkaç ay sürer.

-Hayır, birkaç hafta sürecek.

-Bayım haberiniz yok ama bu tarz başvurular çok zaman alır.

-Tabi. Kapıyı kapatmama müsaade eder misiniz?"

Sakallı yüzüme dik dik bakıyor. Artık bütün dikkati üzerimde. Masasının üzerine bir tomar yeşil para koyuyorum. Nakit 10 000 dolar. "Üç hafta içerisinde yeni bir pasaporta ihtiyacım var. 5 000'i geri alıyorum. Nasıl yapacaksınız bilmiyorum ama üç hafta içerisinde pasaportum elinizde olacak ve kalan 5 000'i de vereceğim." Ona doğum tarihim, annemin ve biyolojik babamın isimlerini söylüyorum.

"Tamam mı? Başka bir şeye ihtiyacınız var mı?"

-Hayır.

-Güzel, o halde üç hafta sonra görüşürüz."

El sıkışıyoruz, büyükelçilikten çıkıyorum.

Kaderimi İran bürokrasisinin ellerine teslim etmem söz konusu bile olamaz. Kafamda, üç ayım yok, üç günüm var. Sıcak basıyor, hemen dışarı çıkmak istiyorum. Mobilyalarımı satıyorum. Hesabımda 500 000 dolarım kalmış. Gözümü nasıl kararttıysam, bir planım var. Dostum ve eski ortağım Charles Ridley'i arıyorum ve ona, artık Londra borsasının alternatifi AIM'e (Alternative Investment Market), kote olan yeni şirketi CCH için çalışabilir miyim diye soruyorum.

"Bir kartvizite ihtiyacım var. Bana çok yüksek bir ünvan ver, icra müdürü tarzında.

-Ne yapacaksın?

-İran'a gidiyorum. Orada iş yapacağım, Dubai'deki bankalarla finanse etmen için sana İran kökenli projeler getireceğim ve çok güzel bir kar marjımız olacak."

Charles'la böyle şeyler konuşulduğunda mutlaka ilgisini çeker. İran'ı vuran Uluslar arası müeyyideler, mollalara milyonlarını çok düşük faiz oranlarıyla sunan finansçılar için kazanç kaynağı oluyor. Tabi ki dostum Charles'a gerçek amacımı söylemiyorum.

Avustralyalı bir hostes olan sevgilimi, İran'a aileme ait çok değerli bir arsayı almak için gittiğime inandırıyorum. Arsayı satar satmaz onun yanına ülkesine geleceğimi söylüyorum. Bir yalan daha.

Üç haftanın sonunda, İran büyükelçiliğine tekrar gidiyorum. Bu sefer arkamdan memur kendi kapatıyor odanın kapısını. Bana bordo renkli bir pasaport ve bir kimlik uzatıyor. Belgelerin derisinin kokusunu alıyorum, yeni kokuyorlar. "Bunlar gerçektir umarım?" Sakallı memur bana ciddi bir bakış atıyor. Anlaştığımız gibi 5 000 doları masasına bırakıyorum. Hemen bir yığın zımbalı kâğıtla üstünü kapatıyor.

"Ne zaman gidiyorsunuz?

-Yakında.

-Size iyi yolculuklar dilerim."

Büyükelçiliğin çıkışında, 25 Ağustos 2004'de, başım dönüyor. Bunu gerçekten yapacağım. Bu üzerinde konuşulacak,

planlar yapılacak bir şey. O zaman somut hale gelecek. Ülkeme dönüyorum.

Sevgilim kırkinci yaşgünüm için sürpriz bir parti düzenledi. Elli kişi kadar varız. Sarhoş oluyoruz, dans ediyoruz. Bir an arkadaşlarımla oluşturduğu küçük kalabalığa bakıyorum. Aralarından biri anlayacak mı? Bakışlarımdan içimde yereden nostaljiyi fark edecek mi? Korkuyu da? Hiçbiri.

Kırk yaşımdan dört gün sonra, Pazartesi 8 Ekim 2004'de, atalarımın ülkesine uçmak üzere hazırlanıyorum. Beni neler beklediğini bilmiyorum. Gözüm kara, bir casus turistim. Bu yaptığımın hiçbir mantıklı yanı yok. Bildiğim tek şey: mollalardan nefret ediyorum ve canlarını acıtmak istiyorum. Nasıl? Bilmiyorum. Ama benim için artık batıya gitmek, Monako'da veya başka yerde tekrar bankacı olarak çalışmak, güzel araba ve çekici kadın koleksiyonu yapmak söz konusu bile değil. Bu hayatı artık istemiyorum. Kırk yaş bunalımım hafiye romanına dönüyor.

Ceketimde farklı yerlere bölüştürülmüş 20 000 dolar, valizlerimde ailem için hediyeler, Bahreyn havalimanına geliyorum. Şahpur Bahtiyar'ın ülkeye girmeyi deneyen ilk birinci derece mirasçısıyım. Sadece uzaktan bir amca, Kanada'daki İran büyükelçisi Abolhassan Bahtiyar, devrimden birkaç ay sonra aynısını yapmıştı. Ülkeye döner dönmez idam edildi.

Neyse ki uçuş çok kısa, en fazla bir saat. Bu da tereddütlerimi dizginliyor. Zamanımı hostesleri seyrederek geçiriyorum ve kendime şöyle diyorum: tadını çıkar, belki de bu çekici sarışınları son kez görüyorsun. Tanımadığım biriyle konuşma başlatmak için inanılmaz bir arzu duyuyorum ve ona şöyle söylemek istiyorum: "Biliyor musunuz belki de bir saat içinde hayatım son bulacak! Peki, bunu nasıl mı anladım? Bu yola girişimin sebepleri koca bir kitap olur, bunun bile neden bu uçakta olduğumu, neden her şeyi ardımda bıraktığımı, tüm dünyayı korkutan bu rejime neden tek başıma meydan okumak istediğimi anlatmak için yeterli olacağından emin değilim. O halde susuyorum. Uçak biletim ceketimin cebinde. Tek yön. Dönüş yok.

III

AHLAKSIZ TAHRAN

18 Ekim 2004 Pazartesi, uçaktan inen ikinci kişiyim. Mehra-
bad Havalimanı'na giriyorum. Göçmenlik bürosundayım. Tür-
banlı bir kadın pasaportumu inceliyor. Duvar gibi, tek mimik
yok. Bana dik dik bakıyor, önündeki bilgisayara adımı yazıyor,
pasaporta damga vurup bana uzatıyor, "Ülkeye hoş geldiniz!".
İşte bunu hiç beklemiyordum.

Valizimi alıyorum, diz üstü bilgisayarım hâlâ içinde. Yola
çıkmadan önce, içinde ne varsa silmiştım, ne bir dosya ne de fo-
toğraf kalmıştı. Bu çabalarımın faydasız olduğunu henüz bilmi-
yorum, meğer hard-disk'ten bir şey silmek asla mümkün değil-
miş. Cam kapılar açılıyor. Tarifi mümkün olmayan, bir o kadar
da eşsiz koku, İran'ın kokusu, içeri doluyor. Bunu hissetmeyeli
otuz yıl oldu. O yüzden burnumdan dolu dolu içime çekiyorum.
Çocukluğum yeniden canlanıyor. Uzak aile fertleri beni bekli-
yor. Büyük teyzeyi öpmek için eğiliyorum. Arkasını dönüveriyor,
"Öpme beni!". Bu hoş karşılanmayacak. Ülkemin yeni adetlerini
öğreniyorum. Mesela bir adamın, annesi, kız kardeşi veya karı-
sı dışında bir kadınla arabada yalnız olması yasak. Havalimanı
yolunda Azadi kulesini görüyorum, o da bizim Eiffel kulemizdir.
Sekiz yaşındayken bana dev gibi görünürdü. Şimdi küçük geli-
yor. Yayalar otoyoldan karşıya geçiyor, arabalarsa kaldırımların
üzerinde gidiyor. Kimsenin sesi çıkmıyor, şikâyet eden yok. Tam
bir keşmekeş ve insanlar kaderlerine boyun eğiyor.

Gelişimin ertesi günü: bir taksi, Büyükbaba'nın anısına, beni
onun evine götürüyor. Ama ev artık yok. Yerini on iki katlı bir
bina almış. Etrafı dolaşıyorum. Sokaklar artık tanıdık gelmiyor.

Zillerin üzerinde yazan isimler hiçbir şey ifade etmiyor. Kendi evimde bir yabancıyım. Ağlıyorum.

“Beyefendi neden ağlıyorsunuz? diye soruyor taksi şoförü.

— Uzun hikâye...

— Başka yer görmek ister misiniz?

— Bugün için kâfi. Otele dönebilir miyiz lütfen?”

İlk aylar, gündüzlerim avare geçiyorsa da akşamlarım oldukça dolu. Günde iki davet alıyorum. Tahran sosyetesinin ilgi odağıyım. Artık siz düşünün! Şahpur Bahtiyar’ın torunu. Bana tanıştırdıkları her davetli ilk olarak hep aynı soruyu soruyor: “Ülkeye girmene nasıl müsaade ettiler?” Ardından Büyükbaba’nın yaşam tarzıyla ilgili sorular geliyor; Suresnes’deki o büyük eve nasıl yerleştiği, vs. Ailemin tek hatırasının ötesinde, refah seviyesi yüksek insanlar geçmişteki gibi yaşıyor. İslami devrimden sağ çıkanlar, kokteyllerde takım elbise giyip kravat takıyor, sanki bizi hâlâ Şah’ın yönettiğini sanıyorlarmış gibi görünüyor, aynı şeyi tekrarlayıp duruyorlar. Partileri can sıkıcı.

Benim için davetler, artık yabancıyı olduğum bu İran’la kaynaşma fırsatı. Onlar gibi geçmişte kaybolmamışsanız bugünün sorunlarından paçanızı kurtaramazsınız. Muhabbetler enflasyon, emlak, bürokrasinin hantallığı gibi konular etrafında dönüyor. İşe yarar birini bulma ümidiyle, konuştuğum kişilerin mesleğini not ediyorum. Yazık ki bu kişiler çoğunlukla liberal profesörler, iktidara yakın biriyle tanışmak konusunda ümidimi kesiyorum. Bir dinciye ihtiyacım var. Onlar da bu akşamlarda bulunmuyor. Ama hafifmeşrep tiplere gelince, yığınla.

Ne zaman bir kadın davetin verildiği evin eşiğinden geçse, başkalaşım geçiriyor, tesettürünü çıkarıyor, dekoltesini açıyor, eteğini yukarı çekiyor. Hele erkeklere asılmaktan hiç çekinmiyor. Yurtdışından gelenler ayrıcalık sahibi hedefler oluyor, bu konuda beni uyarmışlardı. “...nın oğlu”, Monako ve Londra’da bankacı ve bekâr biri olarak talep görmeyi bekliyordum. Ama bu derece de değil. Chez Régine’den içeri giren Brad Pitt gibiyim. Sorularla beni canımdan bezdiriyorlar: “Ne kadar kalacaksın?”

“Sevgilin var mı?” “Uzun zamandır mı birliktesiniz?” “Hayatında önemli bir yeri mi var?” İlk kez bir parça rahatsızlık duyuyorum. Muhabbetin gidişatı birden özel hayata kayıyor, ilişkiler çok çabuk gelişiyor. Çünkü gece yarısı geldiğinde davetliler davet yerinden ayrılıyorlar. Polis sabahın birinden itibaren yollardaki kontrollerini yoğunlaştırıyor. Yalnız bir kadın gördüklerinde sistemli olarak durduruyorlar. İlk olarak çantasında prezervatif saklıyor mu diye bakıyorlar. Bu yüzden davetler saat 19 itibariyle başlıyor ve kadınlar “avlanmak” için ortalarda dolaşmıyorlar. Önemli olan birbirine telefon numarasını vermek. Gittiğim ilk partide, iğne topuklu ayakkabılarıyla otuz yaşlarında bir kadın bana yaklaşıyor. Eğitim hayatımdan, İngiliz üniversitelerinden konuşuyoruz. Bana: “Erkek kardeşim oralara gitmek istiyor. Size telefon numaramı vermemin bir sakıncası var mı? Beni arayabilir misiniz böylece İngiltere’deki deneyimlerinizi anlatmanız için telefonu kardeşime veririm, ne dersiniz?” Konuştuğumuz gibi onu aradığımda, erkek kardeşin lafı bile geçmiyor. İlişki kuracağız ama önce benim bir daire bulmamı beklememiz gerekiyor. Tabi ki otelde buluşmamız söz konusu bile olamaz ve bir kadının yalnız yaşamaya hakkı yok. O yüzden hafifmeşrep buluşmalar öğleden sonraları erkeğin evinde gerçekleşiyor. Bu sayede kadın, geç kalmasının nedenini ailesine trafik sıkışıklığı veya alışveriş olarak açıklayabiliyor.

Her zaman tetikte olmak gerekiyor. Bu sayede, homoseksüel gecelerde – aramızda kalsın, bunlar Tahran’ın en iyileri - bir arkadaşşıma eşlik ettiğimde, DJ, iktidarın fazlaca eleştirel bulduğu İran tekno veya hiphop müziklerine geçiyor, ama gürültüyü gizlemek için bunu sadece özel evlerin bodrum katlarında yapıyor. Sorun yaşamamak için homoseksüeller yerel polis şefine bahşiş veriyor, bu sayede şef de başka servislerin ajanlarının danslı toplantısının yapıldığı mahalleden geçmediğinden emin olmak için devriye gönderiyor.

Homo arkadaşlarımla organize edilenlerden çok daha ağır başlı geceler de dâhil olmak üzere, uyuşturucu kullanımı beni

şaşırtıyor. Tabi ki çocukluğumda afyon kullanan yetişkinler görmüştüm ama bu farklıydı. Jointler sürekli elden ele dolaşıyor. Aslında davetlilerin hepsi ya da neredeyse hepsi, kendi uyuşturucularını kendi getiriyor ve kadınlar, bundan da geri kalmıyor. Bir partide, tüm geceyi mutfakta kokain sarmakla geçiren birini görmüştüm. Özellikle de ekstazi çok bol. Hangi sosyal sınıftan olursa olsun, insanlar herkesin gözü önünde ve bilgisi dâhilinde hap alıyorlar. Ve inanın bana bunlar aspirin değil!

Tabi ki alkol su gibi akıyor. Başlangıç için tekila. Oradaki son moda bu. Hatta daha mantonuzu çıkarmadan elinizin üzerine zorla tuz ve limon konup havaya girmeniz için "shot" yaptırıyorlar. Ardından aragh sagi'ye geçiliyor, nam-ı diğer "köpek alkolü", anlamı ev yapımı içki. İçmesi ne mümkün... Alkol resmi olarak yasak, kadınların türban takmadan erkeklerle yan yana gelmeye hakkı yok. Ama gece, sansürcülerden uzakta, tüm kabahatler karanlıkta kayboluyor.

İlk dört ayda, partiden ve bilmem kaçınıcı kez idari hantallık olduğuna inandığım şeyle uğraşmaktan başka bir şey yapmıyorum. Eğer İran'da yerleşik statüye sahip değilseniz ülkede üç aydan fazla kalamazsınız. O yüzden ben de gerekli işlemleri başlatıyorum. Bu da demek oluyor ki tüm belgelerimin güncel olması gerekiyor. Pasaport ve kimliğim kurallara uygun, askerlikle ilgili olanlarsa değil. Normalde bir formalite. Yaşıma bakıldığında muafım ama bunu kanıtlayan belgeyi almam gerekiyor. Talebimi yazıp adıma dosya açan askerin olduğu odaya giriyorum. Muafiyet belgesini almak için sadece beklemem gerekiyor... Söylenmelerime rağmen bir türlü gelmeyen belgeyi... O olmadan ülkeden ayrılma hakkım yok! Bunalmaya başlıyorum. Batıyı öz-lüyorum. Duygularım da bölünüyor. Bir akşam, bilmem kaçınıcı davette, kendimi evlerden birinin çatısındaki terasta buluyorum. Tahran'ın kuzeyindeyiz. Çocukluğum boyunca Büyükbaba'yla tırmandığımız dağları görüyorum. Yıldızlı gökyüzüne hayran kalıyorum ve kendime soruyorum: "Benim yerim burası mı? Bu şehir mi? Bu ülke mi? Derhal kendime geliyorum. Bunun için burada değilsin! Yoldan çıkma! Amacından sapma!

Yine de zaman geçmiyor. Beş aydır İran'dayım ve yol katedemiyorum. Amacıma ne ölçüde yaklaştığımı bilmiyorum. 2005 Şubat'ında bir akşam, Doktor Roudiani ile tanışıyorum, yönettiği bir fabrikayla ilgili anlaşmazlık yüzünden davalık olan bir iş adamı. Bu dava yüzünden ülkeden çıkışı yasaklanmış oysa ailesi yurtdışında yaşıyor. Bir akşam yemeğinde ona alışlagelmiş sunumumu yapıyorum:

“Uluslararası müeyyideler yüzünden İran'ın borçlanmakta gün geçtikçe daha da fazla zorlanacağını düşünürsek, Bahreyn'de yerleşik bir İngiliz şirketinin parasıyla hükümet projelerine yatırım yapmak için buradayım,

—İlginç, iki - üç mollanın elindeki bir petrol şirketiyle ben de aynısını yapmaya çalışıyorum.”

Konuşma başka yöne kayıyor. Kırk sekiz saat sonra, Doktor Roudiani beni arıyor. Kendi kendini davet ettiriyor. Büyük bir bahçesi ve havuzu olan çok güzel bir evde oturuyorum, ayda 4 000 dolara maloluyor. Bu gerekli. Finans çevremi etkilemeliyim.

“Ev sahiplerimizin önünde çok fazla konuşmak istemedim, diye açıklıyor doktor. Ama Kiani adında bir beyle irtibattayım. Onu tanıyor musunuz?” Ayetullah Humeyni ve halefi Hameney'in dışında rejimin hiçbir üst düzey yetkilisini tanımıyorum. O yüzden Roudiani bilgisayarda bana Bonyad-e Mostazafen va Janbazan'ın ne kadar önemli olduğunu gösteriyor. Bu yoksullar ve gaziler vakfı; sözde yardımsever olan ve ülke ekonomisinin her bir parçasını kontrol eden kuruluşlara – Bonyad'lara – ait. Ve mollaların elindeki sayısız kuruluş içinde Bonyad-e Mostazafen va Janbazan en önemlisi. Gemi taşımacılığı, metalurji, petrokimya, inşaat malzemeleri, turizm alanlarında şirketleri var. Milli gazlı içeceğimiz Zam Zam Cola'nın üreticisi. Ulusal İran Petrol Şirketi'nden sonra ülkenin en büyük ikinci şirketi ve Orta Doğu'nun en büyük holdingi. Toplam değerinin 10 ila 12 milyar dolar olduğu tahmin ediliyor, Bonyad-e Mostazafen İran bütçesinin %10'unu yönetiyor ve yurttaşlarımın 200 000'ini istihdam ediyor. Kiani ise, bu devlet içinde devlet yapılanmasının iki numaralı adamı.

Doktor, Gholam Hossein Kiani ile bir randevunun ilgimi çekip çekmeyeceğini soruyor.

IV

MAZLUMLARLA İŞ YAPMAK

İşte ben, Arjantin meydanına hâkim kulenin önünde, Tahran'dayım. Doktor Roudiani'nin bana randevuyu almak için "Dubai'deki gizemli bir arkadaşı" araması gerekti. 2005 Mart'ında, doktorun ve benim, on iki katlı binanın yedinci katına ulaşmadan önce bir güvenlik bariyerini ve ardı ardına iki kontrol noktasını aşmamız gerekiyor. Her odada siyah giyinmiş sakallılar. Oldu işte, gerçekten de aslanın ağzındayım. Reaktörün kalbinde.

Kaderin cilvesi, Bonyad-e Mostazafen va Janbazan 1979'da Şah'ın varlıklarını yöneten ve yönetim kurulunda Büyükbaba'nın yer aldığı Pehlevi vakfının külleri üzerine kurulmuş. Yeni Bonyad, mollalar tarafından, yardım işleri vasıtasıyla parayı yeniden halka dağıtmak için, eski hükümdara yakın büyük ailelerin mallarına el koymakla görevlendirilmişti. 1989'da, bir milyon kişinin öldüğü İran-Irak savaşının sonunda, Mostazafen va Janbazan, isminden de anlaşıldığı gibi, ordunun eski askerlerini ve kamikazelerin aileleriyle ilgilenmeyi üstleniyor. Fakat Bonyad kârının bir bölümünü özellikle devrim gardiyanlarına, Pasdaranlara dağıtıyor. Çok gizli, vakıf sadece yüce rehber Ali Humeyni'ye hesap veriyor. Bazıları el atından Lübnanlı Hizbullah'ı finanse ettiğinden bile şüpheleniyorlar. Mostazafen va Janbazan, hükümetin eski savunma bakanı ve devrim muhafızlarının eski genel sekreteri Mohammad Forouzandeh tarafından yönetiliyor. Ve ben Jay-Jay, CIA'e casusluk müracaatı yaparak, onun en yakın işbirlikçisinin ofisine girmeye hazırlanıyorum.

Bizi ufak tefek bir adam karşılıyor. Üç günlük sakal, parmağında İslami yüzük ve ayağında tabanlıklar. Onun arkasında, iki

soytarının devasa portleri; Humeyni ve Hamaney. Ofisi üç metre uzunluğunda ama Kiani, bizi üzerine çay servisi yaptırdığı ve meyve sepeti koydurduğu alçak bir masanın etrafındaki kanapelerde ağırlıyor. Sessiz kalıyor, beni gözlüyor, aşırı meşgul iş adamını oynuyor. Gerçekte hiç okula gitmemiş. Kiani diplomasını İran-Irak savaşında cephe almış.

Birden Roudiani'ye dönüyor ve kendince aradaki soğukluğu kaldırıyor: "Peki bakalım, bize torunu getirdin mi?" Büyükbabamın adını bile telaffuz etmiyor, o ki yabancı topraklarda tutuklanan suikastçilerin ailelerine rejimin parasıyla tazminat ödeyen vakfın başında olan kişi. Tüm olasılıklara göre, Baba Bozorg'u boğazlayan Ali Vakili Rad'ın karısının ve çocuklarının bakımını sağlayan adamın karşısında oturuyorum. Kendimi tutuyorum.

Kiani beni test ediyor, Bahreyn'deki restoranımda alkol sattığımı hatırlatıyor sonra büyük amcalarımdan seksen beş yaşında olanın hatırını soruyor. Onun nerede olduğunu bildiğini biliyorum, yalan söylemenin hiçbir faydası yok. O yüzden Paris'te yaşadığını söylüyorum. Kiani hafifçe kafasını eğiyor, tatmin oluyor ve bana "Babam onun topraklarından birinde çalıştı" diyor. Tercümesi: babam bir köylüydü ama bak dünya nasıl değişiyor. Bugün sana iş vermem için bana yalvarmaya gelen sensin. Roller değişti.

Sonuçta ben onu böyle anlıyorum. Öz geçmişimi uzatıyorum, İran cumhuriyetinin kabul ettiği projeleri finanse etmeye çalıştığımı açıklıyorum. Yaptığım ağız kalabalığı ilgisini çekiyor.

24 Haziran 2005'de Mahmoud Ahmadinejad'ın seçilmesi ve nükleer programın takibi, ekonomik müeyyidelerin daha da ağırlaşması riskini doğuruyor. Bankalar İranlı şirketlere para verme konusunda çekimser. Biri Basra körfezindeki İslami bir bankadan ve diğeri de Avrupalı bir bankadan gelen allayıp pullayıp anlattığım çok düşük faiz oranları kulaklarına tatlı bir name gibi geliyor.

"İran'da ne kadar kalacaksınız?" diye soruyor bana.

Bu sefer iğneleyici bir espriye cüret ediyorum.

-Hiçbir fikrim yok. Şu sıra savunma bakanının daimi misafiriyim."

Şaşırmış gibi görünüyor. Askerlikten muafiyet kartımla ilgili yaşadığım hayal kırıklığını anlatıyorum. Kiani doktor Roudiani'ye dönerek: "Komutan Untel'e beni aramasını söyle!" diyor, sonra da bana hâlâ çayımı içmemiş olduğumu hatırlatıyor. Ona ayıp olmasın diye soğuk olarak içiyorum. Kalkıyoruz. Kiani noktayı koyuyor: "Onca zaman sonra dönmek sizin için zor olmalı diye düşünüyorum. Ve tüm yaşananlardan sonra. Bilin ki ülkenin iyiliği için çalışıyoruz. Ayrıca umuyorum ki doktor Roudiani ve Mohsen'la beraber büyük işler yapacağız." Mohsen'i tanıımıyorum. Roudani'nin bana bahsettiği Dubai'deki arkadaşı.

Eve döndüğümde aşırı heyecanlıyım. Gizli ajan olarak ilk raporumu göndereceğim. Nasıl yazılıyor bilmiyorum ama üzerinde dikkatle çalışıyorum. Daha ziyade anımsatıcı birkaç kelime yazıyorum: "Bonyad", "Kiani", "Roudiani", "Güney İran projesi" vs.

Bonyad'a ziyaretimden birkaç gün sonra, ordudan telefon geliyor. Muafiyet kartım sonunda hazır. Artık ne zaman istersem ülkeden çıkabilirim. Haftada bir kere beni davet eden Kiani ile yakınlaşıyoruz. Benden doktor Roudiani olmadan bile gelmemi istiyor. Ondan hoşlanmıyor çünkü fazlaca rahat giyiniyor. Özellikle BNP ile girişilecek bir operasyonda acizliğini gösteriyor.

Kiani bana bir sürü projeden bahsediyor. Bunlar, köprü ve tünel inşaatları, değerli taş ve petrol çıkarma projelerinin finanse edilmesi. Ayrıca vidanj yağı üreten Mehran Oils şirketi için yeni makinelerin alımını finanse etmek zorunda. Eskileri arızalanmış. Sadece 4 milyon İngiliz sterlini (4,8 milyon euro)tutarında bir krediye ihtiyacı var. Burada dahi, beni test ediyor, parayı alabilecek miyim yoksa sadece bir sis perdesi miyim görmek istiyor. Yurtdışına ortaklarımı görmeye gitmek için ondan biraz zaman istiyorum. Dosyalar kabarık, onları eve götürüyorum, güya okumak için. Aslında sadece ilk iki sayfaya göz gezdireceğim. Buna karşın, fotokopilerini çekiyorum.

Haziran'da, yeterince veri toplamıştım. Bir telefon kartı alıyorum. Bir kabine girip Sam'i arıyorum.

"Jay-Jay? Hâlâ hayatta mısın?

-Dalga geçme Sam! Görüşebilir miyiz?

-Nerede?

-Bayreyn'de değil.

-Dubai de?

-Mükemmel. Senin için bir şeyim var."

V

“ÖLÜRSEN HİÇBİR İŞE YARAMAZSIN”

Saat 11, kapı çalınıyor. Sam Bahreyn'e gidişimden önce beni uyarmıştı: “Seni 10'u 50 geçe cep telefonundan arayacağım, sana bir soru soracağım, bana bir sayıyla cevap vereceksin: oda numaranla. Bunu gidip otelin resepsiyonuna sormam söz konusu bile olamaz.” Jumeirah Beach Hotel'deki odamın kapı deliğinden bakıyorum: Georges Lucas ve henüz otuzuna gelmemiş bir adam. Onlara kapıyı açıyorum. İçeri giriyorlar. Onlar için getirdiğim dosyaları göstermek istiyorum. Sam beklemem için bana işaret ediyor ve televizyonda CNN'i açıyor. Sesini de açıyor, telefonumu görmek istiyor, alıp bataryasını çıkarıyor. Genç, askıdaki ceketimi ve valizimdeki diğer kıyafetlerimi yoklamaya gidiyor. İranlıların haberim olmadan bana mikrofon takmadıklarından emin olmak istiyorlar. “Gelecek seferlerde, havaalanına girer girmez telefonunun bataryasını çıkar, diye uyarıyor Sam. Beni asla telefonumda bateriyle göremezsin! Kapalı olsa bile herhangi bir istihbarat servisi onu mikrofon niyetine kullanabilir. Yani özetle, telefonunun bataryası takılıyken asla konuşma ve internette dikkatli ol. Maillerin, girdiğin siteler, her şeyi bilebilirler.” Tüm bu nasihatları vermesi beni keyiflendiriyor. Kendime şöyle diyorum: tamamdır, Sam beni dikkate almaya başladı, CIA ajanı oluyorum.

Jonathan, genç olan, kendini tanıtıyor ve bana farsça: “Nereye oturmamı istersin?” diye soruyor. Zerre aksanı yok. Dilimi böyle konuşmayı nereden öğrendiğini soruyorum. “Apaçık belli değil mi? Tahranglees'de.” Gülmekten kırılıyoruz. Los Angeles'ın “Little Persia” isimli mahallesinde İranlı göçmenler için dünyanın ilk sığınağı... Ve ülkemizdeki Amerikalı ajanlar için de çok iyi bir okul oluyor.

Jonathan bana İran'daki genel havayla ilgili sorular soruyor. Sam küçük bir deftere notlar alıyor ama itiraf etmek lazım ki onlara anlattıklarımı zaten biliyorlar. "Tamam, şimdi belgelerine bakalım" diyor Sam. Bakıyor, Bonyad-e Mostazafen va Janbazan antetini görüyor. "Aa..." diyor. Kiani'nin bana verdiği tüm dosyaları getirdim, içlerinde finansman ihtiyaçları, endüstriyel projeler, vs var. Sam şaşırıyor ve bir daha ki sefer onu tekrar görmem gerektiğinde, bu belgeleri nasıl elde ettiğimi Argentine meydanındaki binayı, Kiani'nin ofisini kendisine tek tek anlatmamı istiyor. Buna kendimi hazırlamıştım. Maksimum detayı aklımda tutmak için alıştırma yapmıştım çünkü eğer söylediklerim Amerikalı ajanların raporlarında olanlarla uyuşursa Sam'in artık beni ciddiye almak zorunda kalacağını düşünüyordum. Kiani'nin petrol çıkarmakta kullanılacak makineleri satın almak için beklediği 4 milyon İngiliz sterlininden bahsediyorum: bunları İskoçya'da kurulu bir şirkete almak istiyor. Sam, güven kazanmam için bu parayı ona vermemi söylüyor. Devamında da uyarıyor: "Eğer bir durum hissetmezsen harekete geçme. Sabırlı ol. Aylar boyunca bana bir şey getiremezsen bu hiç önemli değil. Hayatını riske atma, çünkü ölürsen hiçbir işe yaramazsın."

Beş saat süren görüşmenin sonunda kalkma vakti geldiğinde Sam bana son bir tavsiyede bulunuyor: "Eğer benimle havalimanında karşılaşırsan veya kamuya açık herhangi bir yerde, beni tanıma. Ben bir hayaletim, otel odası hariç senin için ben yokum." Toparlamış olduğum bilgiler için beni tebrik ediyor, elimi sıkıyor ve "Açıkcası bir dahaki sefere seni hayatta göreceğimi düşünmüyordum".

İçimden çok seviniyorum. Sarıklılara sesleniyorum. "Düşmanlarınıza verdiğim bilgilerden haberiniz yok. Şimdilik 1-0"

Tahran'a döndüğümde Charles'ı arıyorum. Mehran Oil projesi için bilgi veriyorum. "Bu iş için bir an evvel finansman bulmam lazım. Eğer 100 milyonluk işler yapmak istiyorsan, önce bu 4 milyonu getir!" Kırk sekiz saat içinde, Charles parayı buluyor. Para, Dubai Islamic Bank ve Royal Bank of Scotland'dan geçiyor. Kiani'yi görmeye gidiyorum, ona hızlı çalıştığımı gösteriyorum. Hayran kalıyor.

VI

BİR İNGİLİZİN İRAN'DAKİ ÇİLESİ

2005 Haziran'ında, Kiani bana devasa bir projeden bahsetmeye başlıyor. Proje, Güney Pars'ın genişletme çalışmalarının finanse edilmesi. Burası, Basra körfezinde, İran ve Katar sınırında bulunan bir offshore doğal gaz sahası ve dünyanın en büyük doğal gaz yatağı olarak kabul ediliyor. İran burayı 2002 sonundan itibaren işletmeye başlamış ve şimdi bir üst vitese geçmeyi arzu ediyor.

Kiani'yi, başkan Ahmadinejad'ın Yahudi düşmanı ve savaşa çağıran konuşmalarıyla gaza getiriyorum: "Dikkat et, uluslararası müeyyideler sertleşecek, faiz oranları %1 veya 2'ye çıkacak. 100 milyon dolarlık kredilerde, bu baya fark yaratıyor." Kiani bir milyar dolarlık bir işten söz ediyor! Krediler devlet tarafından garanti altına alınacak.

"Böyle bir durumda ortağımı buraya getirmeye ihtiyacım var.
-Sorun değil.

-O bir İngiliz, ha Monsieur Kiani."

İran'da bunun bir şaka olduğunu bilmek lazım, hatta milli sporları, her zaman her şeyi İngilizlerin sırtına yüklerler çünkü onlar yüzyıllar boyunca bize can sıkıcı şakalar yaptılar. O yüzden ayağımız taşa takılsa "Bu İngilizlerin hatası!" deriz. Kiani'ye sırtıyorum. "Hiç sorun değil."

İki gün sonra, Kiani beni arıyor, tepesi atmış: "Ortağınızın babasının İngiliz ordusunda general olduğunu bana söylememiştiniz! Gizli serviste!" Bunu bilmiyordum. Benim için Charles dökük bir araba kullanan, saat takmayan şortlu bir milyonerdi. Bunu tek başına yaptı sanıyordum, onun iyi bir ailenin

oğlu olduğunu bilmiyordum. "Bir dahaki sefere beni önceden uyarın!" Aramızdaki ilk sözde sürtüşme bu oluyor. Charles'ın vizesi reddediliyor. Kiani işin içinden nasıl sıyrıldı bilmiyorum ama ikinci başvuru iki hafta sonra kabul ediliyor.

Geldiğinde Charles Ridley'i karşılıyorum ve onu popüler yerlere götürüyorum.

"Çok kötü değil, bana anlattıklarınla uzaktan yakından ilgisi yok.

-Aç gözlerini Charles, burası Montaigne caddesinin muadili! İyi semtlerdeyiz. Daha şehir merkezini görmedin."

Eve geliyoruz. Charles sünger gibi içiyor. Benden şişelerle doldurmamı istediği buzdolabımı boşaltıyor. Aynı derecede fahişe de tüketiyor. Sabah arka arkaya ona dişlerini fırçalatıyorum, nefesi için pastil çiğnetiyorum. Şükür ki Kiani ile randevumuz saat 11'de. Charles, mahmurluğuna rağmen, dosyayı şevkle inceliyor. Bir milyar doları almak için yapabileceği finansal kurguları açıklıyor. Kiani dinliyor, ona iki adam eşlik ediyor, biri İngilizce konuşuyor ve çevirmenlik yapıyor. Diğeri tek kelime etmiyor ve not alıyor.

"Monsieur Kiani bahsettiğiniz rakamlar çok yüksek. Neden daha küçük bir projeyle başlamıyoruz? diye öneride bulunuyor Charles.

-Daha küçük?

-Evet, 100 milyon dolarlık bir proje."

Kiani'nin hoşuna gidiyor, Isfahan petrokimya fabrikasıyla ilgili tam da bu ölçüde bir projesi var elinde. "Bahtiyar orayı iyi bilir, Isfahan'a gitmekten mutluluk duyacaktır." diye espri yapıyor ailemin köklerine gönderme yaparak. Kiani ertesi gün bize bir fabrika ziyareti ayarlıyor.

Akşam Charles evde fahişelerin kollarında körkütük sarhoş oluyor.

Isfahan'a gitme vakti geldiğinde, bunun bir çartır uçağı olduğu bahanesiyle uçağa binmeyi kabul etmiyor. O zaman bir günde 680 kilometre gidiş-dönüş yol yapması gerektiğini anlatıyorum ama nafiye. Son dakikada araba kiralamak zorunda kalıyorum. Kapı çalıyor. Şöför henüz gelmemiş ama onun yerine girişte bekleyen

ordudan bir ast subay. Onu karşılamaya gidiyorum. Bana bir zarf veriyor. Evin içindeki boş alkol şişeleri neredeyse her yerde yuvarlanıyor. Bunlara rağmen, içeri girip bir bardak çay içmesini teklif ediyorum. Kabul etmezse kabalık etmiş olacaktı ve şüpheli. Reddediyor ve izin istiyor. Zarfı açıyorum. İçinde petrokimya fabrikası için adımıza düzenlenmiş geçiş kartları var.

Orada müdür ve siyahlar içinde not alan bir adam bizi karşılıyor. Rehberli bir tur yapacağız, bir anını bile kaçırmıyorum. Charles sıkılıyor ve bunu belli ediyor. O kadar belli ediyor ki müdür benimle farsça konuşarak sadece benimle görüşmeyi teklif ediyor. Kantinde, işçilerden uzak bir masada yemek yiyoruz. Müdür ortadan kaybolduğunda bir yönetici bana doğru eğiliyor.

“Biliyor musunuz sizinle aynı aşirettenim. Babam büyükbabanızı çok iyi tanırdı.

-Umarım babanıza karşı nazik davranmıştır.

-Sadece bizim aşiretten olan insanları işe aldı. Onu çok fazla özölüyoruz. Kayboluşunu öğrenmek bizi çok üzmüştü.”

Dönüş yolunda, Charles arkada daha rahat uyuyabilmek için beni öne oturtuyor, Otoyol üzerinde Natanz uranyum zenginleştirme fabrikasının önünden geçiyoruz, uluslararası topluluk nezdinde onca heyecana sebep olan İran nükleer programının başlıca sahalarından biri. Korunması için istiflenen top bataryalarını fark ediyorum.

Evde, Charles yeni bir içki âlemi organize etmemiz için tutturuyor. Onun parti anlayışı alkol ve fahişelerden ibaret. Her ikisinden de sipariş ediyorum. Yazık bana ki Bahreyn’e dönüş uçağı bir sonraki gün akşam kalkıyor, geç vakit. Bu sayede içmesi ve eğlenmesi için tüm öğleden sonrası arkadaşşıma kalıyor. Ve bu sefer ona nane pastillerini yutturmak mümkün olmuyor. Havalimanına gitmek için ona yalvarıyorum:

“Burada sen bir hiçsin, ben de öyle. Eğer bizi durdururlarsa çok çok kötü olur. Toparla kendini!

-Ne halleri varsa görsünler.

-Peki...”

Terminali geçiyoruz, Charles düz yürümüyor. Onu kayıt masasına itiyorum ve pasaportunu türbanlı bir kadına veriyorum.

“Arkadaşım çok yorgun, kusuruna bakmayın.

-Bunun yorgunluk olduğunu sanmıyorum!”

Şükür ki daha fazla uzatmıyor. Sıra gümrükte. Alkolik ve umursamaz arkadaşım adına risk almak için buradayım. Ona riyal, iran parası, veriyorum, bir kafeterya gösteriyorum ve onu çağırımlarını beklerken iki ya da üç kahve içmesini söylüyorum. Kendini kaybetmesinden ve uçağı kaçırmamasından korktuğumdan onu business center’a giden yoldan uzak tutuyorum.

Seyahati boyunca alkolik hali giderek artsa da, Charles iyi etki bıraktı. Alanında çok iyi. Kiani, yatırımcıları ikna etmemi kolaylaştırmak için benimle foraj projeleriyle ilgili giderek daha fazla belge paylaşıyor. Bunların Amerikalıları ilgilendirdiğini biliyorum, İran gaz rezervleri hakkında onlara fikir veriyor. Yavaş yavaş Kiani’nin dosyalarını, maksimum derecede küçülterek, kopyalıyorum. Aşırı derecede sayı ve matematik formülü var. Benim için Çinceden farksız. Onları aklımda tutamıyorum. Dosyalarım İran’dan nasıl çıkar? Haftalardır kafa patlatıyorum. İyi fikir bir gün bir tütün bayisinin önünden geçerken geliyor. Sigaraları alüminyum kılıflar içerisinde alıyorum, aynı soğuk savaş döneminde bir ajanın yaptığı gibi minyatür kâğıtlarımı bu kılıfların içerisine sarıyorum.

Bir telefon kulübesinden Sam’i arıyorum, Dubai’de yeni bir randevu ayarlıyoruz. Sigaralarımı ceketimin cebine yerleştiriyorum. Onları görünür şekilde taşımayı tercih ediyorum, bu şekilde gümrük memurlarının dikkatini daha az çekeceklerini varsayarak. Bir kez daha, Büyükbaba’yı uçağını beklerken düşünüyorum. Onun gibi ben de *Tehran Times* satın alıyorum ve okuduğum şeyin içine dalmış gibi yapıyorum. Hiç sorunsuz havalanıyorum.

VII

SVETLANA 29

Mehran Oils'e makine alımı dosyasını ben yönettiğim için, idarecilerinden biri baş başa bir görüşmemiz esnasında bana yalvarıyor: "Beni İran'dan çıkarın! Artık yapamıyorum!" Onun için hiçbir şey yapamayacağımı anlatıyorum. Bu bir tuzak mıydı yoksa gerçek miydi bilmiyorum ama kurtlar sofrasındayım. Tek bir yanlış adıma, tek bir duygusallığa müsaade edemem. Ufak ufak Mehran Oil'in idareciyle kaynaşıyorum. İçlerinden biri boşboğaz çıkıyor: resmi olarak Dubai'ye teslim edildiği sanılan İskoç makinelerini İran'a sevkeden gemiden bahsediyor bana. Bu makineler mollaların, Birleşmiş Milletler ambargosuna takılmamasını sağlayan küçük şirketlerdeki iştirakleri vasıtasıyla Bonyad'ın malı. Muhatabımı kandırıyorum: bana, onlara malzeme tedarik etmelerinde yardımcı olan bu paravan şirketlerden yirmi tanesinin listesini veriyor.

Dubai'deki gelecek randevumuz esnasında, Sam'le buluşuyorum. Yalnız.

"Şimdi sana bir hile öğreteceğim, diye başlıyor söze.

-Hayır, ama bekle, ben...

-Elindekileri bana sonra gösterirsin. Ama bir kez daha söylüyorum, eğer elinde bir şey yoksa bundan rahatsızlık duyma. Yaptığın şey çok zor ve senden hiçbir şey beklemiyoruz."

Sonra bana Svetlana 29'dan bahsediyor "Beni iyi dinle, Jay-Jay, sen kendi e-mailini tut, değiştirme, değiştirmen bir işe yaramaz. Bilgisayarının IP numarasıyla tüm yeni e-mail adreslerini bulacaklardır. Buna karşılık, ben sana *svetlana29@yahoo.com* adresinden mailler göndereceğim, sana âşık olduğumu

yazacağım, sonra muhteşem bir hafta sonu geçirdiğimi, bana yaptığın o ...” Sam konuşmasını kesiyor: “Özellikle de bunu karıma asla anlatmayacaksın!” O zamana kadar bana evli olduğunu söylememişti.

Paniğe kapılıyorum:

“Peki ya İranlılar Svetlana’nın IP adresini ararsa?

-Onlar Bahreyn’deki Amerikan büyükelçisinin bilgisayarının peşine düşmezler ama Moskova’da mesken olarak kullanılan bir binanın peşine düşerler! Maillerimizde biri diğerine aşk dolu bir hafta sonu teklif ediyor, diğeri direniyor. Eğer gerçekten önemliyse, ilki ısrar ediyor, ikincisi de kabul ediyor. Ve şu andan itibaren düzenli olarak hedef değiştiriyoruz. Çünkü her defasında Dubai’de görüşürsek, İranlılar seni takip etmeye başlayacaklar. Her şeyi iyice anladın mı?

-Evet

-İyi, şimdi, sen bana ne anlatmak istiyorsun?”

Hiçbir şey söylemiyorum, valizimin yanına gidiyorum, oradan paravan şirketlerin listesini çıkarıyorum. Sam bakıyor. Ufak bir etki bırakıyorum: “Bunu nasıl aldın?” Anlatıyorum. “Bunun onlardan geldiğine emin misin?”

-Sam, eğer bilgilerim yanlışsa, bunu bana sen söyle. Eğer bu dezenformasyonsa bunu kontrol etmesi gereken senin servisin. Ben sana sadece bu bilgiyi şundan ve şundan aldım diyebilirim. İşte bu da Mehran Oils şirketi adına yaptığımız anlaşmanın kopyası. Makineler şu tarihte, şu yere ve şu gemiyle gelecekler.

-Olağanüstü!”

Bunu beni motive etmek için mi söylüyor bilmiyorum ama bugünden itibaren ayda iki kez görüşeceğiz, yani üç yıldan biraz daha az zamanda elli yedi randevu olacak. Buluşmalarımızın yeri neresi olursa olsun, prosedür hep aynı: sabah saat tam 11’de bir restorana gitmem gerekiyor. Eğer onu göremezsem restorandan çıkıyorum ve tam öğle saatinde tekrar geliyorum. O saatte hâlâ kimse yoksa, otelde bir oda tutmak ve ertesi gün yine saat 11’de başka bir randevu noktasına gitmek

zorundayım, vs. Üçüncü günün sonunda eğer Sam hâlâ bir hayat belirtisi göstermezse, bana düşen bir an evvel kaçmak..

2006 Temmuz'unda, Sevetlana29'dan bir e-mail alıyorum:

"Ah hayatım seni şimdiden özledim, okşayışların (...). Görüşelim ama Kıbrıs'ta, uçak bileti benim için çok daha ucuza gelecek. Birbirimizi gördüğümüzde seni (BİP). Buna cevap veriyorum.

-Aşırı yoğunum ama elimden geleni yapacağım. Seni öyle arzuluyorum ki." Falan filan...

1 günü, Larnaka'da bir restorana gidiyorum, deniz kıyısında eski bir Kıbrıs köyü. Elimde rulo yapılmış bir gazete var, Sam'in öğrettiği bir kod. Eğer onu sağ elimde tutarsam her şey yolunda demek. Sol eldeyse, izlendiğimi düşünüyorum demek. Kararlaştırılan saatte Georges Lucas beni restoranın içinde bekliyor. Gazetemi sağ elime alıyorum. Bana usulca fısıldıyor: "Elimi sık". Sıkıyorum. "Bir saat içinde" diye ekliyor. Ve gidiyor. Kendime bir kahve söylüyorum ve gidip tuvalete kapanıyorum. Elime tutuşturduğu kâğıt parçasını açıyorum. Üzerinde bir otel adı ve oda numarası yazıyor.

Yeniden buluştuğumuzda, ona birden elimde hiç bilgi olmadığını söylüyorum. O: "Önemli değil, üç gün kalacağız. Benim davetlimsin." diyor. Adamları gerekli tüm kontrolleri yapmış olmalı çünkü bu hafta sonu boyunca, hiçbir önlem almıyoruz. Plaja gidiyorum, birbirimize hayatlarımızı anlatıyoruz; ben imkânsız aşklarımı, o Kürdistan'a yaptığı yolculukları. Daha sonra Sam'in, Saddam Hüseyin'in kürt muhaliflerinin başında olduğunu ve özellikle de Teşkilat'ta Orta Doğu bölgesinin patronu olduğunu öğrenecektim. Sabah akşam içiyoruz. İyi vakit geçiriyoruz. Sanırım dost oluyoruz. Kıbrıs'tan gitmeden önce Sam bana bir dahaki görüşmemizin CIA'in karargâhı Langley'de (ABD) olacağını söylüyor.

VII

LANGLEY, ABD

2006 Ağustos'unun tam ortasında, Sam'in bana Kıbrıs'ta verdiği numarayı arıyorum. Öngörüldüğü gibi, bir kadın sesiyle karşılaşıyorum. Ona: "Jay-Jay'den Sam için mesajım var. Geldim, oteledeyim." diyorum. Ona oda numaramı verip telefonu kapatıyorum. Georgetown'da, Four Season'da bir suit tuttum. Masrafı prensese ait. CIA'le ilgili şunu kabul etmek lazım, Teşkilat sağladığı olanaklarda cimrilik etmiyor. Her buluşmamızda beş yıldızlı otelde kalma hakkım var.

• Bir saat geçiyor, telefon çalıyor, arayan Sam.

"Seni saat 19'da görmeye geleceğim.

-Tamam. Numaramızı yapacak mıyız?"

Kafamdan geçen eldeki gazete ve diğer güvenlik önlemleri.

"Hayır, gerek yok. Burada, benim evimdesin.

Yakınlaşmıştık, o yüzden ona takılmaya cüret ediyorum.

-Sırası gelmişken Sam geldiğimden beri beni kaç kişi takip etti?"

Telefonu kapatıyor.

Akşam beraber yemek yiyoruz. Sam beni uyarıyor: yarın günümüz yorucu geçecek.

Sabah erkenden, bir kadın suitimde beni ziyaret ediyor. Bir psikolog. Bana çocukluğumu soruyor, annemle, babamla, Baba Bozorg'la ilişkiimi. Dört saat boyunca, daha önce hiç olmadığı gibi beni konuşturuyor. Acımı paylaşıyor. "Yaşamak için İran'a dönmek, bu insanlara yakın olmak sizin için zor olmalı diye düşünüyorum." Gidiyor, içim boşaldı.

Öğleden sonra, saçları kıvrılmış bir adam bana gizli takibi ve gözetlemeyi anlatmak için geliyor. Tahran'da oturduğum

mahallenin bir planını çıkarıyor. “Şu andan itibaren, evinize geldiğinizde, taksiyi sokağın köşesinde durdurun. Sonra yürüyün ve yürürken arabaların plakalarına bakın. Sokağın sonuna kadar gidin, bir sigara yakın ve sonra evinize girmek için geldiğiniz yolu geri yürüyün. Plakalardan birinin size garip geldiği olursa, her defasında onu ezberleyin ve evde bir deftere not edin. Eğer aynı numarayı iki kere tespit ederseniz, bu bizi ilgilendirir. Bu anlattıklarım, içinde insan olan parketmiş arabalar için de geçerli. Eğer plakaları ezberleyemez veya şüpheli araçları fark edemezseniz, sorun değil, zamanla olacaktır. Denemeye devam edin, bunları tespit etmeyi öğreneceksiniz.”

Four Season’dan ayrılıyor. “Biri bizi takip edecek. Kim olduğunu bana siz söyleyin.” Kurnazlık yapıyorum, sağa dönüyorum, sola dönüyorum. Yönü aniden değiştiriyorum. Sonunda kimseyi tespit edemiyorum... Gümüş saçlı eğitmen bana ipuçları veriyor: “Aşırı yaşlı olmayan, belki bir de kulaklık takan birini arayın. Genel kural, ne zaman ki kulaklıklı birini fark ederseniz, dikkat kesilmelisiniz. Ayakkabılarına bakın, çünkü eğer bir ajan sizi tüm gün boyunca, kilometrelerce izlemek zorundaysa, ne bot ne de kösele ayakkabı giyecektir, konforlu olanı tercih edecek, spor ayakkabı da değil, o çok dikkat çekici, çok belli. Her halükarda kauçuk veya plastik taban kullanacaktır. Takım elbiseli kravatlı olmayacaktır ama rahat giysiler giyecektir. Karşıdan karşıya geçerken başkası da sizinle beraber geçiyor mu diye vitrinlerdeki yansımalara bakın. Eğer ekip halindelerse, onları tespit edemezsiniz, böylesi çok daha karmaşıktır. Ama bir sürü insanı sizin takibinize verecek kaynakları yok. Bunu yaptıkları gün, zaten çoktan öldünüz. Sizin bir ajan olduğunuzu biliyorlar.” Metroya iniyoruz. “French Connection filmini izlediniz mi? Bir takibi atlatmak konusunda çok gerçekçi. Kapılar tekrar kapandığında kalabalıktan çıkın. Birinin aynısını yapıp yapmadığını göreceksiniz.” Sokakta takibi atlatmak için bir metro girişine girmek, derhal bir başkasından çıkmak gerekir. Takside: içinde olduğumu durdurun, karşıya

geçin ve ters yönde bir başkasına binin. Bu bilgilerden kuvvet alarak gizli takip egzersine yeniden başlıyorum. Peşimde olan kişiyi hâlâ tespit edemiyorum. Eğitimci bana başka tavsiyeler veriyor: restoranda, yanımda oturan ailelere dikkat etmemi ısrarla tembih ediyor. Ona göre İranlılar avlarını tuzağa düşürmek için kendilerinin olmayan çocukları kullanıyor. Barlarda ve otel hollerinde, kamera dudak hareketlerini kaydetmesini diye bir elle ağız kapatarak konuşmakta fayda var.

Üçüncü gün, Sam beni CIA'nın mabedi Langley'e götürüyor. Ortasında masa ve sekiz sandalyenin bulunduğu toplantı odasına gelmeden iki güvenlik kontrolünden geçiyoruz. Bir duvarda devasa bir plazma ekran, diğerinde Sam Amcanın bayrağı. Dubai'deki ilk randevumuzda Sam'e eşlik eden analist Jonathan ayağa kalkıyor ve tamamlanan iş için beni tebrik ediyor.

"Bu bizim için çok değerli ama şimdi başka bir etaba geçeceğiz Jay-Jay.

4 -Peki, Aston Martin, bugün mü? James Bond'un arabasına gönderme yapıp dalga geçiyorum.

"Hayır, bu önümüzdeki yıl için! Bugün sana on isimden oluşan bir liste vereceğim. Bu insanları tanıyorsan bana söyle."

On isme bakıyorum. On bilinmez.

"Bunlar devrim muhafızları, Pasderanlar."

170 000 adamlık gücüyle Pasderanlar mollaların ordu kolu-
dur. Jonathan bu insanların nerede oturduklarını bilmek istiyor, birden fazla evleri var mı, çocukları hangi okula gidiyor, sık sık seyahat ediyorlar mı ve nereye gidiyorlar, vs. "Peki nasıl yapayım? Hiçbirini tanımıyorum. Ben finansçıyım, bağlantılarım sanayiciler. Rejimin katilleri değil." "Bu bilgileri bize verebilecek bir muhafızla mutlaka bağlantı kurmalıyız." diye ısrar ediyor Jonathan. Laptopının arkasına gizlenip söylemesi kolay. Sorun "biz"in ben olması.

Konuşmamızın ardından Sam, Jonathan ve ben toplantı odasında yemek yiyoruz. Listede yer alan on ismi ezberlememi istiyorlar. Tabi ki, İran'a elimde listeyle dönemem.

Dördüncü ve son gün, Sam yemek için gelip beni alıyor. Bitap haldeyim, canım istemiyor. Kolumdan çekiştiriyor, bana birini tanıştırmak istiyor. Masada beni karısıyla tanıştırıyor. Bir patlayıcı uzmanı, aynı zamanda tecrübeli bir uçak ve tank pilotu. "Senden bahsedildiğini çok duydum" diyor bana.

"Bizimle çalışıyor. Kimi zaman randevulara benim yerime o gelecek" diye açıklama yapıyor Sam.

"Tercih ederim.

-Evet, kadın avcısı olduğunu biliyorum. O yüzden dikkatli olacağız."

Yemek sırasında, Sam bana yeni bir telefon numarası uzatıyor. "Bunu ezberle. Sorun çıkarsa bu numarayı çevir. Adının Jay-Jay olduğunu ve Sam'le konuşmak istediğini söyle. Bu dosyamızı açıyor." Bana şifreli iki sözü söylüyor. Eğer gölgeden bahsedersen bu takip ediliyorum demek. Eğer bir mayoya ihtiyacım varsa, bu beni acilen İran'dan çıkarmanız gerekiyor demek.

IX

PASDARANLARIN İZİNDE

Kiani, Güney Pars projesi için 100 milyon dolarını bekliyor. Devamlı daha fazla garanti isteyerek vakit kazanıyorum. İranlılar işleri süründürmeye meğilliler. Bu benim lehime, ne yazık ki ülkem için tam tersi. Randevuyu bir ay ertelemek için aynı hafta içinde dini bayram olması yeterli.

Kiani bana kapıları açmaya devam ediyor. Onun kuçu kuçusuyum, beni en zengini Astan-e Qods Razavi vakfı olan başka Bonyad'larla, ayrıca İran merkez bankasının başlıca iki otomobil üreticisi Iran Khodro ve Saipa'nın idarecileriyle ve petrokimya şirketlerinin üst kademe çalışanlarıyla tanıştırıyor. Ufak ufak tüm ekonomik çevrenin içine sızıyorum. Buna karşılık, Pasde-
ranlar konusunda karaya oturuyorum. Şansımı doktor Roudiani ile de deniyorum. Washington'dan döndüğümde onu evinde ziyaret ediyorum.

"Doktor, sizden bir şey rica edeceğim. Ama önce cep telefonunuz nerede?" onu alıp bataryasını çıkarıyorum, tıpkı Sam'in bana öğrettiği gibi. "Ben tam olarak sizin sandığınız kişi değilim." Bana bakıyor.

"Ben İran'a yeni projeleri finanse etmek için mollalara yardım etmeye gelmedim.

-Bundan şüpheleniyordum...

-Bazı kimselerin hayatlarını, rollerini öğrenmek isteyen dostlarım var. Ben onları tanımıyorum, neye benzediklerini nerede çalıştıklarını bilmiyorum.

-Dostların kimler?

-İşte bunu size söyleyemem.

-İsrailliler değil mi?

-Hayır!”

Doktor sessizliğini koruyor. CIA tarafından verilen isimleri yazdığım listeyi ona gösteriyorum. Kafasını sallıyor. “Evet, bunlar burada çok tanınmış kişiler.” Oysaki ben, hiçbirini tanımıyorum, o ise aralarından yedi tanesi hakkında konuşulduğunu önceden duymuş. Doktor, İran-Irak savaşının eski bir şöhreti Ismael Ziae ile irtibatta. Bu adam, Kiani’yle tanışmam için aracılık eden Dubai’de gurbette olan Mohsen’in kardeşi. Ismael listedeki isimlere yakın. Emekli olmadan önce, albay derecesi aldığı Pasdaranlarda görev yaptı. Doktordan bana Ismael ile bir randevu ayarlamasını istiyorum. “Buna karşılık, önümüzdeki sefer yurtdışından seyahatten döndüğümde sizin için 10 000 dolar naktim olacak.”

Birkaç gün sonra, Roudiani beni Ismael Ziae ile tanıştırıyor. Ofisi çok küçük, alelade bir semtte. Hiçbir zenginlik ibaresi yok ama İranlı şehitlerin ve savaşın büyük boy bastırılmış fotoğrafları var. Bu klişelerden birinde, on dört yaşında gözleri önünde öldürülen bir arkadaşını gösteriyor. Ardından iş konuşuyoruz, finansal yeteneklerimi övüyor. Onbeş dakika sonra sınışıyorum. Kuşkulansın istemiyorum. Ben gittikten sonra, Roudiani konuyu yüksek rütbeli on Pasdarandan dördüyle ilgili sorulara getiriyor. Bu insanların hukuk kavgasında kendisine yardımcı olabileceklerini bahane ediyor. Ismael oltaya geliyor ve beklenen cevapları veriyor. Akşam, Roudiani bana gelip yaptığı işin meyvelerini anlatmaya hazırlandığında, bu sefer eğitmen rolünü ben oynuyorum. Ondan öncelikle cep telefonunu kapatmasını istiyorum.

O gittikten sonra Svetlana’ya bir mail gönderiyorum: onunla sevişmek istiyorum, biraz. Arzumun yoğunluğu, ona vereceğim bilgilerin miktarını gösteriyor. Ve elimde, listedeki on isimden dördü hakkında bilgi var. Sam yine de tatmin oluyor. Roudiani için bana 10 000 dolar veriyor. Ardından, beş ispiyoncu daha işe alacaktım, üçü Tahran’da, ikisi taşrada.

Onlara Amerikan parasıyla ödeme yapıyorum ama hepsi, meşaleyi Büyükbaba'dan devralıp, İranlı bir direniş şebekesini finanse ettiğimi sanıyorlar. Bıraktım öyle sansınlar. Cebimde iki öğrenci, bir restoran sahibi, bir enerji şirketinin idarecisi ve iranlı bir gizli ajan var. Yüksek sosyetenin bir davetinde o bana yanaştı. Burnumun dibinde içki içiyor ve marihuana tütürüyor. Çok değerli çıkıyor; İran gizli servisinin hâkim olduğu telekomünikasyon teknolojilerinin envanterini, yeni güvenlik prosedürlerini, ülkeden çıkmaya kalkarsa sorguya alınacak kişilerin kara listesini veriyor bana. Beni ilk ilgilendiren kendi adımın bu listede yer alıp almadığını öğrenmek. Bir gün, Sam'i uyarıyorum, bu kaynaktan gelen bilgilerin geçerliliğini teyit etme imkânım yok, belki de bizi zehirlemekle görevli çift taraflı bir ajan. Sam bana gülüyor. "Endişe etme, biz önceden kontrol ettik." Gizli ajanımın istihbaratları doğru çıkıyor.

• Buna karşılık, bir yıl içinde Sam'in Teşkilat içerisinde başka görevlere alınacağını öğreniyorum. Tam bir felaket.

"Benim yerimi bir kadın alacak. Şansına kaybetmeyeceksin.

-Evet, eminim bir top modeldir..."

Dalga geçiyordum çünkü sıkıntılarımdan başlayacağından habersizdim.

Sam'i görmek için çok git-gel yapıyorum. Bu da dikkat çekiyor. Kaderin cilvesi, Sam'i değil de ailemi görmeye gittiğim bir Amerika seyahatimin dönüşünde kabak başıma patlıyor. 22 Ağustos 2007, annemin ölümünden beri her 22 Ağustos'ta olduğu gibi, bu kederli yıldönümü kafama fazlaca takmamak için alışılmışın dışına çıkıyorum.

Tahran havalimanında, bir ses bana seslendiğinde bagajlarıma doğru gidiyorum: "Monsieur Cihanşah?" Arkama dönüyorum. Siyah giysili ve siyah gömlekli, sakallı iki adam. Kahretsin. "Pasaportunu görebilir miyiz?" Uzatıyorum. Biri onu daha açmadan cebine koyuyor. "Beni izle." Bir ofise gidiyoruz. Oturuyorum. Birincisi masaya geçiyor ve yazmaya başlıyor, ikincisi bir kanepeye

oturuyor. Duvarda Humeyni ve Hamaney'in portreleri var.

"Afedersiniz, neler olduğunu bana söyleyebilir misiniz?" Yazı yazan kafasını kaldırıyor: "Soruları soracak olan sen değilsin!" Birkaç dakika geçiyor. Adam atılıyor: "Sana bir celp kağıdı vereceğiz." Neyle ilgili olduğunu öğrenebilir miyim diye soruyorum. "Sana sorular soracağız.

-Ne hakkında?

-Daha sonra öğreneceksin."

Parmağımı alıyor, mürekkebe batırıyor ve bir kağıda bastırıyor. Sonra beni bırakıyorlar. Yetmiş iki saat içerisinde bir görüşme için hazır olmam gerekiyor.

Düşündükten sonra, bir mayoya ihtiyacım olduğunu söylemek için CIA'i aramamaya karar veriyorum. Bu celp tuzağa benzemiyor. Beni öldürmek istemiyorlar, öyle olsa çoktan yaparlardı. Söylenen gün, birkaç tane Valium hap içmeyi atlamadan, verilen adrese gidiyorum. Burası Şah döneminde İran'ın en zengin adamlarından olan Sabet'nin evi. Artık İstihbarat ve Güvenlik Bakanlığı tarafından kullanılıyor, siyasi polis Vevak'ın mabedi. Cep telefonumu almalarından sonra acem halılarının üzerinde yeşil ve dore sandalyelerle dolu kocaman bir bekleme salonuna varıyorum. Bir tek ben varım. Pencere yok, neon ışıkları gözümü kör ediyor. Benden en uzaktaki sandalyeye oturan çarşafli bir kadın bana katılıyor. Ona da celp gelmiş olmalı. Bir buçuk saatin sonunda, kapı açılıyor. Kahverengi giysili bir adam çağırıyor: "Bahtiyar, gel!"

İçeri giriyorum, iki kişiler. Ve her zamanki gibi baştaki sarıkların portreleri duvarda asılı.

"Neden burada olduğunu biliyor musun?

Kesinlikle hayır.

Neden burada olduğun hakkında hiçbir fikrin yok mu?"

Göstermesem de, oldukça itaatkâr kalıyorum. Eğer ellerinde önemli bir şey olsaydı bana celp göndermezlerdi. Arkadaşlar bana siyasi polis tarafından havaalanından alınan kişilerin bir daha ortaya çıkmadığını anlatmışlardı.

-Çok güzel, sana sorular soracağız. Belki zihnin açılır. İran'a seyahatinin sebebi ne?

-Ülkemin ekonomisine yardımcı olmak."

Kendileri için çalıştığımı varsaydığım tüm şirketleri ve Bon-yadları sayıyorum. Adamlardan biri cevaplarımı not ediyor. Birincisi bana bu sorunun asıl sebebiyle ilgili soru soruyor: yurtdışına yaptığım seyahatlerin aşırı sıklığı, on sekiz ayda otuz sekiz kere. Cevabım hızlı: biraz önce saydığım şirketlere gerekli finansmanı bulmak için. Dört saatin sonunda, küçük oyunları sona eriyor. İranlı mülteciler ve onların Avrupa'daki durumu hakkında konuşmaya karar vermeleri dışında.

"Ne yapmamı istiyorsunuz?

-Zamanı gelince söyleyeceğiz."

Gerçekte, bu namussuzlar benden Truva atı rolünü oyna-mamı istiyorlar, tam olarak Vevak'ın katillerini Büyükbaba'nın yanına sokan hain Farydoun Boyerahmadi gibi. İğrenç teklifle-rini reddediyorum. "Size duyduğum tüm saygıyla söylüyorum, bu tarz şeyler yapmayı bilmiyorum. Ben sadece bir iş adamıyım. Sakin bir hayat sürmek istiyorum, ailemde yeterince dram ya-şandı." Pasaportumu masada oturan adam bana uzatıyor. Tekrar dışarı çıkıyorum, özgür olarak.

İrlanda'da bir sonraki buluşmamızda, Sam'e Vevak'ı nasıl aşağıladığımı anlatıyorum. Tekliflerini kabul etmemekle iyi yaptığımı söylüyor, ona göre bu bir tuzak. Şahpur Bahtiyar'ın to-runu onlar için çalışmayı kabul etseydi bundan şüphelenirlerdi.

Benim Sam için küçük bir hediyem var. İran uçak üretim sa-nayi şirketi HESA fabrikasının içinin fotoğrafları. Yeni finans-man projesi için Kiani'nin isteği üzerine oraya gitmek zorunda olduğumu kendisine söylediğimde, Sam bana bir kalem fotoğraf makinesi vermişti. Günümüzde internette satılan bu küçük ma-rifetli alet, tek bir dokunuşla tamamen gizlice filme almayı veya fotoğraf çekmeyi sağlıyor. HESA, Afrika'ya sattığı chartır uçakları üretiyor ama fabrika İsfahan'da, bir uranyum rafineri sahasının yakınında. Amerikalılar burada uçak üretimi maskesi altında

muhtemel bir atom bombası mı yapıyor diye merak ediyorlar. İdarecilerin rehberliğinde yaptığım ziyaret esnasında çektiğim fotoğraflara göre böyle bir şey yokmuş gibi görünüyor. İstihbarat anlamında yarım bir başarı. Bu CIA'in bir kapıyı kapatmasını ve başka sahalara üzerine konsantre olmasını sağlıyor.

Ama Sam'in açıkça ilgisini çekeceğim konu Mohsen Ziae. Kiani ile görüşmem için onay veren bu adamla görüştüm ve kardeşi İsmael farkında olmadan Pasdaranları daha iyi tanımamda bana yardımcı oldu. Mohsen ve ben, iş konuşmak için buluşuyoruz. Para kaynağını hemen tespit ediyorum. Fark ettim ki ne zaman onunla Bonyad-e Mostazafen ve Janbazan binasında bulunan şirketine girsek gizli servisin adamları başlarını eğiyor. Kiani bile, on yaş kadar daha büyük olsa da, onunla saygılı konuşuyor. Kardeşi İsmael gibi, Mohsen Ziae de İran-İrak savaşının bir kahramanı. Savaş başarılarından ötürü Ayetullah Humeyni'ye takdim edilmiş, bu da kariyerini yükseltilere çıkarmış. Okuması yazması olmayan bu adam İran'ın borcunu Siemens markasıyla görüşüp, sonra diğer firmalarla bir seri kontrat ayarlamış. Bugün, tesettürlü karısı ve çocuklarıyla Dubai'de yaşayan "tüccar" diye tanıtıyor kendini. Lüks otomobiller topluyor ve dünyanın en lüks oteli olan Burj al-Arab'ın üyelik kartına sahip olan iki yüz mutlu kişiden biri.

Mohsen'le tanışmamdan altı ay sonra, annesi ölüyor. Cenaze-ye davetliyim. Küçük kamera kalemimi de yanıma alıyorum ve sahneyi ölümsüzleştiriyorum. Anayasa muhafızları konseyinin önde geleni Ayetullah Ahmad Jannati, ayrıca İran yargı sistemi- ni yöneten ve yüce rehber Humeyni'nin muhtemel halefi gibi görünen Hashemi Shahrudi oradalar. Özetle, ülkenin en yüksek mevkilerindekiler oradalar, Rehber'in kendisi hariç. Bu önemli başların Mohsen'in annesinin anısını onurlandırmak için kalkıp gelmeleri, onun gücünün en açık ispatı.

Bir sonraki randevuda videoyu teslim ettiğimde Sam aşırı heyecanlanıyor. Beraberinde Dubai ile çok ilgili bir meslektaşı var. Altı saat boyunca beni Mohsen hakkında sorguya çekiyorlar.

Adam videomdan bastırılan fotoğrafları gösteriyor bana, bunlardaki kişilerle ilgili soru bombardımanına tutuluyorum. Ben hiçbir şey istemeden, Sam sırt çantasından – karşılaştığım bütün gizli ajanlar sırt çantasıyla dolaşıyorlar - 15 000 dolar çıkarıyor, istihbaratçılarımların ücretlerini ödemem için, oysa her zamanki tutar 10 000'i geçmiyordu. Anladım ki bu defa elim iyiydi. Sam beni uyarıyor: "Bir daha ki sefere Washington'da görüşücez, onun hakkında sana bir sürü soru soracaklar. O yüzden onunla yakınlaş. Mohsen artık hedefe dönüşüyor!" Gerçekten, Amerika başkentine yaptığım bir sonraki seyahatim sırasında, tüm gün beni Ziae hakkında sorguya çeken bir CIA ekibi tarafından ağır-lanıyorum. Onlara çok detaylı bir CV veriyorum. Okuma yazma bilmeyen Mohsen, Doktor Roudiani'ye bazı idari görevler veriyor. Böylece onun pasaportunun, kimlik kartının ve ehliyetinin fotokopisini elde ediyorum. Aynı zamanda arabalarının plakalarını, telefon numaralarını – birden fazla cep telefonu var – işleri ve hobileri hakkında bir dolu detayı biliyorum. Bundan faydalanarak Sam'e bir Amerikan hâkiminin aileme verdiği 300 milyon dolarla ilgili konuyu hatırlatıyorum, renk vermiyor.

Bunun dışında, Pasdaranlar hakkında haberler getiriyorum. Sadece listeyi neredeyse tamamlamakla kalmadım – hakkında bir şey yapmadığım sadece iki isim var – aynı zamanda kaynaklarımdan biri bana bir ipucu verdi: Kish adasındaki turizmi geliştirmek amacıyla bir Bonyad'ın üç yüz Sea-doo – Jet-Ski – alması gerekiyor. Operasyonun finansal kurgusundan Mohsen Ziae sorumlu. Tabi 15 000 dolar bahşış karşılığı makine alımıyla ilgili böyle bir istihbarat almam gülünç gelebilir, hedeflenen miktarın – üç yüz Jet-Ski - ülke plajlarının en rağbet göreninin turistik ihtiyaçlarını fazlasıyla aşıyor olması hariç. İstihbaratçım bana alım talimatının Pasdaranların kendileri tarafından verildiğini söyledi. Japon üretici Honda'ya mümkün olan en gizli şekilde sipariş geçmek Bonyad'ın görevi. Bu işe girdiklerini kimse bilmemeli. Sam'e bundan bahsettiğimde benimle aynı anlamı çıkarıyor: uçak gemileri ve diğer savaş

gemilerine intihar saldırılarını körüklemek amacıyla Jet-Skiler tuzaklı gemiyle taşınıyor. Sam Pasdaranların projesini finanse etmek için beni teşvik ediyor, maksimum istihbarat elde etme hikâyesi. İş planına sızmayı başarıyorum ve Sam'i uyarıyorum: gelecek etap, Honda'ya ödemenin yapılması. Jet-Skiler satın alınacak. Bana güvence veriyor, işe "koyulabilirim", durum kontrol altında. Ama sonunda yapılmayacak. Mohsen'den bu işi halledecek kişinin ben olmadığını haber veren bir telefon alıyorum. Bana daha fazla detay söylemeden beni dışarıda bırakıyor. İşte bu noktada kuşkulanamam lazım.

Viyana'deki gelecek randevumuzda, Sam bana bu hikâyenin sonunu anlatıyor: Jet-Skiler Dubai'ye üç kere teslim edilmiş, buradan tam bir gizlilik içinde Bonyad Shipping şirketi vasıtasıyla İran'a sevkedilmişti. Tahmin edebileceğimiz gibi, Jet-Skiler Kish'e değil askeri bir deniz üssüne varıyorlar. Amerikalılar bunun olmasına isteyerek göz yumdular. Jet-Skilerin nerede olduğunu biliyorlar ve karda iz sürer gibi onları takip ediyorlar.

Bana gelince, 2007 Eylül'ünde Viyana'daki bir randevu dönüşü, Bonyad-e Mostazafen ve Janbazan tarafından inşa edilen yeni uluslararası havalimanı Imam Homeyni'nin terminalinden çıkıyorum ve ayaklarımın artık yere değmediğini hissettiğimde taksi kuyruğuna doğru yürüyorum. İki adam beni kaldırmış, üçüncüsü ise bana antrasit gri renkte bir Peugeot 405'in kapısını açıyor. Kendimi arkada iki molozun arasında oturmuş buluyorum. Araba hızlıca hareket ediyor. Havalimanından alınan ve bir daha ortaya çıkmayan insanların hikâyeleri aklıma geliyor. Bugün sıra bende...

X

ASLANIN AĞZINDA

Sağımdaki moloz gözlerimi bağıyor, sonra avuç içlerimi birbirine değdirerek sıkıyor. Solumdaki moloz kelepçeleri takıyor.

405 son hız gidiyor.

“Napiyorsunuz? Benim kim olduğumu biliyor musunuz? Bir yanlışlık var! Yanlış kişiyi aldınız!”

Cevap yok.

Tekrar ediyorum.

“Kapa çeneni!”

• Beni öldürecekler. Havalanmadan önce Viyana Havalimanı'nda Valium içmiştim. Tamamen bağımlısı oldum. Günde bir dolu hap yutuyorum. Böylece son derece sakın kalıyorum. Ama bu beni öldüreceklerini hissetmemi engellemiyor. Kimse tek laf etmiyor, onlar bile. Sadece bir telsizin cızırtısı, şimdilik sessizliği bölüyor. Tahminimce bir saatin sonunda araba duruyor. Beni çıkarıyorlar. Hâlâ bir şey göremiyorum.

“Dikkat et! Dört basamak var.” Basamakları çıkıyorum. Arkamdaki muhafızların adımlarını duyuyorum. Binaya giriyoruz, sonra bir koridordan geçiyoruz. Kapı açılıyor. Birden çok çok sıcak oluyor. “Dön!” Beni bir banka oturtuyorlar. Biri göz bağımı çözüyor ama hâlâ karanlıktayım. Beni panjurları kapalı bir odaya koyuyorlar. Önümde bir adam silueti fark ediyorum.

“Neler oluyor? Anlamıyorum: Valizimde ne alkol ne de uyuşturucu var!” cevaben, ceplerimi boşaltmamı emrediyor. İran ve Fransız pasaportumu, Valium haplarımı ve bir paket sigarayı çıkarıp önüme koyuyorum. Adam Rolex'ime el koyuyor. Bir ya da iki saat geçiyor. Tekrar bir telsiz cızırtısı duyuluyor uzaktan, onu

ayak sesleri izliyor. Gelen muhafızım. “Kalk ayağa!” Göz bağı ve kelepçeleri takmadan önce ellerim sırtımda beni duvara dayıyor. Geçerken biri mideme sağdan indiriyor. Basamakları iniyorum, tekrar bir arabaya biniyorum. Bu sefer yolculuk yarım saat sürüyor. Büyük bir kapı açılıyor. Araba park ediyor. Yeni bir binaya götürülüyorum – ya da belki de aynısı mı? Her halükarda, aynı yolu, aynı adımları izlemiyoruz.

Kendimi tekrar karanlığa gömülmüş buluyorum ama burada ne bank, ne sandalye, ne pencere var. Yere uzanmadan önce kemerimi, ayakkabılarımı ve ceketimi çıkarmam gerekiyor. Üzerimde bir gömlek bir kot pantolonla betonun soğukunda titriyorum. Soğuğu, yorgunluğu hissediyorum ama aynı zamanda Valium’un yokluğunu da. Tuvalet gitmem gerekiyor, kapıya vuruyorum. Onlara yalvarıyorum. Cevap yok. Umudumu yitirip hücremin bir köşesine işiyorum. Çiş kokusu ve ölüm korkusu gözümü kırpmama engel oluyor.

Gece geçiyor. Bir tavan ışığı hücremi aydınlatıyor ve başımın birkaç santim uzağında iki çift kösele ayakkabı görüyorum. Onların üzerinde iki kostüm ve gömlek, biri sarı, diğeri koyu renk. Bu kostümleri giyen iki sakallı İslami yüzük takıyorlar. “Kalk ayağa!” diyor sarı gömlekli. İtaat ediyorum. Bir sandalye gösteriyorlar ve beni oraya oturtuyorlar.

“Evet, artık bitti, küçük oyunun sona erdi.” Sarı gömlekli beni casuslukla suçluyor. Tek düze bir sesle iki yıl boyunca yurt dışına yaptığım tüm yolculukları sayıyor; tabi ki Dubai ve Washington, ayrıca Kıbrıs, Barselona, Amsterdam, Dublin, vs. Sam’le neredeyse Avrupa’nın tüm büyük ülkelerinde randevulaştığımız, Sam’in fazlaca tanındığı İsviçre, Fransa, İngiltere, Almanya hariç. Yerel gizli servislerin onu gizlice izleme riski vardı ve onların beni öğrenmelerini istemiyordu.

“Başka ülkelerden kişilerle görüştüğünü çok iyi biliyoruz. Kimin için çalışıyorsun?” İsyan ediyorum. Kimin için çalıştığımı bilmeleri lazım! Tek yapacakları, bir ay önce beni zaten sorguya çeken İstihbarat bakanlığındaki meslektaşlarına sormak. Ben

ülkemin ekonomisi için çalışıyorum. “Rol kesmeyi bırak hemen! Bitti artık. Nasıl geçtiğini söyleyecek misin bana?” Salağa yatıyorum. Tek ümidim bu. “Neden bahsediyorsunuz? Evet, seyahat ediyorum. Bonyadların ve İran şirketlerinin projelerine finansman bulmak için. Biliyor musunuz, eğer isterseniz, talepte bulunduğum bankaların ve bankacıların isimlerini verebilirim size... Olmazsa, Bonyad-e Mostazafen va Janbazan’dan Monsieur Kiani’ye sorabilirsiniz, size teyit edecektir.” İnandırıcı görünmek için, hayat tarzımın İslamın hükümlerinden uzaklaştığımı itiraf ediyorum ama kahretsin ki ben sadece ülkesine yardım eden ve hayatını dürüstçe kazanmak isteyen bir iş adamıyım! İyice coşuyorum. Sarı gömlekli, parmaklarımın uçlarını sandalyenin kenarına yapışık tutmamı emrederek beni susturuyor. Sonra Tahran’daki suç ortaklarımın yazılı ifadelerinin elinde olduğunu söylüyor tokat gibi. “Hangi suç ortakları?” Sorgunun bu anında hâlâ bana söylenenleri inkâr edebilecektim. Sarı gömleğin ısrar ediyor: yabancı ajanlarla buluşurken görülmüşüm. Masumiyetimi haykırıyorum. Gizli ajanların adı geçtiğinde içimi kaplayan korkuyu maskeleyerek, yabancı bankalardaki girişimlerimi enine boyuna açıklıyorum. Yaşamakta olduğum şeye bir türlü anlam veremediğimi göstermek için kafama vuruyorum. Onlar ailemin atalarının topraklarından geliyorlar. Son olarak, sarı gömlekli yakında ailemin beni unutacağından ve bir daha asla gün ışığı görmeyeceğimden emin olabileceğimi söylüyor.

Günde altı ila sekiz kez sorguya çekiliyorum. Bana yemek vermiyorlar. En azından ağzım kuruyup da sorularına artık cevap veremediğim ana kadar. O zaman bir bardak suya hakkım var. İkinci günden itibaren tuvalete gitmeme izin veriliyor. Valium’un yokluğunda giderek daha da güçsüz, dayanıksız hale geliyorum. Kimi zaman sayıklıyorum. Kıbrıs’ta Sam’le yaptığımız konuşmayı hatırlıyorum. Eğer mollalar beni tutuklarsa filmlerde olduğu gibi bir siyanür kapsülü istemiştim. Bana tüm adamların bir kırılma noktası olduğunu ve sorguya çekilirsem benden hiçbir mucize beklemediğini açıklamıştı, ayrıca bana

öldürücü bir şey temin etmeyi reddetmişti. Susuz, mahrum ve sorularla hırpalanmış halde bir hücrenin dibindeyim. Sam'den nefret ediyorum.

"Ajan olduğunu biliyoruz, her şey elimizde. Neden kabul etmiyorsun? Bu iki yıl boyunca seni izlemediğimizi mi sanıyordun?" Sarı gömlekli yabancı ajanlarla buluşmalardan bahsettiğinde, beni çökertmek için kanıtlar sunmasını bekliyordum. Ama bunlar öncekilerle aynı sorular. Belirgin bir şey yok. Sadece destinasyonlar. Ve bana Svetlana'dan söz etmediler!

Rastgele sallıyorlar. Şüpheleniyorlar ama ellerinde hiçbirşey yok. Sayıklarken ve savunmalarında bocaladığımda, şu fikre varıyorum: ELLERİNDE HİÇBİR ŞEY YOK. Bunu izleyen sorgular kalın bir sis perdesini andırıyor. Artık sorular, hep aynı cevaplar ve aklımdan hiç çıkmayan şu düşünce: ELLERİNDE HİÇBİR ŞEY YOK.

Altı günün sonunda, bana tekrar kelepçe ve göz bandı takıyorlar. Bir araba beni yeni bir yolculuğa çıkarıyor. Bu sefer, etrafımdaki molozlar aralarında konuşuyorlar, biri tatilini Türkiye'de geçirmek istediğini söylüyor. Araba duruyor. Beni çıkarmak için omzumdan çekiyorlar. Kelepçeleri çıkarıyorlar. Gözbandını çözüyorlar. Hâlâ karanlık. Gece. Hiçbir yerin ortasındayım. Ne bir motor gürültüsü, ne ufukta küçük bir far. Uzakta Alborz dağlarını ve bir istasyon anteni saptıyorum. Tahran'ın kuzey doğusunda olmalıyım. İri kollardan biri seyahat çantamı yere atıyor. "Son şansını kullanmışsın gibi düşün. Eğer tekrar bize gelersen sonu kötü biter." Bunun üzerine, u dönüşü yapan Peugeot 405'e biniyor ve beni bu çölde bırakıyor.

Valizimin üzerine atlıyorum ve ne büyük sürpriz, pasaportum ve Rolex'im de içerisinde. Sadece para – üç yüz dolar – Valium kutum ve cep telefonum yok. Yol boyunca yürüyorum, tek bir araçla karşılaşmadan, ta ki önünde bekçi olan bir kooperatife gelene kadar. Ona nereden taksi bulabileceğimi soruyorum. Dört yol ağzına çıkmam için yolu tarif ediyor. Bir taksi durduruyorum. Duş almadan geçen beş günün ardından, korkunun

ve yoksunluğun salgılattığı terle, pis kokuyorum. Ve param yok. Şöföre evime varınca kendisine 20 dolar vereceğimi söylüyorum.

Hizmetçim bana tuhaf bir şekilde bakarak yol parasını ödüyor. Bir deliye benziyorum. Gerçekten de kafayı sıyırmaktan teyet geçtim. Evimdeyim. Perşembeyi Cuma'ya bağlayan gece, saat sabah 2.45. Buzdolabına yöneliyorum ama midem bulanıyor, bir şey yiyemiyorum. O halde bulabildiğim tüm Valium haplarını içip bedenimi çok sıcak bir banyonun içine bırakıyorum. Takip eden üç gün boyunca kesintisiz uyuyorum.

Başıma gelenleri Sam'e hiçbir zaman anlatmayacaktım. Dilimin çözüldüğünü veya daha da kötüsü kıcımı kurtarmak için beni kendi taraflarına çevirmelerine izin verdiğimi ve çifte ajana döndüğümü düşünmesinden çok korkuyorum. Mohsen'i aramaya da cesaret edemiyorum. Buna karşılık, nabız ölçmek için Pazartesi Kiani'yi arıyorum. Sorgulardan birinde adını söyledim. Bunu bilmeli. Kiani hiçbir şey olmamış gibi yapıyor, yokluğuma şaşıyor. Cevaben Avrupa'da planladığımdan daha uzun kaldığımı söylüyorum.

XI

JANE

Svetlana bana bir mail gönderiyor. "O"nunla Dubai'de Shangri-La otelinde buluşuyorum. Aralık 2007'deki bu randevu Sam'le son profesyonel randevum oluyor, ama bunu henüz bilmiyorum. Kontrol subayım beni Jane'le tanıştırtıyor, şüphesiz takma bir isim. "Ben artık zamanla daha az sahada olacağım ama Jane'le güven içinde çalışabilirsin." diye açıklıyor. Kesinlikle güven vermiyor. Resmiyette, Bahreyn büyükelçiliğinde vize bölümünde çalışıyor. Fiziksel olarak, toy bir havası var, üniversiteden yeni mezun olmuş sanırsınız. Tecrübesi varmış gibi görünmüyor diyelim. Ve 300 milyon dolarla ilgili, onun hakkımı layıkıyla savunacağına inanmakta güçlük çekiyor, öyle ki Sam bile, başarıları ve ününe rağmen, en ufak bir sonuç almış görünmüyor. Kısacası bu işbirliği beni endişendiriyor.

Sam'le son bir dosya üzerinde çalışıyoruz. Doktor Roudiani bana 2007 sonbaharında beş Ukraynalı'nın Isfahan petrokimya fabrikasına gelişini gösteren belgelerin kaleme alınması için Mohsen'in kendisinden yardım istediğini söylüyor. Birkaç gün sonra, Kiani'nin ofisinde baş başa bir görüşme yapıyoruz, benden bu fabrikanın idarecilerini görmeye gitmemi istiyor. Bu tesadüf meraklanmama sebep oluyor. Bu hazırlık niye? Batılı demokrasileri tirtir titreten İran nükleer programıyla mı ilgili? Bilmek istiyorum. Kiani, cep telefonu çaldığında cevap vermek için odadan çıkınca, kapı aralık olduğu halde, etrafı karıştırmak için bu fırsatı kaçırmıyorum. Üzerinde devlet kurumlarının bilindik isim kısaltmalarının olduğu belgeleri ararken beyaz mermer masayı inceliyorum, ta ki belgelerden birin üzerinde "Ukrayna"

yazdığını görene kadar. Bu üç sayfanın geri kalanı Kiril alfabe-
siyle yazılmış.

Hangi Ajan Eğitim Kılavuzuna bakarsanız bakın, hepsi size, ofislerde yasa dışı bir operasyonun öylece doğaçlama yapılmayacağı, ilk önce tüm engellerin bir listesinin yapılması ve çıkış planının öngörülmesi gerektiğini söyler. Evet, ama benim gözüme kara, çaresizim. Üç sayfayı fotokopi makinesine yerleştirip kopyalıyorum Orjinallerini geri yerine koyuyorum, fotokopileri ise pantolonumla sırtımın arasına sıkıştırıyorum ve kanepeye koşuyorum. Henüz yerime oturmuştum ki kafamı kaldırdığımda Kiani'nin ayakkabılarının ofiste belirdiğini fark ediyorum.

On gün kadar sonra, belgeleri Sam'e iletiyorum. Onları nasıl ele geçirdiğimi anlatınca, şaşkınlıktan donup kalıyor ve bana iyi bir fırça çekiyor. Tedbirsizce bir risk aldım. Hatamın farkına varıyorum. Dur durak bilmeyen Valium tüketimim, Amerikalıların, aileme söz verilen 300 milyon doları ödemeye karar vermesini sağlayacak bir şeyler başarma arzusu ve zihinsel yorgunluk beni yanılsıza sürekledi. Ciddi şekilde kontrolden çıkmaya başlıyorum. Ukraynalılarla ilgili belgeye gelince, Sam konuyla ilgili benimle bir daha hiç konuşmuyor. Şüphesiz bu da gösteriyor ki uğruna bunca risk aldığım kâğıt ilgi çekici değil.

Bununla paralel olarak, Şah nostaljisi severlerin toplandığı gecelerden birinde, uranyum zenginleştirilmesi programı üzerinde çalışmış bir fizikçiyle irtibata geçiyorum. Onu restorana davet ediyorum ve nükleer program üzerinde sorular soruyorum. Konuşmamızı cebimdeki bir diktafon sayesinde kaydediyorum. Bana beş ila altı yıl içerisinde İran'ın bombaya sahip olma kapasitesiyle ilgili şüphelerini anlatıyor. Sınırı, diktafonun hafıza kartı koltuk altına bantlanmış şekilde geçeceğim. Kişisel insiyatif. Kaydı Sam'e veriyorum ama geçmişin muhakemesini yaparsam, ona İran nükleeri hakkında hassas bilgiler getirmeyi başaramadığımı kabul etmem lazım.

Sam oyundan çıkınca – lafın gelişi, terfi aldı ve Langley'de terör departmanını yönetiyor – kendimi Jane'le buluyorum ve bu

durum beni kaygılandırdığı için ilişkimiz kötü temeller üzerinden başlıyor. Şüphesiz genç kadın eğitimimi tamamlıyor. Bana, üzerimde taşıdığım, el çantama veya valizime koymak zorunda olduğum bilgileri kodlamayı öğretiyor. Sahte pasaportlar kullanamayacağımız havalimanlarını ve hâlâ bunun mümkün olduğu havalimanlarını da. Ama İran'la ilgili bilgisi yok. Bir gün ona Irak-İran sınırı, uyuşturucu karşılığında Iraklı askerler tarafından İranlılara satılan silah trafiği hakkında bir sunum yapıyorum, silahların, uyuşturucuların fiyatlarını, mevcut miktarlarını detaylı anlatıyorum. Hayretle bağıırıyor: "İran'da uyuşturucu sorunu olduğunu bilmiyordum". Bundan anladım ki daha önce ülkeye adım atmamış. Washington'un talimatlarını aktaran bir papağandan ibaret. Kimi zaman, zalimlik yapıp ona ayrıntı soruyorum, cevabı yok. Dosyalarına hâkim değil. Ayrıca kaynaklarımın ücretleri sorun oluyor. Önceden, Sam sırt çantasından bir tomar çıkarırdı, tutarı benim imzaladığım bir kağıdın üzerine yazardı ve hepsi bu kadar. Jane'le ise çok karışık ve uzun hiyerarşik bir yol izlemek zorundayız, belki de önceden hırsızlıklar olmuştur, ama sonuç olarak, yeni kaynaklardan kendilerine teşekkür etmemi sağlayacak bilgiler almam bu şekilde çok zor. Ayrıca Jane'in bana güvenmediğini hissediyorum.

Üstelik azar da işitmiyor degildim. Baş başa yaptığımız ilk görüşmelerden birinde, çünkü Sam müsait değildi, randevu yerlerinin sırasını karıştırdım; normalde programlanan ile acil durum için olanı. Sonuç: birinci gün o beni A barında bekledi, ben onu B'de; ertesi gün tam tersi. Hatanın sorumlusu halen artan Valium kullanımım.

Bu hasta beynimi uyuşturucudan, alkolden, makyavelist bir plan tasarlamaktan alıkoymuyor: Kiani'nin oğlunu kaçırmak. Amerikalılara İran bombasının planını getirmedikçe, 300 milyonu bana asla vermeyeceklerini anlıyorum. Nükleer program hakkında somut sonuçlara varmadığım doğru. Büyük bir bomba patlatmalıyım. Gholam Hosein Kiani, Bonyad'ın 2 numarası, sistemin kalbinde. Çok fazla şey biliyor. Özellikle de tek oğlu

Akbar'a çok düşkün. Eğer o CIA'in eline düşerse, Kiani'nin hiç tereddüt etmeden birinci kalite bir düşman işbirlikçisine dönüşeceğine inanıyorum. Kendime bu bir nevi mollalardan öç almak olacak diyorum, onlar otuz yıl önce beni kaçırmak istemişlerdi. Bir sonraki randevuda Jane'e planımdan bahsediyorum – 2008 Ocak ayının sonundayız –, bana Washington'un yeşil ışık yaktığını söylüyor.

Akbar Kiani tam on yedi yaşında, ama babası onu şimdiden işlerine ortak ediyor. Bir fabrika ziyareti için onu bana emanet ediyor. Muhabbet ediyoruz. Onu tekrar cep telefonundan arıyorum, arkadaş oluyoruz. Akbar mimariye tutkun, ona Avrupa kültürünü, Amsterdam'ın, Roma'nın güzelliğini anlatıyorum. Laf kalabalığımla onu yeterince avcumun içine alınca, babasını görmeye gidiyorum. Kiani'ye bir ay içerisinde işlerim için Avrupa'ya gideceğimi söylüyorum. Arada, Akbar'la konuştuğumu ve onu çok takdir ettiğimi, çok sevdiği binaları ona gezdirmem için bu seyahatin çok iyi bir fırsat olduğunu anlatıyorum. Ona kendi oğlummuş gibi göz kulak olacaktım vs. Kiani'ye otellerin isimlerini ve güzergâhımı veriyorum: Tahran-Roma-Milano-Cote d'Azur-Paris-Roma-Tahran. Fikir Kiani'nin hoşuna gidiyor. Akbar'ı heveslendirmek için ona cep telefonundan mesajla Eiffel kulesinin ve Kolezyum'un fotoğraflarını gönderiyorum, Jane'in fikri. Vizesini tereyağından kıl çeker gibi alıyorum.

Kaçırma eylemi, Leonard-de-Vinci de Rome Fiumicino havalimanında Perşembe akşamı gerçekleşmesi gerekiyor. Valizlerimizi alıp, gümrükten de geçtikten sonra, kalabalığın içinde diğerlerinin arasında bir turisti canlandıracak Jane'i uzaktan takip etmem gerekiyor. Bana, Akbar'a çaktırmadan, havalimanının içerisinde, VIP araç özellikle de limuzin kiralayan bir adamın ofisine kadar rehberlik edecek. Gerçekte, şirket bundan birkaç hafta önce bu iş için kuruldu. Ofise gireceğiz ve ben aniden acilen ihtiyaç molasına gitmem gerekiyor gibi yapacağım. Ofisten çıkacak ve kendimi havalimanının tuvaletine kapatacağım. Çocuk yakalanıp başka semalara – planın bu kısmı bende saklı

- götürüleceği zaman, bir ajan bulunduğum tuvaletin kapısının altına araç kiralayıcısında kalmış valizimi iteleyecek. Sonra tek yapacağım Amerika için bir uçak bileti satın almak, nakit parayla. Washington'a gelince, her zamanki numarayı arayacağım ve bana talimatları verecekler.

Yola çıkışımızdan önceki Cumartesi, 8 Mart 2008'de, Jane'in yerini telafi ettiği hayali sevgilimin adresi Svetlana'dan bir e-mail aldığım sırada valizimi toparlıyor ve kendimi İrandaki hayatımı kesin olarak bırakmaya hazırlıyordum: "Umarım beni affedersin, aşkım, ama büyükannem hasta. Gelecek haftaki seyahatimizi iptal etmek zorundayım."

Cevap veriyorum: mutlaka görüşmemiz lazım. Jane'le Dubai'de buluşuyoruz. Kaçırma mı ertelenmiş yoksa operasyon iptal mi edilmiş bilmek istiyorum. Bana kararın Washington tarafından alındığını söylüyor. "Dosya kapandı." Deli bir öfkeye kapılıyorum. Kapanan bir kapı daha, Amerikan yargısının söz verdiği 300 milyon dolarda ailemin hakkını alabilmek için bir fırsat daha kayboldu. Beş dakika düşünüyorum ve yolculuğun iptalini açıklamak için Kiani'ye bir bahane salladıktan sonra, kendimi eski sevgilim Carmen Martinez'in bir süredir görev yaptığı Zambiya'ya atıyorum.

Beş yıldır birbirimizi görmedik. Kendi kendine benim başıma yine ne geldi diye soruyor. Onu her gördüğümde, başıma bir felaket gelmiş oluyordu. Ona son görüşmemizden bu yana neler yaptığımı, elde ettiğim sonuçları anlatıyorum, isim vermeden. Artık Jane'le çalışmak istemediğimi, onun işinin ehli olmadığını, CIA'den biriyle konuşmaya ihtiyacım olduğunu söylüyorum. Ertesi gün, otel odamda CNN'i izlerken, Tom diye biri kapımı çalıyor. Uzun boylu, traşlı kafası ve keçi sakalıyla bayrak direği bir Amerikalı, Sam'in eski bir meslektaşı. Dört saat boyunca Jane'le ilgili mutsuzluğumu anlatıyorum ve aileme borçlu olunan tutarın bir kısmı ödenirse emeklerimin sonunda karşılığını bulacağını, dört yıllık özverili hizmetten sonra beni motive edeceğini söylüyorum. Tahran'a dönüşümden kırk sekiz saat sonra,

Svetlana'dan gelecek hafta Viyana'de görüşeceğimizi yazan bir e-mail alıyorum. Beklerken, artık hiçbir İranlı kontak görmüyorum. "Gayret" etmeyi bırakıyorum.

Viyana. Saat 11. 2008 Mayıs. Jane'le, Sissi'nin sarayı Schönbrunn şatosunun karşında bir kafede buluşuyoruz. Elini sıkıyor, bir kâğıt parçası tutuşturup gidiyor. Tuvalet gidip kâğıdı açıp talimatları okumadan önce bir masaya oturuyorum, gazete okuyorum, kahve içiyorum. Rutine dönen bu hareketleri belki de son kez yapıyorum diyorum kendi kendime.

Jane beni kâğıtta yazan otel odasında bekliyor. Her zamanki gibi, fonda CNN açık. Her zamanki gibi, cep telefonumun bataryasını çıkardım. Jane bana surat asıyor. Tokalaşıp öpüşüyoruz ama o sırada elimi sıkıyor. Hiçbir şey söylemiyorum. "Neden Zambiya'daki büyükelçiliğe gittin?" Bu noktada patlıyorum. Ona karşı, Teşkilat'a karşı öfkemi akıtıyorum. "Bu iş rayından çıkıyor. Kendimi riske attığım halde finansal olarak neredeyse dipteyim. Pestilimi çıkarıyorlar ama karşılığında hiçbir şeyim yok!

-Durumu böyle algıladığına çok üzüldüm, yanıyorsun."

Tabi, boş vaadlerden başka diyecek lafı yok. Ayağa kalkıyorum ve odayı terk ediyorum ve CIA'yi.

O günden beri Kurumun hiçbir üyesi benimle irtibata geçmeyi denemedi. Onlara getirdiğim tüm bilgilere rağmen, tarihin eski sayfalarında unutuldum. Tekrar gördüğüm tek kişi Sam. Emekli olunca, terörizme karşı mücadele konusunda kendi danışmanlık şirketini kurdu. Onunla irtibata geçtim. Beraber birçok kez yemek yedik. Yemeklerimizin her birinde eski güzel günleri yadedip gülüyoruz. Ayrıca, gerçek kimliğini bildiğim halde, ona Sam demeye devam ediyorum ve artık onun için çalışmamama rağmen, masadan kalkma sırası bana gelince, o kalktıktan sonra hâlâ beş dakika bekliyorum.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**MAYA, MICKAEL
VE DİĞERLERİ**

I

ÖFKELİ

“Günaydın Jay-Jay ve hatta iyi yıllar!”

Hattın diğer ucunda bir kadın. Şehvetli sesinden yola çıkarak onun uzun boylu ve güzel olduğunu hayal ediyorum. Bunun derecesini henüz bilmiyorum. Maya ile hiç karşılaşmadım, hâlbuki haber almak için bir aydır her gün beni arıyor. Ona hiçbir zaman doğum tarihim vermedim, oysa ki 14 Ekim 2011’de doğum günümü ilk kutlayan o olacak, hatta bugün bunu düşünüp tek kutlayan, France teyzemle beraber. Maya ailenin bir üyesi veya tavlanan biri değil. Maya bir Mossad ajanı. İsrail gizli servisi ile çalışmaya nasıl başladığım uzun hikâye.

CIA’le ilgili faaliyetlerimin durması ve firenlenemeyen Valium tüketimim beni güçsüz düşürdü. Jane’le Mayıs 2008’deki son randevumuzun ardından, eski suç ortağım Ridley’i Frankfurt’ta buluyorum. Ajanlığı bıraktım, finans dünyasındaki yerime geri dönmek istiyorum. Charles’tan beni tekrar işe almasını istiyorum. “Söz konusu bile olamaz! Halini gördün mü sen?” Ehlikeyif İngiliz bağımlılığımı fark etti. Almadığım zaman titremelerimi saklamayı artık beceremediğimi söylemem lazım. Bana, Avustralya’da lüks bir işletme olan Sanctuary’deki arınma programını tavsiye ediyor. Bu tedavi ücreti bir servet. İşletme, müşterileri arasında Naomi Campell gibi kişileri sayıyor ama ben meteliksizim. Mollalarla tüm iş projelerini sabote ede ede paralarım suyunu çekti. Büyük prens Charles kalışımı finanse ediyor. Uzun zaman değil. Rezalet çıkarmadan, tıbbi personele sövmeden ve çekip gitmeden önce orada iki hafta kalıyorum. Meteliksiz halde kendimi Sidney’de buluyorum. Daha fazla yapamıyorum. Ya

hayatıma noktayı koyarsam? Bir gece ciddi bir bilanço çıkarıyorum: herkesten bıktın, yeryüzünde tek başınasın, Baba Bozorg ve annen artık burada değil, intikamını almak için aşktan uzak duruyorsun ve projende sana yardım etmeye uygun herkese kırgınsın. Yenildin. Bende kalan Valium'ları gerektiği kadar alkolle yutuyorum. Ne yazık ki ya da şükür ki sabah uyanıyorum.

Sanctuary personeli bana Sidney'de bir psikiyatr önermişti, Doktor Robert Hampshire. Bırakmam için bana yardım edecek. Kendimi bir hafta boyunca Charles'in benim için kiraladığı eve kapatıyorum. Büsbütün halüsünasyonlar görüyorum, deliriyorum. Tam bir cehennem. Hücrede geçen günlerimden daha kötü. Kimseyle görüşmüyorum, kendime izin verdiğim tek istisna, psikiyatriste gitmek için her gün yaptığım on dakikalık yürüyüş. Bundan aynı zamanda alkolü bırakmak için de faydalaniyorum. 2008 yazı boyunca artık kendimi daha iyi hissedince İran'a dönüyorum. Kiani, Mohsen Ziaie ve iyi doktor Roudiani ile köprüleri yıktım. İran'ın güneyinde uzun bir yolculuğa başlıyorum. Buraya kadar, özellikle büyük şehirleri ve fabrikaları biliyordum, şimdi, çocukluğumun köylerinde dolaşıyorum. Anılarımın peşinde.

Sonbaharda, Charles Afrika'nın batısında bir proje tasarlıyor. Projede ön ödemeli telefon kartı şirketleri var ama bazı şeyler bir türlü rayına girmiyor ve Charles Fransızca bilmiyor. Benden bu grubu denetlememi istiyor. İki ay boyunca Mali, Nijerya, Burkina Faso, Gambiya, Gana, Uganda ve Senegal arasında gemi yolculuğu yapıyorum.

Bir gün, Bamako'daki otelimde barında, İsrailli bir iş adamıyla, Ari'yle tanışıyorum. Siyaset konuşuyoruz, İran'ın durumu, nükleer bomba tehdidi, İsrail-Filistin sorunu üzerinde yoğunlaşıyoruz. Ertesi gün, ona otelin havuzunda rastlıyorum. Bu sefer ailemin hikâyesinden konuşuyoruz. Ona Büyükbaba'nın suikasti için bize 300 milyon dolar veren Amerikan yargı kararını gösteriyorum.

"Bunun benimle ne ilgisi var?" diye soruyor şaşırılmış halde, iki cep telefonunu hiç yanından ayırmayan bu iş adamı.

“Mossad’ı ara ve bana onlarla bir randevu ayarla!

-Her İsrailide Mossad’lı bir ajanın telefonu mu var sanıyorsun? Ben bir iş adamıyım, diye nefesi boşalırcasına bağılıyor çift odaklı gözlüklü bu küçük kabak kafalı.

Eğer beni Mossad’la irtibata geçirirsen ve onların sayesinde bu parayı almayı başarırısam, sana milyonlarca dolar veririm.”

Aylar geçiyor. Güzel bir günde, Ari beni Tel-Aviv’den arıyor: “Bir çözüm buldum! Mutlaka gelmen gerekiyor.” Şüpheleniyorum. “İsrail’e gelmekten korkuyor musun?” Beni harekete geçirecek argümanların en iyisi. Fransız pasaportumu kullanıyorum ve Bamako-Viyana-Tel-Aviv yolculuğu yapıyorum. 2009’un Şubat ayındaız. Geldiğimde Ari beni Mossad’la değil, onun yerine bana La Haye uluslararası adalet mahkemesinde bir hukuk davası açmamı öneren ve benden 200 000 dolarlık bir depozito isteyen avukatıyla tanıştırtıyor. Kısacası gizli ajanlık kariyerime yeniden başlamam bu şekilde olmuyor. En azından bu sayede ülkeyi geziyorum. Fransız pasaportuyla da olsa, onlarca yıldan sonra İsrail’deki ilk İranlı turist ben olsam gerek. Holokost’a ithafen yapılan anıt beni derinden sarsıyor. Kendi yaşadıklarımı düşünüyorum. Yahudiler benimkinden çok daha kötüsüyle karşılaştı.

darkmalt

Afrika’daki görevimin sonunda, Tahran’da bir daire alıyorum. Tarih beni 12 Haziran 2009’da yeniden yakaladığında acı içinde bir ruh gibi başıboş dolaşıyorum. O gün, İranlılar yeni Cumhurbaşkanımızı seçmek için sandığa gidiyorlar. Oy vermeye gitmiyorum. Kimi seçeyim? Onun yerine televizyon seyrediyorum. Sandıktan çıkan Mahmud Ahmadinejad oyların %63’üyle ezici bir zafer kazanıyor. Oylamayı izleyen saatlerde, reformcu adayların sürekliliği saldırıya uğruyor, internet karışıyor, Tahran güvenlik kuvvetlerince çepeçevre sarılıyor. Mağlupların bir yolsuzluk ihbar ettiğini ve yüce rehber, İran siyasi hayatının sözde yargıcı Ali Humeyni’nin onların protestolarına karşı kayıtsız kaldığını, seçimi desteklediğini ve tüm çatışmaların bastırılması yönünde çağrıda bulunduğunu duyuyorum. Halk sokağa iniyor

ve yeşili, seçimi ikinci olarak bitiren kampanyanın, eski Başbakan Mir Huseyin Musavi'nin rengini destekliyor. Gösteriler birbirini izliyor. Sokağa iniyorum ve bu sefer ben kalabalığa dalıp protesto ediyorum. Diğerleri gibi, yumruğumu havada sallayıp bastıra bastıra söylüyorum, diğerlerinden biraz daha fazla ateşli, "Sana ölüm", "Diktatöre ölüm!" 1 no'lu sarıklının, başımızdaki Yüce Rehberin dikkatine. Rahatsızlık veren, mollaların siyasetini dağlayan bu kalabalıktan zevk alıyorum – "Darbe hükümeti, istifa et, istifa et!". "Ne Gazze ne Lübnan, kendimi İran'a feda edeceğim". İslamcıları iktidara getiren devrimin üzerinden otuz yıl geçmişti ve ben bu "Yeşil devrimin" Baba Bozorg'un katillerini devireceğini hayal ediyorum. Her gün yürüyüşe katılıyor, her akşam münazaralara gidiyorum. Bu kafamı ajanlık olaylarından uzak tutuyor. Bunlara kendimi hiç saklamadan, ilk sıralarda dâhil oluyorum. Diğerleri gibi ben de taş atıyorum. Bir ya da iki kez, göz yaşartıcı bombayla gaz yedim ve gösteri yapmaya cesaret edenleri bastıran motorlu İslamcı milisler Bassidji'lerin elinden sopa yiyorum. Paçayı iyi kurtardım. Altı ayda 5 000 tutuklama ve otuz ila yetmiş ölü sayacaktık.

Kalabalıkların büyük bölümünü oluşturan öğrencilerle ah-bap oldum. Ama rejim, üniversite kampüslerini çivili sopa ve coplarla silahlanmış Bassidji'lerle denetlediği için Tahran'a otuz kilometre uzaklıkta, Karaj'da Alborz dağının eteklerinde buluşuyoruz. Şehirde bir İslam üniversitesi ve tarım fakültesi var. Akşam, on kadar öğrenciyle tartışıyorum. Kim olduğumu biliyorlar. Yeni muhalefetin başkanlık seçimindeki elebaşlarının arasından kaybedenleri belirlerken devasa bir hata yaptıklarını açıklıyorum. Mir Huseyin Musavi'nin Humeyni'nin yakını olduğunu, İran-Irak arasındaki savaş süresince başbakanlık yaptığını, Mehdi Karubi'nin parlamentoyu iki kez yönettiğini ve Bonyad'ların parasını zimmetine geçirmekle ün saldıığını anlatıyorum. Dinci Mohammed Hatemi'ye gelince, o da İslami cumhuriyetin başbakanlığı koltuğunda Mahmud Ahmadinejad'ın selefiydi. Benim nazarımda yerlerine geçenlerden daha az çal-

madılar. Benim için birbirlerinden farkları yok. Yurtdışında reformcular gibi algılanmalarını sağlayan bir cılanın altında kamufle olmuş aynı barbar ideolojiyi övüyorlar. Gençleri, kendilerine temsil yönü daha kuvvetli liderler seçmeye davet ediyorum. Yok, hayır aklınıza beni getirmeyin.

Bu akşamlardan birinde, doktor bir kadının yaşadıklarını dinliyoruz. Ambulans çalıştığı hastaneye karnından kurşunla yaralanmış genç bir adam getiriyor. Ambulansın görevlileri adamı sedyeye yerleştirirken Bassidji'ler geliyor ve onları tekme tokat dövüyorlar. Göstericilere yardım edilmesini yasaklıyorlar. Doktor hanım onlara kafa tutuyor. Siyaset yapmıyor, insanları iyileştirmek için orada. Buna karşılık milisler onu yakalıyor ve Evin hapishanesine götürüyorlar, burası vaktinde Büyükbaba ve diğer Şah karşıtlarının tecrit edildiği hapishane. On gün boyunca, her gece tecavüze uğruyor, önce bir gardiyan tarafından, sonra iki, sonra üç. Sonunda artık saymayı bırakıyor. Kimi zaman, bitap düşmüş halde, tecavüzler esnasında bayılıyor. Aynı zamanda işkence seanslarına da katılıyor. Daha önce yardım ettiği oğlanların anüslerine işkenceciler tarafından kırık şişeler sokulduğunu görüyor. Hikâyesini bitirdiğinde gözyaşları içinde kalıyor. Biz de...

II

SUÇ VE CEZA

Yeter artık. Bir özgürlük hareketi görür gibi olmuştum, yeniden korkuya daldım. Yine ve hâlâ cezalandırılmayan bu canavarlara artık tahammül edemiyorum. Harekete geçmem gerekiyor. Doktor, Hassan diye birinden söz etmişti. Sorguları yöneten, işkence seanslarını idare eden o ve tecavüzlerde de sona kalmıyor.

Tahran'ın kuzeyine, Evin'e gidiyorum, bu hapishane 1972'de Şah'ın siyasi tutuklularını ağırlamak için kuruluyor ve bu tutuklular mollaların hükümdarlığında tamamen yönetime dönüyor. Kaybolan çocuklarından haber almak umuduyla hapishanenin kapıları önünde bekleyen ailelerle konuşuyorum. Hassan Bagherzadeh gözü yaşlı ailelerin arasında geziniyor. Makul bir bahşiş karşılığında ailelerin mektuplarını tutuklulara götürüyor. Söz verdiği gibi mektupları sahibine iletip iletmediğini kimse bilmiyor. Sorduğum insanlar bana onun zalimliğinden, sorguları yönetme şeklinden bahsediyorlar. Ona bakıyorum. Kısa bodur vücudu asker kıyafetinin içine sıkışmış, Hassan yüzbaşı. Zümresi ne olursa olsun, İran güvenlik güçlerinin bütün derecelerini ilk bakışta tanımayı Sam'le öğrendim.

Hassan'ı gözlemledikten sonra karar veriyorum. 1200 dolara, bir ay için bir araba kiraliyorum, bir Peugeot 206, bir taksi şöföründen. Borcu olan eski bir öğrenci, yetkililer öğrenimine devam etmesini yasaklamışlar çünkü bir gösteri sırasında tutuklanmış. Günün sonunda, dehşet verici işinin çıkışında Hassan'layım. Metalik gri Peugeot 405'ini, evinin bulunduğu ve polislerle askerler için Tahran'ın kuzey doğusunda kurulmuş mahalleye sürüyor. Sokağa park ediyor, evinin yer altında bir

otoparkı yok. Gizli takibime ve yer tespitlerime altı ay boyunca devam ediyorum.

21 Eylül 2009 akşamı, Place Vanak'taki alışveriş merkezine giriyorum. Siyah giyindim, bir bezbol şapkası kafamı örtüyor, on günlük sakal yüzümün bir kısmını maskeliyor. Süpermarket reyonlarında, başım öne eğik. Bir deste mutfak eşyası, tencereler, tavalar ve bir et bıçağı alıyorum.

Gece uyuyamıyorum.

Ertesi gün, bir Salı günü, sabahın erken saatinde Evin'e gidiyorum. Yine siyah giydim. Kiralık 206'ımın içinde plastik poşette üstümü tamamen değiştirmem için gerekli her şey var; polo gömlek, pantolon, kazak. Her şeyi düşündüm, çoraplara kadar. Torpido gözünde et bıçağı. Her zaman olduğu gibi sabah 8'de gelen Hassan Bagherzadeh'i görüyorum. Arabada bekliyorum. Öğlen, beklemekten çoktan yorulmuştum. Projemi ertelemeyi düşünüyorum. Bahane. Gerçekte, korkuyorum. Kiani'nin oğlunun kaçırılması belki benim fikrimdi ama planı Amerikalılar yapmıştı. İşletecek olan da onlardı. Burada ise hiçbir özrüm yok, benim fikrim, harekete geçerken tek başımayım ve bu benim cinayetim olacak. Ayrıca, bu öğlen, oraya gidememektēn korkuyorum, kendimi yakalatmaktan korkuyorum, onun bakışıyla karşılaşmaktan korkuyorum. Benim onu değil onun beni öldürmesinden korkuyorum.

Evin'in portakal bahçelerinin civarından geçip sonunda gardiyanın izlediği yola park ediyorum. Bunun daha tedbirli bir hareket olacağına inanıyorum. Günün sonunda, Hassan'ın metalik gri Peugeot 405'i yanımdan geçiyor. Motoru çalıştırıyorum. Biraz trafik var. Kendime cesaret vermek için, bize gözlerinde yaşlarla uğradığı tecavüzleri anlatan doktoru düşünüyorum. Bu taş yürekli cellâtların birini ebediyen susturursam, belki o zaman rahat uyurum. Belki nihayet huzura kavuşurum.

Hassan evine çıkan bir sokağa park ediyor. On metre kadar arkasında ben de aynısını yapıyorum. Kaldırıma geçiyorum. Ceketimin iç cebinde bıçağımın ağırlığını hissediyorum. Son gece,

silahımı kılıfından çekmek için Taxi Driver'daki De Niro gibi alıştırmayı yapıyorum. Bıçağın yeterince keskin olduğunu test etmek için et kesiyorum ve internet sitelerinden atar damarların yerini araştırıyorum.

Arabasının içinde Hassan'ı izliyorum. Farlarını kapatırken sokağın karanlığına gömülüyor. Hızlanıyorum. Sekiz metre uzaktayım, beş metre, iki metre. Cama vuruyorum. Camı indiriyor. Yolcu koltuğunda asker kasketi dikkat çekiyor. "Ne istiyorsun?". Ses tonu saldırgan. Ben de öyle. Et bıçağını, Evin kasabının boğazına dibine kadar sokuyorum. Çocukça diye tanımlayabileceğim bir çığlık atıyor. Bu ses için ölmekte olan bir yetiştikenden geliyor demezsiniz. En azından, hayal ettiğime uymuyor. Kafası yolcu kısmına doğru düşüyor. Bıçağımı geri çekip çıkarıyorum, kan sıçırıyor, gözlüklerime bulaşıyor. Hiçbir şey olmamış gibi arabama dönüyorum. Kana bulanmış bıçağı plastik bir poşetin üzerine koyuyorum, eldivenlerimi çıkarıyorum, gömleğimle gözlüklerimi temizliyorum. Ama bu daha da kötüleştiriyor. Tahran'ın güneyine doğru yola çıkıyorum. Körü körüne gidiyorum. Uzun süre sürüyorum, ülkemin başkentinin etrafında dönüyorum ve batıya Karaj'a doğru, ya da daha kesin ifadeyle Karaj'ın dışına taşan Amir Kabir barajına doğru gidiyorum. Orda cinayet silahımı barajın derin sularına atıyorum ve tekrar yola koyuluyorum.

Gece yarısı gibi evimin aşağısına geliyorum. Arabada üzerimi değiştiriyorum. Evde aynada kendime bakıyorum. En ufak bir yatışma izi görmüyorum. Titriyorum. Yapmış olduğum şeye inanamıyorum. Gözüme uyku girmiyor. Ertesi gün saat 11'e doğru, biraz bir şeyler yiyorum ve bayılmışım. Öğleden sonra geç vakitte uyanıyorum.

Öbür gün, Evin civarına geri dönüyorum. Aileler arasında bir dedikodu dolanıyor: Hassan arabasında bıçaklanmış, bulunduğu çoktan ölmüş. İşte, oldu. Hayatımın en çılgın işini yapmıştım. Humeyni'ye ve Büyükbaba'nın suikastının komandit ortaklarına ulaşamadığım için ulaşabileceğim ilk pislik herifi

seçtim. Medeni haliyle ilgili hiçbir şey bilmiyordum. Yalnız mıydı? Eşi var mıydı? Çocukları var mıydı? Bilmek istemedim. Aksi halde harekete geçmemi daha da zorlaştıracaktı.

Ne dindar ne de müminim, ama öldürmenin kötü bir şey olduğunu bilmek için ille de öyle olmak gerekmiyor. Bununla birlikte, yaptığım soylu bir hareket olmasa da doğru olduğuna inanıyorum. Ve umarım bu adam hemen ölmemiştir, kendi cinayetlerinin kefareтини vermiştir. Gurur duymuyorum ama hiç de utanmıyorum, eğer bir gün bu eylemin bedelini ödemem gerekirse, hazırım.

Günler ve haftalar geçiyor ve ben endişe duymuyorum. Hayat eski akışına dönüyor, gösterilere katılmaya devam ediyorum ama siyasi çalkantı yatışıyor. 2010 ilkbaharında, Charles için yeni bir görev üstleniyorum. Bu seferki Hindistan'da. Bunu, inanlarından biri olarak, Dharamsala'da Dalai Lama'yı görmek için fırsat biliyorum. Sonra Tibet'te bir yetimhanede üç gün geçiriyorum. Maneviyat peşindeyim, iyi olanı yapmak istiyorum ama sonunda Tahran'a dönüyorum.

Televizyonumdan, Baba Bozorg'un katillerinden birinin görkemli dönüşüne tanık olmak için daha oldukça erken. 18 Mayıs 2010'da Fransız hukuku tarafından ömür boyu ağır hapis cezasına çarptırılan Ali Vakili Rad'ın İran havayollarına ait bir uçaktan görkemli çıkışını tüm aczimle seyrediyorum. Kalabalık onu sanki bir kahramanmış gibi alkışlıyor. Mollaların rejimine bağlı medyaya hapsedilme sürecini anlatıyor, Fransa'yı cehenneme, ülkemizi cennete benzetiyor. Vakili Rad Fransız otoriteleri tarafından serbest bırakıldı, Clotilde Reiss'in Paris'e dönüşünden iki gün sonra.

Resmi olarak İsfahan üniversitesinde okutman olan bu Fransız, Tahran havalimanında sorguya çekilmişti. Ahmedinejad'ın tekrar seçilmesinin ardından İsfahan'ı sarsan gösterileri liste halinde bir e-maile gönderdi diye ajan olduğundan şüphe edilmiş. Fransa büyükelçiliğine gönderilmeden önce, yirmi üç yaşındaki bu Fransız altı hafta Evin'de hapis tutulmuş. İster DGSE'nin hiz-

metinde ajan ister mollaların basit öğrenci rehinesi, her ikisinde de sonuç aynı. İkinci kez, büyük babamı öldürmek için görevlendirilmiş bir adam serbest bırakıldı, onun candan sevdiği ülke tarafından, benim vatandaşlığına sahip olduğum ülke tarafından. Fransa. Nicolas Sarkozy, tıpkı kendi döneminde Anis Naccache'ı serbest bırakan François Mitterand gibi, hikmet-i devlet adına ruhunu satıyor. Oysaki kameralar önünden kasıla kasıla yürüyerek Vakili Rad'ın gösterisine katıldığım halde kendime diyorum ki, adam öldürmeyi bırak Hassan'dan ziyade onu bıçaklamayı tercih ederdim. Ama gerçekçi olmak lazım, Ali Vakili Rad artık ulusal bir kahraman ve şu an itibariyle yanına yaklaşılmaması zor.

Bu bardağı taşıran son damla mıydı ya da param azalmaya başladığından mıydı bilemiyorum, bir ay sonra İran'la vedalaşacaktım. 2004'teki dönüşümden beri, Tahran'a dört veya beş kere elveda demiştim ama her zaman geri geldim. Bu sefer, neyim varsa bırakıyorum. Kırk beş yıllık varlığım artık bir valiz ve el bagajından ibaret. Beni önce Amsterdam'a sonra da Nice havalimanına götüren uçağa biniyorum. Ülkemin toprağına son kez basıyorum...

III

ÜÇKÂĞIT

Charles Ridley, oldukça bol beyaz bir giysi giymiş, karşıma çıkıyor. Aramızdaki kalın pleksiglas bizi ayırıyor, tutuklu yakınlarını ziyarette gelen yanımızdaki ailelerin gürültüsü içinde birbirini anlayabilmek için üç delikten bağırmak gerekiyor. Evlilik yıldönümünde hediye olarak rugbyde dünya şampiyonu İngiliz takımın yarısını kutlamaya getirten gurbetçi milyoner, arkadaşım Charles kodeste küfleniyor. Dubai İslamic Bank'ı dolandırmak suçuyla havalimanında sorguya alınmış.

Özel bankası CCH'nin ortaklarıyla birlikte, 501 milyon dolarlık önemsiz tutarda bir kredi aldı. Paranın, Arap Emirlikleri'nde, çölün ortasında ultra lüks bir otel ve ona entegre bir polo kulübünün ve asıl Pakistan'da bir petrol rafinerisinin inşaatı için kullanılması gerekiyordu. Sorun: bu krediyi alabilmek için Charles, iddianamede yazdığına göre, bankanın iki çalışanına rüşvet vermiş ve keşif defterlerinde tahrifat yapmıştı. Sonuç: Charles ve ortakları tutuklanıyor ve Dubai İslamic Bank onlardan 501 milyon doları geri ödemeleri talebinde bulunuyor. Charles ve başlıca suç ortağı ancak 60 milyon doları geri ödüyor. 10 yıl hapis cezası alıyorlar ama geriye kalan 441 milyon doları da ödemezlerse bu sürenin ilave 20 yıl daha artma riski var. Kaçakçılıktan faydalanan üçüncü kişi, Eren Nil, ülkesi Türkiye'de susuyor, Birleşik Arap Emirlikleri'nden gelen suçlu iadesi taleplerini kaldırmak için avukatlara bir servet harcıyor.

Müsait oldukça, Charles'ı teselli etmek için Dubai'ye gidiyorum. Temmuz 2010'da, bana, hapisane arkadaşlarından artık serbest olan bir hemşerisinden bahsediyor. Çok parası olan

üç İranlıyla çalışacakmış. Hücrelerinden, Charles onlara Bahreyn'deki Alubaf Bank'daki bir tanıdık, işlemler müdürü Suresh T.Vaidyanathan üzerinden bir haftada 52 milyon dolar aklayacaktı. Ama yerel yetkililer bir soruşturma açtı ve Vaidyanathan korkuya kapıldı. Artık bu işle uğraşmak istemiyor. Charles, Britanyalı eski hapishane arkadaşına beni tavsiye ediyor: "Jay-Jay benim sağ kolum, ona güvenebilirsiniz." İranlılar paralarını artık Avrupa'da tutmak istiyorlardı. Charles bunun ilgimi çekip çekmediğini soruyor. Monako'daki eski bir sevgilinin sırtından geçiniyorum, cebimde kalan sadece birkaç bin dolar. Tabi ki bu ilgimi çeker.

İlk telefon Ağustos ayında geliyor. Karşıdakinin çok belirgin bir aksanı var, hayta Doğu Londra aksanıyla konuşuyor. "Charles bana senden çok sözetti. Seninle görüşmek isteriz." diyor Scott Hallington. Ardından İranlı ortaklarından biri, Pourya Nayebi, arıyor: "Yatırım yapmak istediğimiz Avrupa bankalarıyla tüm bağlantılara sahip olduğunuz söylendi bana." Finans dünyasında, "yatırım yapmak" fiili "para aklamak"ın eş anlamlısıdır. İranlı özgeçmişimi istiyor, e-maile gönderiyorum. Cevaben bir uçak bileti gönderiyorlar.

İlk randevumuz 2 Eylül'de Boğaz kıyılarında oluyor. İranlı, SAS Radisson İstanbul otelini seçiyor. Orada bir hafta geçiriyoruz. Rezervasyonla ilgili bir sorun yüzünden iki gecenin ardından odamı adı Scott olanla paylaşıyorum. Pourya Nayebi ile tanışıyorum, sonrasında Scott'la konuşmalarında ona "Fatman" adını takacaktım. Saçsız bir kafa, kalın kaşlar ve üç günlük sakal, otuz altı yaşındaki bu adam hayrete düşüren yağ fazlalığıyla bundan daha küçük gibi görünmüyor. Dubai'de kayıtlı bir ithalat-ihracat şirketi olduğunu söylüyor, adı Orchidea Gulf Trading. Durumu anlatıyor: "Bir milyar dolarımız var, bu para birçok İran bankasında duruyor. Ya da daha ziyade bunların Basra Körfezi'ndeki farklı ülkelerde ve Türkiye'de bulunan şubelerinde. Bu parayı transfer etmek, Avrupa'da hesaplar açmak ve şirket sahibi olmak istiyoruz. Ne önerirsin?" Özet olarak ve benim de bekle-

diğim gibi, benden Avrupa Birliğı ve Amerika tarafından kararlaştırılan finansal ambargoyu ihlal ederek paralarını aklamamı istiyor.

“Monako size uyar mı?” diye soruyorum. Fatman gözlerini kocaman açıyor, Monako’yu bilmiyor. “Böylece bankanıza gittiğinizde Grand Prix’ye de katılabilirsiniz!” Onu tekrar kaybediyorum. Neden bahsettiğimi bilmiyor. Orada Formula 1 yarışı yapıldığını bilmiyor. Anladım ki bir köylüyle iş yapıyorum. Bu bana moral oluyor: Fatman ve arkadaşları, Orta Doğu ve Kuzey Afrika’da araba kiralayıp 1 milyar dolarlık bir birikim yapmış olamazlar. Onlar koskoca İran merkez bankasının parasını aklamaya çalışıyorlar.

Normal zorlukta bir testten sonra işe alınıyorum. Pourya Nayeby’yle birlikte bir Türk bankasına gidiyorum ve bankacıyı ayartıyorum: “Tamam, müşterimin İran pasaportu var ama tüm ekonomik faaliyeti Dubai’de, parası oradan geliyor, İran’la hiçbir bağlantısı yok!” Bu şekilde ona bir hesap açtırıyorum oysaki o aynı şeyi tek başına denediğinde becerememiş. Fatman beni benimsiyor. Emeğime karşılık ayda 15 000 euro’luk bir maaş ve her finansal işlemde yüzde sözü veriyor.

İstanbul’daki üçüncü gün, Fatman bana telefonda ortaklarından birini uzatıyor, operasyonun asıl beynini, Houshang Hasseinpour. Resmi olarak Orchidea’nın sermayesinde yer almıyor ama işin başında olan ve Avrupa’da bir şirket sahibi olmayı isteyen o. Kırk üç yaşındaki bu İranlı konuşma esnasında bana “Allah seni bize bu savaşta yardım etmen için gönderdi” diyor... Ona Scott’ın yaptıklarını anlatıyorum, gülmekten kırılıyor. “Böyle salaklıklar yapmadan duramaz!” Scott çok içiyor ve paylaştığımız odada bana öyle çok şey anlatıyor ki. Kendine has espri diliyle bana teklifte bulunuyor: “İranlıları düzeceğiz! Onlardan alabileceğimiz kadar çok mangır alacağız! Var mısın?” Scott Hallington, diğer bir deyişle Scott Ford Hallington veya Scott Jobson, küçük ölçekli çeşitli dolandırıcılıklar yüzünden bir zamanlar İngiltere’de aranan bir dolandırıcı. Royal Clarence gibi

Londra'nın lüks otellerinde hesabını, bir dizüstü bilgisayarı veya taksitle alınmış bir plazma televizyonu ödememekle suçlanıyor. Bunun gibi şeyler. Sonunda kodese düşmemek için 2006 başında Birleşmiş Arap Emirliklerine kaçmış, burada, kaderin bilmem hangi cilvesiyle onu Pourya Nayebi, Houshang Hosseinpour ve Houshang Farsoudeh'in önüne düşüyor. Scott ve onun İngiliz pasaportu üç İranlı için bir fırsat. Şirkete saygınlık kazandırır diye onu Orchidea'ya ortak ediyorlar.

Sarhoş olduğunda, yani her akşam, Scott bana güvenip diğer bankalarla bağlarını, daha önceden aklanan parayı, Dubai'de Emirates Concorde kulesindeki ofislerinde onları ziyaret edeni anlatıyor. Mossad'ı ilgilendirebilecek bilgilere ulaştığımı hissediyorum. Her akşam, Scott'u biraz daha konuşturuyorum. Her gece, saat 3'e doğru, business center'a iniyorum ve kendime gönderdiğim e-maillerde bana anlattığı her şeyi yazıyorum. Bir taraftan da kendime İsrail gizli servisiyle nasıl irtibata geçeceğimi soruyorum. Buraya kadar, onları yemlemek için elimde hiçbir şey olmamış olsa da - Kiani, Ziae ve istihbarat ağım ile köprüleri yıktıktan sonra elimdeki tek irtibat birkaç öğrenciydi - kendime bu sefer elimde belki onların bilmediği bir şey var diyordum.

Monako'ya döndüğümde Fatman'ı arıyorum. Birsürü banka hesabının açılmasıyla ilgili hazırlıkları yaptığımı ama mustakbel şirketlerinin ofisine, avukata vs. ödeme yapmak için paraya ihtiyacım olduğunu söylüyorum.

"Ne kadara ihtiyacın var?"

"60 000 euro."

Ertesi gün, 60 000 euro hesabıma geliyor. Finansal açıdan nefes alıyorum. Birkaç hafta geçmesini bekliyorum ve Fatman'ı tekrar arıyorum. Avukata ve ofise ödeme yaptığımı ama Monako'lu bankanın şirketin şüphesiz bir İngiliz'in adına olacağını ama ilaveten üç tane de İranlı'nın olduğunu farkedince her şeyi bloke ettiğini söylüyorum. Ona işlemi Amerika'da denemeyi teklif ediyorum ama bunun için, uçak biletlerine ihtiyacım var. Bu sayede masrafı Fatman'a ve or-

taklarına ait olarak Washington'daki teyzemi göreceğim. Tabi, Fatman'a Amerikalıların açıklamamı bile dinlemediğini söylüyorum. Ama onu çözümü bulduğuma ikna ediyorum: İsviçre.

Bu sefer, İranlıların güveni kaybetmemek için gerçekten hesapları açmam gerekiyor. Cenevre'de Giovanni ile görüşüyorum, İtalyan kökenli bir İsviçreli, eskiden rakiplerimin müşteri listelerine ulaşmak için para verdiğim brokerlardan biri. Ona anlatıyorum: "Para aklamaya ihtiyacım var.

-Aa, tamamdır! Sonunda gerçek bankacılık mesleğini yapıyorsun" diye takılıyor bana.

Giovanni'nin yardımıyla, Cenevre'de yerleşik, MSL S.A. Merchant Saving and Loan, adında bir şirket kuruyorum. Fatman'a bu şirket adına üç bankada üç hesap açacağımı ve tüm bunların, avukat ve şirketinin ofis kirası da dâhil, kendisine 300 000 isviçre frangına mal olacağını söylüyorum. Bu sefer İranlı duyduklarından hoşnut olmuyor. Sesimin tonunu yükseltiyorum: "Bu üç hesap sayesinde milyonlar aklayacağınızı biliyorum ve siz 300 000 frangı mı çok görüyorsunuz?" Scott beni destekliyor. Fatman tavrını değiştiriyor. Mangırı gönderiyor. Hesaptan çekiyorum. Giovanni, Scott ve ben aramızda üçe bölüp paylaşıyoruz. MSL adına biri Cenevre'deki EFG bankasında ve diğer ikisi Clariden Leu bankasında, birincisi Cenevre şubesinde ve ikincisi Zürih şubesinde olmak üzere üç hesap açıyorum.

Fatman'ın hesapların açılımı ve şirket kuruluşu için noter önünde imza atması gereken an geliyor. Giovanni ona vize alıyor. Scott'la birlikte onu Cenevre havalimanında bekleyeceğiz. Fatman şirket ofisi için bir bilgisayar ve kolunun altında kocaman bir İran halısıyla geliyor. Bu Giovanni için bir hediye. Onun kendisinden 100 000 isviçre frangı yürüttüğünden şüphelenmiyor bile. Bankalarda hesapların imzalanması için randevular bir uyum görevlisinin denetiminde gerçekleşiyor, Bay Ahlak Bilimci kurallara aykırı bir şey olmadığını kontrol etmekle görevli. Fatman'a durumu açıklıyorum ama şükür ki

İsviçreli bankacıların soruları çok fazla detaya inmiyor. Şirketiniz ne zamandan beri var? Faaliyet alanı nedir? Çok güzel, hoş geldiniz!

Üçkâğıttaki suç ortaklarım, Scott ve Giovanni, kirli İran parasının aklanmasına yardım etmemin söz konusu dahi olmayacağını ve söz verilen komisyonları alamayacağımızı bilmiyorlardı. Bankada hesap açmak sayılmıyor ama para buradan geçtiği andan itibaren yasa dışı hale geliyor. Mollalarla suç ortaklığı yapmakla suçlanmak istemiyorum. Noel'e yaklaşıyoruz, Fatman ve ortaklarının ilk havalelerini yeni İsviçre hesaplarına göndermeleri gerekiyor. İşlemleri yavaşlatmayı deniyorum. Ourya Nayebi'yi uyarıyorum: "Sızıntılar var! Scott'ın adli sicili var (doğruydı), bankalar bundan haberdarlar ve birden bire bundan endişeleniyorlar.(yanlış). Scott'ı MSL'nin şirket sözleşmesinden çıkartmanız ve hesaplardaki imza yetkisini iptal etmeniz gerekiyor. Eğer isterseniz bunu Cenevre'den Giovanni ile yapabiliriz." Sonra Scott'u uyarıyorum: "Kötü bir haberim var, Fatman senin adını tüm hesaplardan, ayrıca şirket kurulum sözleşmesinden çıkardı. Seni düzmek istiyor!" Ortalığı karıştırmak istiyorum. Herkese yalan söylüyorum, insanları birbirine düşürüyorum. İşe yarıyor! Zaman kazanıyorum.

Oyuna geldiğini kendiliğinden öğrenince, Scott teklifim için gereken kıvama geliyor. "Fatman'ı ve dostlarını senelerdir tanıyor sun, ofislerinde bir bilgisayarın var, parolalarına ulaşabiliyor sun. Bana bilgi sağlayabilir misin?"

-Mümkün."

Scott'un dilinde bu "Benim bundan kazancım ne olacak?" anlamına geliyor.

Ona söz veriyorum: "Bana gizlice bilgi sağla ve ben de İngiltere'deki sorunlarını çözeyim."

Yine benden kocaman bir yalan.

"MI6 için mi çalışıyorsun? diye soruyor bana Scott.

-Kimin için çalıştığımın hiçbir önemi yok. Senden ne istiyorsam onu yap. Dostlarımızdan ne öğreniyorsan bana ondan bir

örnek ver, ben de sana 25 000 avro vereyim.”

Ona kimse için çalışmadığımı söyleyemedim. Şimdilik.

“Sırası gelmişken, Fatman beni aradı, Swift’te bir hesap açmak istiyor, diye karşılık veriyor Scott.

-Ne aptallar, Swift’de hesap açılmaz” diye geri çeviriyorum. Swift dövizin uluslararası transfer sistemidir, banka değil. Beni bekleyeni hayal etmekten uzağım. Olayların gidişatına bakıp işlerini Dubai’den taşıyan Scott, artık Oslo’da saklanacaktı. Bana maille kırk sayfa belge gönderiyor. Şok oluyorum.

Orchidea Gulf Trading şirketi, üç ortaktan hiçbir zaman irtibata geçmeyeceğim tek ortak olan Houshang Farsoudeh yoluyla, İran merkez bankasından, Pasdaranların sahip olduğu şirketlerin alacaklarının ambargo sebebiyle bloke edildiği yurtdışındaki kuruluşları işaret eden talimatlar alıyor. Orchidea bu bankada bir hesap açıyor. Böylece para Orchidea’nın hesabına içerden transfer ediliyor. Arkasında hiçbir iz bırakmıyor, özellikle de doğru yerlere para yedirdiysen.

Ardından, Orchidea parayı, Standard Chartered Bank’ın Dubai’deki şubesinde bulunan ana hesabına transfer ediyor. Britanyalı en büyük otuz borsa kapitalizasyonu arasında yer alan, Liverpool futbol kulübünün sponsoru bu “saygın” banka, Orchidea şirketinin günlük transferlerini gerçekleştirmek için iki tane tam zamanlı bankacı işe alıyor. Söz konusu tutarlar hatırı sayılır tutarlar. Örneğin, 23 Haziran ile 13 Ağustos arasında, şirket tutarı 14 milyon euro olan on dört havale alıyor, aynı zamanda, genellikle havalelerle aynı gün, tutarı 12 milyon euro olan on dokuz havale gönderiyor. Çünkü aklama işlemleri Dubai’de dur durak bilmez. Scott haklıydı. İranlılar kendi Swift’lerini oluşturdu. Orchidea’nın parası, Scott’un suç ortaklarından biri tarafından operasyon için özel olarak kurulmuş Londra menşeli bir ajans Remit Financial Limited’te gizlice izleniyor. Para transferleri ve “cash express” konularında uzmanlaşmış Dubai’de kurulmuş bir şirket olan Majid Al Futtaim’in banka kartlarını alacaklandırmak için bir paravan şirket vazifesi görüyor. Onla-

rın banka kartları nominal değil, istenen miktarların çekilmesi için bir kod yazmak yeterli. Bu şekilde hak sahipleri dünyanın her yerinde en ufak iz bırakmadan para çekebiliyorlar, sadece, Scott sayesinde, farklı yapılar ve Orchidea arasında gerçekleşen işlemlerin finansal akışına erişimi olan benim gibi birinden bu ufak izleri saklayamazlar. Majid Al Futtaim kartlarının hak sahiplerinin isimlerine bakıyorum, İranlılar, Filistinliler, *a priori* birinin diğeriyle bağı yok, dünyanın dört köşesine dağılmışlar. Bunlar muhtemelen gizli ajanlar veya Hizbullah'ın üyeleri. Ne olursa olsun, hizmet veren ve İran'ın her ay gizli olarak ücret ödeme ihtiyacı duyduğu insanlar. Ve çevirdikleri dolabı daha iyi gizlemek için, üç İranlı kendilerine bir Avrupa bankası almayı arzu ediyorlarmış. Houshang Hosseinpour'un bana neden bir İsviçre şirketinin nasıl alınacağı ve yönetileceğiyle ilgili onca soru sorduğunu şimdi daha iyi anlıyorum.

Scott'u arıyorum: "Bana gönderdiğin işe yaramaz saçmalıklar. Beni çok hayal kırıklığına uğrattın." Hemen ardından telefonu yüzüne kapatıyorum ve söz verdiğim 25 000 euro'yü göndermiyorum. Şimdi, dostum İsrailli iş adamı Ari'yi arıyorum. "Bu sefer onunla görüşmeliyim, sen kimden sözettiğimi biliyorsun, bu gerçekten ölüm kalım meselesi. Seni görmeye ülkene geliyorum.

-Tamam.

-Gerçekten tamam mı? Boş yere uçağa binmeyeyim. Yine bir avukatla randevu istemiyorum!".

Gitmeden önce, Scott'tan toplanmış bilgilerin bir bölümünü mail box'ımın taslaklar kısmına kaydediyorum. Tel-Aviv'e gelince, elektronik posta kutumu açıyorum ve mahsulümü Ari'ye gösteriyorum.

"Oku bunu!" Bu İran'ın para aklama sistemi, Hizbullah, vs.'yi finanse etmeye yarayan hesaplar. Ona vermek için belgelerin, mail alışverişinin, pasaport fotokopilerinin, hesap numaralarının, birkaç para transferinin yazılı izlerinin bir kısmının çıktısını alıyorum. Ari : "Ne yapabileceğime bakacağım" diyor.

Ertesi gün, randevu alamadığını söylemek için beni arıyor. Girişimde bulundu mu onu bile bilmiyorum. Sonuç olarak, Mossad'da gerçekten kimseyi tanımadığına inanıyorum. Öfkeliyim. Ellerimde bir bomba olduğuna inanıyorum ve hiçbir işime yaramıyor. Mart 2011'de hayal kırıklığıyla Cenevre'ye dönüyorum.

Kötü hissediyorum. Fatman şüphelenmeye başlıyor, tavrı değişiyor. Houshang Hosseinpour onları dolandırdığının farkına varmış olmalı. Bu sefer o beni "büyük soruyu sormak için" arıyor: 300 000 İsviçre frangım nereye gitti Cihanşah?"

Giovanni'den Fatman'ın beni uyarmadan MSL şirketinin merkezini Cenevre'den Zürih'e taşıdığını ve bu hesaplardan birinden 150 000 dolar gönderdiğini ve bunun Amerika'daki yedi hak sahibinin ceplerine gittiğini öğreniyorum. Giovanni'ye ağzıma geleni söylüyorum: "Yapmış olduğun şeyin farkında mısın?" Bunu yeniden yapmasını yasaklıyorum, eğer yeniden yaparsa büyük riske gireceğini anlatıyorum. İranlıların hesaplarını ben yönetirken buradan bir dolar geçmemiştir.

Sonuç olarak, üç İranlı fikirlerini değiştiriyor. Bana kızgın şekilde, İsviçre fikrinden vazgeçiyorlar ve hemen ardından Charles'ın eski Türk ortağı Eren Nil aracılığıyla, Gürcistan'da kendilerine 10 milyon euro'ya malolacak bir bankayı almaya karar veriyorlar. 2011 ilkbaharında, İran rejimine yaptığım masraflarla finansal durumumu yine göçerttim, ama intikam projemde bir arpa boyu yol katetmediğim kanaatindeyim.

IV

YALAN MAKİNASI

2011 Eylül'ünde Ari'den cep telefonu numaramı istediği maaş aldığım beş aydır Arjantin'deydim. Üç İranlıyla maceralarımdan sonra, unutmak için Güney Amerika'ya gittim. Yokluk içinde değildim – Maaşlarım ve Orchidea'nın aleyhine çevirdiğim dolapların meyvesi olarak elime 100 000 euro kalıyor – ve hayatımda bir şeyler inşa etmek istiyorum. Buenos Aires'te engelli çocuklar için bir yardım cemiyetinde çalışıyorum. Bu iş hayatıma düzen getirdi. Ve işte Ari benimle mail ile irtibata geçiyor. Bir arkadaşının beni arayacağını yazıyor. Ertesi gün, Georges diye birinden telefon alıyorum.

“Benim kim olduğumu biliyor musunuz?”

-Evet, tahmin ediyorum...”

Karşımdaki benimle İngilizce konuşuyordu, belirgin bir Yahudi aksanıyla.

“Görüşmemiz lazım.

-Siz benim yerimi biliyor musunuz?

-Evet, ama önemli olan bu değil. Önemli olan, sizin nereye gideceğiniz.”

Birlikte çalışmaya başlamadık, kendisini çoktan benim patronum olarak görüyor. Ama inan olsun, boyun eğiyorum. Georges bana Ekim ortasında, gizli servisler tarafından kuşkusuz çok tercih edilen Viyana'da randevu veriyor. Telefonu kapatıyorum. Tamamdır, yeniden başlıyoruz!

Viyana'ya gidişimden birkaç gün önce, bir kadın beni arıyor – “Georges'un bir arkadaşıyım” – Benim için oda ayırtılan otelin ismini veriyor. Maya ile ilk kontağımı kurmuş oluyorum.

Bundan sonra beni her gün, ya da neredeyse her gün, arayacak. Konuşmamız iki ila üç dakika sürüyor, asla daha fazla değil. Bana iyi miyim, iyi kahvaltı yaptım mı, iyi uyudum mu, moralim iyi mi değil mi vs. diye soruyor.

Avusturya başkentine gelince, adı geçen otele gidiyorum. Valizimi henüz yere bırakmışken odadaki telefon çalıyor.

“İyi geldiniz mi? Yolculuk çok yorucu muydu? Siz dinlenin! Bir saat içinde sizi almaya geleceğiz.

-Kim?

-Otelin aşağısında bekleyin, bir taksi sizi almaya gelecek.”

Söylenen saatte, bir şöför beni almaya geliyor. Arabasına biniyorum. Beni başka bir büyük otelin önüne getiriyor. Ücretini ödemek istiyorum, kabul etmiyor. Holde beklemeye gidiyorum. Takım elbise giymiş kravat takmış, çok şık bir adam beni karşılamaya geliyor. Georges çok sıcak davranıyor, sanki birbirimizi ezelden beri tanıyormuşuz gibi. Benden cep telefonumun bataryasını çıkarmamı istiyor, zaten önceden çıkardım. Sam’in derslerinin meyveleri bunlar. Georges beni rezerve ettiği bir konferans salonuna götürüyor. Yaşlı bir bey önceden oraya yerleşmiş, elimi sıkmak için kalkıyor. Derin mavi gözlü bir dev. İsmi asla öğrenemeyecektim. Ona “Bankacı” adını takıyorum, çünkü finansman dolaşımlarıyla ilgileniyor.

Georges benimle daha önce irtibata geçmemiş olduğu için özür diliyor. Dediğine göre, benim ilk istihbarat bombardımanımı henüz almışlar. Bunu arkadaşım Ari’ye altı ay önce verdim. İsrail gizli servisiyle irtibata nasıl girdiğini hiç öğrenemeyecektim.

Onlara aileme hiçbir zaman verilmemiş olan 300 milyonu almak için bana yardımcı olabilecekler mi diye sorduğumda, Mossad ajanlarının tepkisi CIA’inkilerden farklı oluyor. Bana tutamayacakları sözler vermiyorlar. Bu yüzden muhataplarıma bunun önemli olmadığını, başlıca amacımın mollalara mümkün olan en büyük zararı vermek olduğunu açıklıyorum.

Zaten bu sebepten ötürü kendilerine ulaşmaya çalışıyordum. İran sorunuyla hangi ülke İsrail'den daha fazla ilgilendi?

Tatlılıkla çıkıyoruz yola. Georges ve Bankacı büyükbabamın davasıyla ilgili bana övgüler düzüyorlar, ben de onun İran'dan kaçırılmasına yardım ettikleri için onlara teşekkür ediyorum. CIA için çalıştığımı da anlatıyorum. Bu çok hassas bir konu, dikkat kesiliyorlar. Bana güvenmeyecekler. Gayet normal, altı yıla yakın İran'da kaldım, mollalar beni kendi saflarına geçirmiş olabilirler. Belki benim için değerli olan insanları tehdit ediyorlar. İsrailliler yakınlarımla bağlarımı kopardığımı ve yobazların eline hiçbir koz bırakmamak için kendime her tür duyguyu yasakladığımı bilmiyorlar.

Bankacı bana Orchidea ve üç İranlı hakkında sorular soruyor. Cevap veriyorum, Ari aracılığıyla onlara önceden ilettiğim belgeleri ayrıntılarıyla anlatıyorum. Çorabımda saklı gizli bir silahım var ama kınından çıkarmak için uygun zamanı bekliyorum. Şimdilik yazı tahtasına gidip onlara finansal akışı, Houshang Hosseinpour ve yandaşları tarafından organize edilen aklama işlemlerini çiziyorum. Şemayı mavi ve kırmızı markörlerle yazılmış oklarla çiziyorum, bunlar para girişlerini ve çıkışlarını sembolize ediyor. Saatlerce süren sunumun sonunda Bankacı sözümü keserek. "Çok güzel ama hâlâ aklanan paranın İran'dan geldiğine dair kanıtım yok. Bana kanıt lazım." diyor.

Şimdi zamanıdır.

"Endişelenmeyin ama elimi çorabama götüreceğim ve USB çıkaracağım." Sözlerime hareketlerim eşlik ediyor. Aygıtı bir bilgisayara takıyoruz, Scott'ın bana gönderdiği belgelerin kalanını gösteriyorum. Georges verilerin hepsini kopyalıyor. "Tüm bunları analiz etmemiz gerekecek."

Altı saatlik görüşmenin ardından, ertesi gün için randevulaşyoruz. Saat tam 9'da, beni almaya otelime geliyor, yeni bir binaya götürüyor, önceki günküyle aynı değil. Hole girdiğimi fark eder etmez Georges ve Bankacı beni tekrar dışarı çıkartıyorlar. Dördüncü bir otele gitmek için başka bir taksiye biniyoruz. Rutinden

kaçınmak için, kötü niyetli kişilerin randevumuzu tahmin etmelerine engel olmak için olayların işleyiş şeklini değiştiriyorlar. Etkileniyorum. Ve yeni bir soru-cevap günü başlıyor. Para akla-
madan bir daha konuşmuyoruz, Georges bu sefer beni Amerika-
lılarla ilişkilerim, onlar için yaptığım iş vs. hakkında sorguluyor.
Bavullarımı toplayıp Buenos Airese'e dönmem talimatını veriyor-
lar. Georges'a hâlihazırda bir Arjantin zorbası hesabına gerçekleştirdiğim finansal dalavereyi anlatıyorum. Georges beni uyarıyor:
"Tamamlayacak neyiniz varsa tamamlayın. Daha önce yaptığınız şey bizi ilgilendirmez. Buna karşın, sizi uyarıyorum, Jay-Jay: birlikte çalışmaya başlaacağımız andan itibaren, asla yoldan çıkma-
yın. Bizden bir şey saklamayın ve size ne söyleniyorsa onu yapın. Biz mutlak kontrole sahip olmak isteriz. Karar mercii benim. Açık mı?"

Çok açık.

Birkaç hafta sonra, işte yeniden Tel-Aviv'deyim. Bu sefer Mossad'ın davetiyle. Ya da daha çok arkadaşlarım Georges ve Bankacı'nın davetiyle diyelim. Eğer, CIA'yi hatırlarsam, Amerikalılar ona "Teşkilat" diyorlar, İsraillilere gelince onlar Mossad için hiçbir şey demiyorlar. Zaten resmi binalarına hiçbir zaman ayak basamayacaktım. Randevularımız özel daireleri andıran yerde gerçekleşiyor.

Havalimanına gelişimde iki adam ve çok güzel bir genç kadın beni bekliyor. Beni otelime götürüyorlar. Sheraton'da bir süit rezerve edilmiş, Akdeniz manzaralı. İki kutu çikolata ve bir parfüm getirdim, Nina Ricci L'Air du Temps. Onlardan bunları Maya'ya iletmelerini istiyorum, bana her gün telefon açan o enfes meçhul kişi, teyzem dışında doğum günümü kutlamayı düşünen dünya üzerindeki tek kadın. Güvenlik önlemi olarak ajanlara hediye sunmaya hakkımız olmadığını bilmiyorum.

Georges öğleye doğru beni almaya geliyor. "Pekâlâ nasılsın? Odanı beğendin mi? Sana şehri gezdireceğiz, akşam da dışarı çıkaracağız, Haifa'ya götüreceğiz." Georges benimle iş dışında her şeyden konuşuyor. O afet kız hakkında onunla

dalga geçiyorum. "Havalimanından çıktığımdan emin olmak için bana süvari gönderdin.

-Bekle, çok daha güzel kızlarla karşılaşacaksın!"

Beni havalimanındaki iki adamdan birisiyle yemeğe götürüyor. Üçüncüsü restoranın dışında kalıyor. Ülkemi hedef alan uluslararası ambargodan konuşuyoruz. Georges bana pasaportumun nerede olduğunu soruyor.

"Otelde! Ama kasamın şifresini sana vermeye ihtiyaç olmadığını sanıyorum. Ama Georges, umarım banyoya ve tuvalete kamera veya mikrofon koymamışsındır. Oralar özel!

-Çok fazla film izliyorsun Jay-Jay..."

VTT'den erimiş bitmiş eski bir komando, iyice törpülenmiş fiziğiyle kırk yaşlarında biri bize katılıyor. David. O andan itibaren benim istibat memurum oluyor. Avrupa'ya döndüğümde Maya'nın yerine bana telefon edecek ve onun görevini üstlenecek kişi. Mossad'la tüm randevularımda hazır bulunacak kişi de o. Georges'a bir telefon geliyor ve İbranice konuştuğu halde uzaklaşıyor. Neşeli tavırlarına ve beni Tel-Aviv'e davet etmelerine rağmen, İsrailliler bana hâlâ güvenmiyorlar. David'le yalnız kalıyoruz. Kahve içiyoruz. İran'daki hayatım hakkında bana sorular soruyor. Ona ne hapishaneye yaptığım ziyaretten ne de insan öldürdüğümünden bahsetmiyorum.

"Anlamadığım birkaç şey var: yaşamını nasıl idame ettirdin, çünkü 2004'den beri gerçek anlamda çalışmamışsın?" diye şaşıyor.

"Bu bir mucize, Nobel ekonomi ödülünü hak ediyorum."

Ona henüz Orchidea üçkâğıdını anlatmadım. Öğleden sonra, otele kadar bana eşlik ediyor. Sırt çantasından nakit parayla dolu bir zarf çıkarıyor, Tel-Aviv'deki seyahatim boyunca sözde masraflarımı karşılamam için. Canım her çıkmak istediğinde burada olacağını ama arzu ettiğim zaman tek başıma dolaşmakta özgür olduğumu haber veriyor.

Kapı vurulduğu esnada futboldan konuşuyoruz. David açmaya gidiyor. Jacques'la tanışıyorum, renkli çizgili gömlek giyen

kısa bir şişman. Jaque bana Fransızca olarak yarın oldukça karmaşık bir testten geçeceğimi haber veriyor. Uyarıyor: "Kendini hakarete uğramış hissetme, protokol böyle, bunu herkese yapıyoruz. Biz de bu işlemten düzenli olarak geçmeye mecburuz."

Bu yüzden akşamı otel odamda tek başıma televizyon izleyerek geçiyorum. İbranice bir kanala geldiğimde hemen zaplıyorum. Bu belki aptalca ama onların dillerini anladığımı düşüncelerini istemiyorum. İngilizce bir film izliyorum ve erkenden yatıyorum.

Ertesi gün sabah, David bana bir telefon veriyor. Benimki Paris'ten çıktığımdan beri kapalı. David'in numarası içinde önceden kayıtlı. "Eğer çalarsa cevap ver! Ve rahatça konuşabilirsin, arayan mutlaka bizden biridir."

Jaffa'da Tel-Aviv kıyısı boyunca gezinti yerinde yürüyoruz. On dakika kadar sonra, bir binanın önünde duruyoruz, hâlâ deniz kenarındayız. Dış yüzeyi alelade.

David giriş kapısını açmak için dijikodun önüne bir kart yerleştirmek zorunda. Asansöre geldiğimizde ikinci bir kart sokmak gerekiyor. İkinci katta, kendimizi zırhlı kalın bir kapının önünde buluyoruz. David vuruyor, ağır kapı açılıyor. Diğer tarafta Jacques beni bekliyor. David bizi bırakıp dışarıda beklemeye gidiyor. Jacques beni oturtuyor, gömleğimi çıkarttırıyor, elime, gövdeme ve başıma elektrotlar takıyor. Sonra ekranının sırtı bana dönük bilgisayarının arkasına yerleşiyor.

Yorgun olduğunda, bir ara vermek, bir sigara içmek, kahve almak istediğinde, tek yapacağın istemek diyor, tüm gün buradayız." Kural basit: bana sorular soruyor ve ben evet ya da hayır diye cevap vermek zorundayım.

"Hazır mısın?"

-Evet

-Güzel, o halde başlayalım: adın Cihanşah mı?

-Evet

-Adın gerçekten Cihanşah mı?

-Evet

-Annenin adı Viviane mı?

-Evet."

O sorularını tekrarlıyor, ben cevaplarımı.

"İran gizli servisinin ajanı mısın?

-Hayır.

-Daha önce İran gizli servisiyle iş yaptın mı?

-Evet.

-En son ne zaman?

Sessiz kalıyorum.

"Güzel, diyor Jacques beni cesaretlendiriyor. Bunun cevabı evet veya hayırla verilemez. Tüm bunlar bir testti. Önemli sorular değildi. Şimdi ciddi konulara gireceğiz. Adın Cihanşah mı?

-Evet

-Adın gerçekten Cihanşah mı?

-Evet

-İran gizli servisinin ajanı mısın?

.. -Hayır

-Başka bir gizli servis için mi çalışıyorsun?

-Hayır

-Daha önce başka bir gizli servis için çalıştın mı?

-Evet

-Daha önce Amerikalılar için çalıştın mı?

-Evet

-Hâlâ Amerikalılar için çalışıyor musun?

-Hayır."

Soruları artık CIA ile ilişkimin etrafında dönüyor.

"Kolayca ayrıldın mı?

-Hayır

-Daha önce cinayet işledin mi?

-Hayır

-Güvenilir biri misin?

-Evet."

Cevaplar belli. İranlı bir ajan olmuş olsaydım bile, ne denmesi gerektiğini biliyor olurdum. İki saatin sonunda ara veriyoruz.

Balkonda bir sigara içiyorum ve Akdenizin turkuaz rengi sularını seyre dalıyorum. Tekrar başlıyoruz. Aynı sorular.

“Adın Cihanşah mı?”

-Evet

-Adın gerçekten Cihanşah mı?

-Evet

-İsrail’e kin besliyor musun?

-Hayır.

-Daha önce Hamas’la irtibata geçtin mi?

-Hayır

-Hizbullah’la irtibata geçtin mi?

-Hayır

-Hizbullah’ta tanıdığın biri var mı?

-Hayır”

İki saat boyunca Jacques Hizbullah, Hamas ve CIA hakkındaki sorularını tekrarlıyor. Sonunda bana gidip dinlenmemi söylüyor. Bitap haldeyim ve odaları karıştırıyorum. David’in uzanmış televizyon seyrettiği, sırt çantasının yatağının ayakucunda durduğu odaya giriyorum. Bana bakıyor.

“N’aber?”

-Yorgunum

-Bir bilsen... Bunu bize yaptıklarında, çok daha beter...”

Bana ayrılan odaya gidiyorum, yatağa uzanıyor ve uyuyorum. Zerre Valium olmadan. Bir saat sonra sorgu odasına geri döndüğümde, Jacques bana iyi uyuduğumu söylüyor. Horladığımı duymuş.

Üçüncü kez soru yağmuruna başlıyor. Ve bilgisayara yazıyor.

“Amerikalılarla artık çalışmadığını söylediğinde bir sorun var!” Ona iyi niyetimi temin ediyorum, CIA ile ilişkimin sonu Mart 2008’de Jane ile Viyana’daki randevumuza dayanıyor. Jacques resmi: makinesi bir yalan yakalıyor. Birden anlıyorum. Buenos Aires’e gitmeden önce, Washington’da, artık kendisi de Teşkilat’ta çalışmayan Sam’le öğle yemeği yemiştim. Ona anlatıyorum.

“Üzgünüm Jay-Jay, yeniden bağlanman gerekiyor”, diyor Jacques.

“Son gördüğün Amerikan gizli servisi ajanının adı Sam miydi?”

-Evet

-Onun dışında, başka bir tanesini gördün mü?

-Hayır

-Emin misin?

-Evet.”

Bu sefer, sadece on dakika sürüyor. Sonunda, Jacques bana öpücük gönderiyor. “Başardın!” David geliyor ve elime çakıyor “Bravo!”

Evin kasabı cinayeti hakkında makinelerini nasıl yanılttığımı her zaman kendime soracağım. Belki de vicdanım bu eylemi bir cinayet olarak görmediğindendir...

Akşam, David beni bir müzenin yanındaki restorana götürüyor. Bir sofra halkı beni bekliyor. Georges, Bankacı, Bankacının bir yardımcısı, Jacques ve üç kadın. Herkes testteki başarımdan ötürü beni kutluyor. Yanına oturmak zorunda olduğum, otuz yaşından küçük genç kadın güzelliğiyle fark ediliyor. Sarı saçlar, yeşil gözler, bir seksenlik bir boyla heykel gibi bir vücut, rus bir balerinin zerafeti. İdealimdeki gibi. David bana Maya'yı tanıştırıyor ve bizi ayıran koca onbeş yıla üzülüyorum. Beni öpüyor, parfüm için teşekkür ediyor. Dereden tepeden bir konuşma başlatıyoruz. Georges bize takılıyor: “Siz ikiniz dikkat! Yönetmeliğin beraber tatile çıkmanıza izin vermediğini hatırlatırım, yoksa artık hizmetlerinizden vazgeçmek zorunda kalacağım!” Masa gülmekten kırılıyor. Ben de.

Böylesine neşeli böylesine huzurlu bir akşam geçirmeyeli uzun zaman oluyor. Bir kez için güvenliğimle ilgili hiçbir şeyden korkmuyorum. Bir kez için rol yapmama yalan söylememe gerek yok. Bir kez için kendim olabiliyorum. Kendimi iyi hissediyorum. Restoran İran mutfakı üzerine uzmanlaşmış, İranlı garsonla konuşarak en iyi yemekleri öneriyorum. Masada siyaset

konusulmuyor, ajanlık konuşulmuyor, spordan, aşktan, hayattan konuşuyoruz. Eski dostlar takımı dünyayı yeniden kuruyor. Ama aldanmış değilim, bunun fırtına öncesi sessizlik olduğunu iyi biliyorum. Bu insanlar eğlenmek için burada değiller.

MOSSAD'IN OKULUNDA

Ertesi gün, kendimizi deniz kenarında bir otelin terasında buluyoruz; Georges, Bankacı ve ben. Georges birden bire "Viyana'da bize ilettiğin tüm belgeleri inceledik. Hepsi gerçek ve çok ilgimizi çekiyorlar. Bize daha başkalarını da getirmeni isteriz." diyor. Sorun artık Fatman ve dostlarıyla irtibatta olmamam. Elimde ne varsa hepsini zaten Mossad'a verdim. Keşke Georges, David ve diğerleriyle bir yıl önce tanışsaydım! Yine de bana sorular soruyorlar. Genellikle bilmediğimi ama Scott Hallington'un bileceğini söylüyorum. "Eğer doğru anlıyorsam Scott sistemin kalbinde, diye ısrar ediyor Georges.

-Pourya Nayebi, Houshang Hosseinpour ve Houshang Farsoudeh'nin ofislerinde üç yıl geçirdi. Randevularına katıldı. Onların tüm küçük sırlarını biliyor!"

Ne yazık ki şu anda hangi sularda yüzüyor hiçbir fikrim yok. Haber almayalı altı aydan fazla oluyor ve birbirimizden çok da iyi ayrıldığımız söylenemez. "Bunu düşüneceğiz, diyor Georges uygun zamanı kollayarak, bunu konuşmak için önümüzdeki hafta Viyana'da görüşebiliriz?" Kendi kendime bu adamlarla oyun oynanmaz diyorum. Her ay bir randevu değil, tam mesai.

Akşam, Tel Aviv havalimanında, David'in bana sözde masraflarım için verdiği nakit zarfını ona geri veriyorum. İki paket sigara parası hariç zarfa dokunulmadı. David, en azından, beni Cenevre havalimanından evime götürecek ve dönüşte de aksi istikameti gidecek taksinin ücretini vermek için ısrar ediyor. "Dairenden çıktığın andan itibaren, tüm masraflarını karşılıyoruz" diyor David. Ve itiraf etmeliyim ki işbirliğimizin ilk gününden

son gününe kadar, İsraililer sözlerini tuttular, tüm masraflarımı karşıladılar, en ufak bir fatura istemedi.

Ertesi gün, David sağ salım eve gidip gitmediğimi sormak için beni arıyor. Futboldan, kadınlardan, biradan konuşuyoruz, sanki uzun zamandır arkadaşmışız gibi. Gerçekte, gündelik hayatla ilgili görüşleri dışında, irtibat memurum hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Kariyeri, derecesi, özel hayatı, hiçbir şey. İyice düşünürsem, onunla ilgili bildiğim sadece telefon numarası.

Viyana'ya gelince, yeni randevumuz için beni arıyor. Bir taksi beni almaya geliyor. Halen körüm, nereye gittiğimizi bilmiyorum. Amerikalıların aksine, Mossad randevularımızı otel odalarında değil barlarda veya önceden rezerve edilmiş konferans odalarında gerçekleştiriyor. Georges, David ve Bankacı'yla yeniden buluşuyoruz. Bana Scott Hallington'ın ilkbahardan beri İngiltere'de altı aylık hapis cezasını çekmekte olduğunu söylüyorlar. Londra'nın lüks otellerindeki eski dolandırıcılık hikâyeleri yüzünden yakalanmış. Onu beklerken, Pourya Nayebi, Houshang Hosseinpour ve Houshang Farsoudeh ile yeniden ilişki kurmak için başka bir yol bulmak gerekiyor. Üç İranlı Charles Ridley'in eski Türk ortağı Eren Nil'in aracılığıyla Gürcistan'da bir banka aldı, Charles'ın karısına bir e-mail yolluyorum. Kısa bir süre sonra arkadaşım beni Dubai'deki hapisanesinden arıyor. Ona beni türkle irtibata geçirmesine ihtiyacım olduğunu söylüyorum. Charles'a bunun üç İranlıyla alakası olmayan bir işle ilgili olduğunu teyit ediyorum. Charles bana Eren'le bir randevu ayarlıyor.

Derhal İstanbul'a yola çıkıyorum. Orada Eren'le buluşuyorum. Ona, Arjantinli bir müşteri hesabına büyük tutarlarda para aklamaya çalıştığımı anlatıyorum. Nil'in bana parayı Fatman ve arkadaşlarının gürcü bankası vasıtasıyla aklamayı teklif edeceğini umuyoruz. Ama Eren ayak diyor, bana güvenmiyor, beni yeniden üç İranlıyla görüştürtmeye sıcak bakmıyor. Bunun 500 milyon euro'yu aşan bir projeyle ilgili olduğunu garanti ediyorum.

Ona ikiye bölünmek üzere %17'lik bir komisyon sözü veriyorum. Eren müşterimin kimliğini tanımadan parmağını oynatmak istemiyor. Katır kadar inatçı, rededersem hiçbir şeye ulaşamayacağım. O yüzden teslim oluyorum ve ona 300 000 euro'luk bir başlangıç işlemi teklif ediyorum. Deneme olarak. Bana düşüneceğini, müşterim hakkında araştırma yapması gerektiğini söylüyor.

Yeniden Georges, Bankacı ve David ile Viyana'da buluştuğumda ve onlara Eren Nil ile konuşmalarımı anlattığımda, Georges birden yanımızdaki iki yardımcısına konferans salonumuzdan çıkmalarını istiyor. Bana güzel bir fırça atıyor, beni her şeyin içine etmekle suçluyor, hayali müşterimin adını açığa verdiğim için bana kızıyor. Beraber giriştiğimiz ilk operasyonda böyle bir hataya şaşıyor. Savunmam için, ona Eren Nil'i tanımadığını söylüyorum. Eğer istediği şeyi ona vermeden çıkıp gitseydim asla ikinci randevuyu alamazdım. Georges vazgeçmiyor. Karşılıklı bağırıyoruz. Konferans salonunu terk ediyorum, peşine de oteli ve Mossad'ı terk etmeye hazırlanıyorum. David beni koridorda bekliyor. Bir kadeh bir şeyler içmeye gidiyoruz, beni teskin ediyor. Ertesi günkü toplantıda başka bir yol izlenmesine karar veriliyor. Scott Hallington'ın salıverilmesini bekliyoruz.

Takip eden haftalarda, David'i üç kere görüyorum. Amsterdam'da, Brüksel'de ve Viyana'da. Üç günlük bu seyahatler boyunca mollaların adını anmıyoruz. Birkaç alıştırmayla sınırlandırıyoruz kendimizi. David ajanlık eğitimimin üzerinden özenle geçiyor. Bana sokakta gizli takibin nasıl atlatılacağını öğretiyor, Amerikalılar bana temel bilgileri öğretmişlerdi, burada tekniğimi kusursuz hale getiriyorum. Beni ardı ardına bir sürü mağazaya sokuyor, sadece birindeki objelere baktırıyor, bir başkasında satın aldırıyor, tanıdık yüzleri kalabalıkta bulduruyor. Saatlerce sokaklarda yürüyoruz. David, onunla buluşmak üzere getirildiğim her şehri ezbere bilmemi istiyor. Havalimanındaki ilk işim bir harita almak ve onu en ince ayrıntısına kadar incelemek. Çünkü

ona göre, İran servisleri tarafından izleniyor olabilirim ayrıca neden aynı zamanda Belçikalı ve Avusturyalılar da olmasın. Kimi zaman David duruyor, bana bir adres gösteriyor ve ortadan kayboluyor. Onunla tekrar buluşmak için ne kadar zaman harcayacağımı bilmek istiyor, dersimi iyi öğrendiğimi teyit etme hikâyesi. Bununla birlikte taksilere asla gerçekte gideceğim yeri söylememem gerekiyor, onun yerine iki blok ötede bir adres vermeliyim. Yolun geri kalanı yayan gidiliyor. David, ona göre aşırı kolay bir şekilde mimlenilen cybercafelere gitmemi de yasaklıyor. Bana cep telefonumu ne zaman kapatacağımı ve bataryasını çıkaracağımı hatırlatıyor, bunu daha önceden biliyordum ama onunla bu uygulama daha da titiz yapılıyor. Yurtdışında bir şehirde her buluştuğumuzda bana yeni bir cep telefonu ve sim kart veriyor. İçinde sadece onun numarası kayıtlı. Buna rağmen beni randevularımızdan dönerken cep telefonunu kapatıp günün sonunda kırıp atma zahmetinden kurtarmıyor. Bir buçuk yılda, elli kadar sim kart kırmak zorunda kaldım. İki eğitim stajı arasında uyuyorum. Tekrar Cenevre'de yaşıyorum.

Bu süre içinde Bankacı'yla buluşmak için Tel-Aviv'e'de dönüyorum. Aklama sistemini ayrıntılarıyla anlatmak için onunla günler geçiriyorum. Dosya devasa hale geliyor. Giderek daha fazla sayfa ekleniyor çünkü Bankacı randevularımız arasında araştırmalar yapıyor. Bana üç İranlı'nın şu ve şu şirkete, sanayiye vs. yatırım yaptığını bildiriyor. Ben ona bunun nasıl olabileceğini, güttükleri muhtemel amacın ne olabileceğini açıklıyorum, bir kez daha onların bir numaralı sarıklı Humeyni'nin hizmetindeki, devlet içinde devlet, askeri-finansal oluşum Sepah Pasdaran hesabına hareket ettiklerini teyit ediyorum. Scott'un bana anlattığından çıkardıklarım bunlar. Kanıt, eğer varsa, onun elinde olmalı. Benim olaya dâhil olmamdan bir yıl önce işlemlerin detayını bilen tek kişi o. Bankacı'yla, daha sıklıkla Tel-Aviv'in deniz kıyısındaki gezi alanında görüşüyoruz, bu kendimizi ortak günahımız sigaraya vermemize fırsat sağlıyor. Bankacı bana

bir tutkusundan daha bahsediyor, köpeği, bir Golden Retriever. Hafta sonu burada karısı ve köpeğiyle uzun yürüyüşler yaptığını anlatıyor. Ona şöyle söylüyorum: “Sonuç olarak, Mossad ajanlarını bulması o kadar da zor değıl!” Gülmekten kırılıyor.

Çalışarak geçen iki aylık bekleyişin sonunda, nihayet Scott Hallington'a ulaşmayı başarıyorum.

VI

PİNPON OPERASYONU

Arkadaşım Charles bana Scott'un hapisten çıktığından beri kullandığı yeni cep telefonu numarasını veriyor. 2011 Kasım'ının sonunda Georges, Bankacı ve David'in yanında ona telefon ediyorum. Scott açıyor. Tavrı çok neşeli değil. Ona, İngiltere'deki talihsizliğin kulağıma çalındığını, benimse Arjantin'de olduğumu ve bu sebeple kendimden hiç haber vermediğimi söylüyorum. Orada Pourya Nayebi'ye referans kendi Fatman'ımı bulduğumu anlatıyorum ki bu Scott'ın dilinde bana cömertce ödeme yapan bir saftoloz bulduğum anlamına geliyor. Arjantin'de inanılmaz büyük paralar kazandığımı ama ona, bağlantılarına, vs. ihtiyacım olacağını söylüyorum. Çok fazla üzerine gitmiyorum çünkü her şeyi hemen istememe kızan Georges'la sıkıntı yaşamak istemiyorum. Konuşmanın devamında Scott'a benimle Viyana'da buluşmasını teklif ediyorum. Kabul ediyor ama artık Malezya'da Kuala Lumpur'da yaşadığını, Avrupa'ya bilet ve seyahat masraflarının bana ait olduğunu söylüyor. Scott, üçkâğıtçı, business class'ta uçmak istiyor. İsrailli dostlarımla yüzümüzde hafif bir gülümse belirliyor. "Sorun değil Scott!"

Görüşmelerimiz 19 ve 20 Aralık tarihlerinde Viyana'daki Radisson Blu Hotel'de gerçekleşiyor. Scott memnun, süiti muhteşem, geldiğinde çikolata ve meyve sepetleri onu bekliyor. Batı Londra'nın küçük arakçısı kendini dünyanın kralı sanıyor. Aramızdaki sürtüşme duble votka attırınca kayboluyor. Sonunda gece yarısı gibi yatmaya gittiğinde, çevredeki bir restoranda Georges, Bankacı, David ve büyük süprizim Maya'ya katılıyorum, sorgulama için. Baştan onları uyarıyorum: "Biraz kafam karışık

olabilir, tamamen sarhoşum.” Gülüyorlar.

Ertesi gün, Scott’la tekrar buluşuyorum ve üç İranlı ve Dubai’deki ofislerinde karşılaştığı adamlar hakkında ona sorular sormaya başlıyorum. Scott ısrarcılığımın otürü sinirleniyor. Sonuçta artık onlarla irtibat halinde değil, bu da işlerimizi çözmüyor. Ona içki içiriyorum. Öğle yemeğinde iki şişe şaraptan sonra, dinleniyor. Onlarla yeniden bağlantıya girmek artık mümkün olmadığından, yapmam gereken bıraktıkları tüm izleri toplamak. “Scott, seninle çok açık konuşacağım: İranlılarla ilgilenmem için sebeplerim var. Onlarla ilgili neyin varsa almaya hazırım.

Senin için hiç fena sayılmaz bir şeylerim var” diye cevaplıyor beni.

Üç İranlıyla yapılan bütün ticari işlemlerin kopyasını bilgisayarında saklamış. Bana mail ile gönderdiği, dediğine göre, hard disk’inde bulunanların bir özeti. Bunu bana ortalama 50 000 avro karşılığı vermeye hazır. Ona düşüneceğimi ve tekrar buluşacağımızı söylüyorum. Gidişinin ardından, otel bana 400 avro’luk bir borç çıkarıyor, Scott’ın ödenmemiş içkileri.

Randevumuz yılsonu kutlamalarından sonra, 2012 Ocak ayında Kuala Lumpur’da. Yolda, Tayland’da duruyorum. Her zamanki ekiple tekrar buluştuğum Bangkok’ta Mossad’ın oradaki istasyon şefiyle yemek yiyorum. Son bir kez nasıl davranmam gerektiğini özetleyen David’le endişelerimi paylaşıyorum. Bu beyaz gecede, ona, Bangkok’a önceki bir seyahatim sırasında, konsomatrislerin olduğu bir barda, mahrem yerlerine ping pong topları sokan ve bunları kaslarını sıkarak şaşkına dönmüş müşterilerine fırlatan kadınlar gördüğümü anlatıyorum. Sözü geçen müşterilerin apışıp kalmış suratlarını hayal edip gülüyoruz. Artık görevimize “pinpon operasyonu” adını veriyoruz. Bu size bayağı veya tuhaf gelebilir. Bu sadece görevin ayrılmaz parçası stresi bertaraf etmenin bir yolu.

Kuala Lumpur havalimanında, ona göre Endonezyalı bir prenses olan yeni sevgilisiyle yeni yıl arifesini geçirdiği Cakarta’dan

gelen Scott'la buluşuyorum. Otele gelince, ev sahibinin ona anahtarları getirmesini bekliyoruz. Bir altın madeni barındıran bilgisayar orada uyuyor: Orchidea hakkında tüm veriler, üç dostumuzun tüm entrikaları ve daha iyisi, tüm dünya çapında düzenli küçük virmanların yapıldığı tüm alıcıların isimleri. Saatler geçiyor, adam gelmiyor. David beni onuncu kez arıyor. Her defasında sorularına cevap veriyorum: "Bekliyoruz..." Akşam Scott bir oda tutmamız gerekeceğini söylüyor, ev sahibi – tabi eğer öyle biri varsa, Scott'un üçkâğıtçı olduğunu aklımdan çıkarmıyorum – daha sonra gelecek. Telefonda, İsrailliler bu durumdan hoşlanmadıklarını ifade ediyorlar. Scott'un neden kendi dairesine giremediğini anlamıyorlar. Ben de anlamıyorum.

Ertesi gün, bekleyiş uzuyor ta ki Scott bana hapse girdiği günden çıkana kadar kirasını ödemediğini, 12 000 dolar borcu olduğunu ve kızgın olan ev sahibinin kilidi değiştirdiğini itiraf edene kadar. 12 000 dolara gelince, tabi ki, Scott'ın bu kadar parası yok.

David'i uyarıyorum ve her şey için her şeyi denemeye karar veriyorum. Dairenin sahibini arıyorum ve kendimi Scott'ın bankacısı olarak tanıtıyorum, onun borçlarını ödemek için burdaymışım. Kendisini görmeye gelebilir miymişim bu kalın kafalıyla birlikte? Birkaç dakika sürmesi gereken bir görev için Kuala Lumpur'a gelişimden üç gün sonra, nihayet bilgisayara yaklaşıyorum. Aramızda binanın cephesi ve kilitli bir kapı var. Ev sahibi Singapour'da Credit Suisse için çalışmış emekli bir bankacı. Ona kendimi takma bir isimle takdim ediyorum ve Alman bir finans kuruluşunu temsil ettiğimi söylüyorum. Ondan hesap numarasını istiyorum ve 12 000 dolarlık virmanı derhal yapacağımı söylüyorum. Ortak mesleklerimiz hakkında konuşurken, Scott'ın işleri için ihtiyacı olan bir evrak çantasını almak için daireinde bir tur atmasına onu ikna ediyorum. Tuzağa düşüyor.

Otelimize bilgisayarla birlikte dönüyoruz. David'e bir mesaj atıyorum. "Aldık." David doğru olanı aldığımızdan emin olmamı istiyor. Ama onu çalıştırmayı başaramıyoruz. Aceleyle Scott

yanlış bağlantı kablosunu almış. Yenisini almak için otelden tekrar ıkıyoruz. Sonunda makineyi fişe taktığımızda transferleri, alıcıların isimlerini, Standard Chartered Bank'taki hesapları ve ayrıca Türkiye'deki bankalarda yapılan diğer işlemleri görüyorum. David'e bunun doğru bilgisayar olduğunu teyit etmek için mesaj atıyorum. Buna karşılık tabi, dostumuz Scott bilgisayarı bana bırakmadan önce söz verilen parayı almak istiyor. Oysa Mossad ona ödeme yapmayı planlamadı. Zaman kazanmaya çalışıyorum. Scott bana ne olursa olsun Cakarta'da nişanlısıyla buluşacağını söylüyor. Kuala Lumpur'da bunca zaman alıkonmuş olmasaydık aslında onunla çok daha önce buluşması gerekiyormuş. Bana kendisine eşlik etmemi teklif ediyor. Endonezyalı "prensesine" onun Basra körfezinde başarılarla talanmış saygıdeğer bir işadamı olduğunu, benim kendisinin ortağı olduğumu ve pek tabi ki beni çırağı gibi yetiştirdiğini anlatmamı istiyor. Bu anlaşmamızın ek maddesi oluyor. Taksiye biniyoruz. Bilgisayar bir çantanın içinde aramızda duruyor. Havalimanında Endonezya'ya uçmaktan başka çarem yok.

Uçakta yol boyunca, daha önce adım atmadığım ve üzerinde çalışmaya vaktimin olmadığı bir şehre ilk defa Mossad'la geldiğimi düşünüyorum. Bir kez için tek başımayım ve kendime emanetim.

Altı restoranı ve tenis kortlarıyla yirmi üç hektara yayılmış Sultan Otel'de Scott'ın sevgilisiyle buluşuyoruz. Odalarımıza gidiyoruz. Onbeş dakika sonra Scott bana haber veriyor: "Bir kadeh bir şeyler içeceğiz!" Onunlayken bu asgari bir şişeyi devirmek anlamına gelir. Otelin gece kulübünde sarhoş oluyoruz. Scott'ın, nişanlısının ve onun kız arkadaşının kadehlerini cömertçe dolduruyorum. Sıra kendime gelince Schweppes'de cimrilik etmiyorum! Kimse bir şey fark etmiyor ve sarhoşmuşum gibi yapıyorum. Sabah 1.30 civarında Scott yeterince çarpılmış halde. Masayı terk ediyorum. Otelin resepsiyonuna kendimi tanıtıyorum ve Scott'ın odasına giriş kartını istiyorum. Herkes bizi birlikte gördü, bu hiç sorun olmaz.

Acele ediyorum. Ne mutlu bana ki bilgisayar kasaya koymak için çok büyük ve bir masanın üzerine bırakılmış. Kuala Lumpur'da gördüğümün aynısı mı diye teyit etmek için fişini takıyorum. David bana tembih etmişti: bilgisayarı asla gözümün önünden ayırmamam gerekiyormuş. Ama Scott ve nişanlısı odalarındayken bunu nasıl yaparım? Ne olursa olsun, işlem tamam. Bilgisayarı alıyorum, kâğıtlarla doldurduğum çantası olmadan. Odasına döndüğünde Scott kaybolduğunu anlamayacak. Bangkok'tan gelen İsraillilerden özel bir görevliyle randevum var, Ritz Carlton'da buluşmamız gerekiyor. Taksiye biniyorum ve şöföre beni Marriott Oteli'ne götürmesini söylüyorum. Orada, kapıcı içeri girmemi bekliyor ama ben geri dönüyorum. Uzun dakikalar boyunca tanımadığım bu şehirde yürüyorum ve bu sefer doğru adrese gitmek üzere ikinci bir taksiye biniyorum. Scott'un sevgilisinden bir mesaj alıyorum: "Nerelere kayboldun?" Cevap vermiyorum. Bana programın devamını anlatan David'i aradığımda saat sabahın beşi. "Saat tastamam 8.40'ta restoranın salonunda kahvaltı ediyor olman gerek. Biri seni görmeye gelecek. Geldiğinde, beni arayacaksın, her ikinizle aynı anda konuşmak istiyorum." Saat tam 8.40'ta yirmili yaşlarda bir Asyalı kendisini tanıtıyor. Bana bir arkadaşı arayabilir miyiz diye soruyor. David'i arıyorum, telefonu ona veriyorum, konuşuyorlar, tekrar hattın ucundaki David'i alıyorum. Bana onun doğru kişi olduğunu onaylıyor. Böylece bu adama içinde bilgisayarı sakladığımı el bagajımı veriyorum. Ayağa kalkıyor ve gözden kayboluyor. Ne bilgisayarı ne de el bagajını bir daha hiç görmedim. Cakarta-Kuala Lumpur, Kuala Lumpur-Amsterdam uçağına biniyorum. David oradan trenle Brüksel'e gelmemi söylüyor. Beni bekliyor.

VII

YALANCI USTA

20 Ocak 2012'de Georges ve David'in beni beklediği bir Brüksel kafesine giriyorum. Beni tebrik ediyorlar. Çok önemli bir görevi başarmış hissediyorum. Eğer Kuala Lumpur ve Cakarta'da herhangi bir sorun anında müdahale etmeye hazır bir ekip olmasaydı veya kendi başımın çaresine bakayım diye beni gerçekten tek başıma bıraksalardı bunu asla yapamazdım. Önemli olan şu ki bu akşam Brüksel'de sonuçtan memnunlar. Diğer taraftan, Georges bana birlikte çalışmayı bırakacağımızı haber veriyor. Artık benimle başka bir ekip ilgilenecekti. Yeni irtibat memurum on beş dakikaya gelecekti. Şoktayım, David'le ilerlemeyi hayal ediyordum, onun arkadaşlığına ve gelecek görevlerimde bana destek olacak öğütlerine güveniyorum. Georges gidiyor. David'le yalnız kalıyorum ta ki ellilerinde bir adam bize yaklaşıp dek. Bıyıklı ve mükemmel bir fiziksel kondisyona sahip görünen bu adam, Oxford İngilizcesi konuşuyor. David onunla çok saygılı konuşuyor. Önemli biri. Şahıs, David'le vedalaşmam için bırakıyor beni. Kucaklaşıyoruz.

"Seni bir gün tekrar görür müyüm bilmiyorum Jay-Jay.

-Eğer Tel-Aviv'e dönersem, seni arayacağım ve bulacağım. Artık bunu nasıl yapacağımı da biliyorum.

Gülüyoruz ve ardından gidiyor. Şahısla baş başa kalıyoruz. Adı Mickael.

Onun hakkında hiçbir şey bilmiyorum, o ise benim her şeyimi biliyor. Dosyayı incelemiş, daha önce tamamladığım görevlerle ilgili bana iltifatlar ediyor. Ama bana görevin bittiğini, belgelerin nasıl kullanıldığına hiç değinmeden elde

edebilecekleri her şeyi elde ettiklerini söylüyor. Bunu daha sonra basından okuduğumda tahmin edecektim. Ayrıca tesadüfen, Scott'un Londralı suç ortağı tarafından Orchidea'nın transferlerini maskelemek için kurduğu paravan şirket Remit Financial Limited'in pinpon operasyonundan bir yıl sonra dağıtılacağını öğrenecektim. Özellikle Wall Street Journal, 6 Şubat 2014'de, karşılaştığımızdan beri Saint-Kitts-et-Nevis pasaportlarına sahip olan Houshang Hosseinpour, Pourya Nayebi ve Houshang Farsoudeh'in ambargoyu delmek için İran'a yardım etmekten ötürü artık Amerikan hazinesinin kara listesinde yer aldığını açıklayacaktı. Onlarca milyon doları aklamaktan şüpheliler. Hazinesinin bir temsilcisi, gazetenin dediğine göre, onları "çok aktif ve hünerli" olarak tanımlıyor. Üçlünün tamamının veya bir kısmının sahip olduğu sekiz şirket ki bunlardan biri Orchidea Gulf Trading, cezalandırılmış. Yedi ay önce, gürcü otoriteler, Amerika'nın baskısıyla, "İran otoriteleriyle ortak şahısların Gürcistan'ın bankacılık sektörüne girme girişimlerini" Houshang Hosseinpour, Pourya Nayebi ve Houshang Farsoudeh'e gönderme yaparak zaten ihbar etmişti. Wall Street'in bir baş makalesinde onların devrim muhafızları Pasdaranlarla farazi bağları anlatılmıştı. Üç İranlı hakkındaki istihbarati görünüşe göre vakit kaybetmeden kendilerine ileten Mossad'a bu bilgileri getirenin eski ajanları olduğunu anladıklarında, Jane'in ve CIA'in ileri gelenlerinin yüz ifadelerini düşününce gülmeme engel olamıyorum.

Ama Brüksel kafesinde daha henüz oralara gelmedik. Mickael bana şerefime düzenlediği kutlamanın programını söylüyor. Benden benzersiz bir ajan yaratmak istiyor, büyük işler gerçekleştirmem için beni eğitecek. Ona, benimle ilgili sınır yok diyorum. Mollalara zarar verdiği sürece her şeye hazırım.

Böylece yeni bir eğitim başlıyor, made in Michael. Ayda iki defa, bir Avrupa başkentinde dört günlük toplantılarımız oluyor.

CIA, bir gizli takibi atlatmak için bana farklı teknikler öğretmişti, David bazı ilave şeylerle bunu tamamladı. Onunlayken yorulduğumda ara veriyorduk. Şimdi Michael'la bezginliği yaşıyorum. Kırk sekiz saat boyunca sokaklarda yürüyoruz. Ayaklarım su topluyor, dermanım kalmıyor, ağlıyorum. Michael hiçbir şey bilmek istemiyor. "Sen bizi izleyen adamı tespit edene kadar devam edeceğiz." Sonunda bulduğuma inanmanızı rica ediyorum. Her akşam masaj salonunda noktayı koyuyoruz. İçinde seksüel hiçbir şey yok, sadece günün yorgunluğunu almaktan ibaret.

Michael'in know-how'ı sonsuz. Bana nasıl kaçacağımı, nasıl bir hayalete dönüşeceğimi, cebimde metelik olmadan bir şehirde nasıl başımın çaresine bakacağımı gösteriyor. Nasıl ve ne zaman salağa yatacağımı, ne zaman zeki görüneceğimi, bir kandırmacayı nasıl sürdüreceğimi açıklıyor. Bir gün, bir İranlıyla öğle yemeği yiyoruz. Michael benim Farsça seviyemi ölçmek istiyor. Daha sonra baş başa kalıyoruz. Michael benim eğitmenim ve ona hayranım. Böyle karizması olan bir adamla daha önce hiç karşılaşmadım, hiçbir zaman bir adam beni bu kadar etkilemedi. Büyükbabam hariç.

Michael'in İran'la ilgili detaylı bilgi sahibi. Tahran'da restoranlar hatırlıyor, benim de sıklıkla gittiğim mekânlar. Uydurmuyor, bu adam mollaların sakalı ve burnuyla defalarca benim ülkeme gelmiş!

darkmalt

Ufak ufak, İran nükleer programından konuşuyoruz. Rejimin bugün tahmini 3 ton hafifçe zenginleştirilmiş bir uranyum stoğu ve bilinen en az 8 000 santrifüj cihazıyla birlikte iki nükleer motora sahipmiş. İyi yıldan beri Mossad, nükleer programın kilit üyelerini hedefleyen suikastler düzenliyor veya hassas sahaların sabotajı operasyonları düzenliyor. Bu alanda kimseyi tanımıyorum, zamanında ben Amerikalılar için çalışırken bana birkaç temel bilgi veren emekli bilim adamı hariç. Bununla birlikte Michael'e eğer İran'a dönersem nükleer hakkında bilgi toplayacağımı teyit ediyorum. Ama o ülkeme dönmemi katiyen kabul etmiyor. Orada çok büyük bir tehlikeye atılacağımdan korkuyor.

Benim tarafımdan bakınca da Avrupa'da kalarak nasıl faydalı olabileceğimi göremiyorum. Michael'in kafasında bir fikir var.

Türkiye deyince genç İranlıların ağzının suyu akıyor. Vize başvurusu yapmadan girebildikleri ender ülkelerden biri. Ayrıca Avrupa'ya ilk adım. Bu "Eldorado"da genç İranlılar iş aramak için İstanbul'da Taksim meydanına toplaşıyorlar. Boş vakitlerinde İran'a gidip gelmekte serbest olan istihbarat kaynakları avlamak için tam bir canlı balık havuzu. Ve gerektiğinde belirlenen bilim adamlarını öldürmek için.

Ama işe almadan önce, işe alacak kişiyi elden geçirmek gerekiyor. Kendime bir hikâye uydurmam, aylak genç İranlılar için kendime baştan çıkarıcı bir kimlik oluşturmam gerekiyor. Haftalar boyunca bürüneceğim bu kimliğin tüm evraklarını hazırlıyoruz. Mikhael bana ara vermeden revize ettiriyor. Tereddütte düştüğüm zaman beni çarmıha geriyor: "İnanmıyorum. Bir daha ki sefere soruları sana önceden göndereceğim!" Kiani'yi, Fatman'ı, gardiyanlarımı tongaya düşüren ve iyi bir yalancı olduğunu düşünen ben şimdi bir ustadan öğreniyorum.

Sayesinde, yeni kimliğimin içine giriyorum. Ben Reza Pirouz, 11 Aralık 1967 doğumluyum. 2 Eylül 1971 doğumlu eşim Ziba Roshan'la tanıştığım Brüksel Üniversitesi'nde ekonomi okudum. Çocuklarımızın adı Sara ve Cyrus. Telefon numaram Belçika menşeli. Mickael'in bana bu milliyeti seçmesinin sebebi de bu. Belçika, sim kart ve telefon almak için kimlik göstermeye ihtiyaç olmayan nadir ülkelerden biri.

Çalıştığım şirketin adı Effitex, foraj makineleri kiralyor. Ünvanım müdür. Görevim üst kademedede ama son kararı alma yetkisine sahip değilim, bu da bana bir çıkış kapısı bırakıyor, birini işe almaya karar vereceğim zaman gerektiğinde bir bahane oluyor. Doğal olarak Effitex'in kendi internet sitesi var - Effitex.net.be - site Bale'de uzman bir şirket tarafından kurulmuş. Ödeme İsviçre postasıyla nakit yapılıyor, hiç iz bırakmadan. Sitede yer alan tüm bilgileri ben temin ettim: makinelerimizin fotoğraflarını, tanıtım metnini, şirketin tarihçesini ve mevcut

makine listesini. Yıllık finansal raporlar sitede yer almıyor ama yeni çalışanları çekmek için yeterince karlı istatistikler mevcut. Yıllık ciro rakamını 6,2 milyon euro olarak belirliyorum. Şirketin merkezi için, Mickael bana Brüksel'in iş merkezlerinin olduğu semtte gerçek bir adres buluyor. Söz konusu binada on kadar şirket var. Aynı zamanda sitemizde Effitex'in sözde beş yetkilisinin kimliğini gösteriyoruz, iki isim Flaman, diğer ikisi Fransız ve benimki, Reza Pirouz. Bu beş kâğıt üstü şahsiyetten her birinin bir email adresi var. Ve tabi onlara gönderilen mesajları düzenli olarak kontrol ediyoruz, sitenin ziyaretçi sayısını da. Buna paralel olarak, farklı eserleri okumaya gömülüyorum; foraj metodlarını, sunduğumuz makinelere ihtiyaç duyulan yerleri vs. aklıma yazıyorum.

Benim hazır olduğuma inandığında, aylarca emekten sonra, Mickael beni büyük Taksim meydanı havuzuna atıyor. Konforlu bir otel odası tutuyorum ve Taksim meydanında nadide inciye ,aramak için yürüyorum. Kafelerin terasında iki saat geçiriyorum. Kimi zaman tek bir potansiyel aday bulamadan günü bitiriyorum. Tek başına bir İranlı adam arıyorum, asla bir kadın değil. Hedefimi bir şeyler içmeye davet ediyorum, ona sigara paketimi veriyorum parmak izini almak için. Resmi olarak Effitex'in binasında bir CDI öneriyorum. Gayriresmi olarak, Reza Pirouz'ın İran'a girmesi yasak ama işleri için orada bir temsilciye ihtiyacı var. Görüşmeler sonunda, Mickael ile hazırladığımız bir dizi soruya başlıyorum: Türkiye'ye nasıl geldiniz? Ne zaman ve neden? Burada yalnız mısınız? Aileniz nerede? İran'da hangi eğitimi aldınız? Kaç dil konuşuyorsunuz? İran'da tanıdığınız kişiler var mı? Sağlık sorunuz var mı? Alerjiniz var mı?

Tabi, bu sorular az ya da çok konusuna göre birçok randevuya yayılmış şekilde soruluyor. Adayların karakterlerini değerlendiriyoruz, en çok umut veren elemanları dinlemeye alıyoruz. En ufak bir eksikte, en küçük şüphede, onları listemizden eliyoruz.

Seçilen mutlu adaylar, deneme süresi değerinde bir ilk görevle karşılaşıyorlar. İran-Türk sınırına gitmeleri, orada birkaç

gün geçirmeleri ve kamyonların bir ülkeden diğerine ne taşıdığı, teorik olarak ne içerdikleri, gerçekte ne içerdikleri konusunda bana çok detaylı bir rapor hazırlamaları gerekiyor. Sınıra göndermeden önce adaya kıyafet alıyorum ve 500 avro veriyorum bir de tren biletini ödüyorum. İsim vermemek ve ödemeyi nakit yapmak için asla uçak kullanmıyoruz. Görüşmeler sadece Taksim meydanında yapılıyor. Aday İstanbul'da hangi otelde kaldığını bilmiyor, benimle ilgili bildiği tek şey Belçika telefon numaram. Eğitimci memur olma sırası bende, kaynaklarımı bilinmezler içinde tutma sırası bende.

Sınıra gönderdiğim on üç delikanlı içinden, bir yıldan biraz daha fazla süre içinde, üç tanesi 500 avro'yu kendine saklamayı tercih ederek hiçbir zaman yaşam belirtisi vermeyecekti. Diğerlerinin çoğu tutunamayacaktı, seyahatlerinden gönderdikleri bilgiler yetersiz olarak değerlendirilecekti. Değerlendirme raporlarımı aramızda mekik dokuyan aracılardan biri vasıtasıyla Mickael'e iletiyorum. Tatmin olduklarında bir sonraki etaba geçiyoruz. Mickael geliyor, günlerce şahsı gözlemliyor. Sonunda, Taksim meydanında, bir kafede randevu ayarlıyorum. Mickael'i şirketin genel müdür yardımcısı olarak tanıtırım. Ardından işe alınanın eğitimini Mickael ele alıyor ve kendisine verilmeyi bekleyen görevin gerçek konusunu yavaş yavaş açıklıyor. On üç aday üzerinden sadece beşi İran'a gönderilecekti.

Hayatım birkez daha tuhaf bir hal aldı, ben ki bir iyi aile çocuğuyum. Bir akşam, haftalarca Türkiye'de kaldıktan sonra, Monako'da arkadaşlarla yemek yiyorum, Lehman yıllarından eski iş arkadaşlarımdan biri bana soruyor: "Jay-Jay, son zamanlarda nerelerdeydin?"

-Mossad ajanlarıyla birlikteydim, İran nükleer programının bir sorumlusunu öldürme planları yapıyorduk."

Tüm masa gülmekte kırılıyor. Gerçeği söylediğim halde bana inanmıyorlar!

Altıncı işe aldığım kişiyle sorun yaşıyorum. Adı Mahmud'tu, tıpkı Ahmadinejad gibi. Ama onun tutkusu bir basketbol takıma girmekti. 2009 sonbaharında Bassidjiler tarafından tutuklandığında hayali yok olup gitti. O günden beri bileğinde yeşil bir bileklik taşıyor, başarısızlığa uğrayan devrimin anısına. Ve bilekliğinin İran'da kendisine sorun yaşatacağı konusunda onu uyardığımda bana şöyle cevap veriyor: "Hiçbir şeyden korkmuyorum." Mahmud azimli ve zeki. Öyle ki Mickael onu Tel-Aviv'e getirtip ajan eğitimine başlatmak istiyor. Buna bozuluyorum.

Nisan 2013'te Roma'da bir kafede, bir masaj seansından sonra, Mickael'e soruyorum: "Öldürmeyi öğrenmek ona göre mi?" Mickael bana dik dik bakıyor bir an. Başını sallıyor, anlamlı bir şekilde. "Onun için düşündüğün görevde Mahmud'un hayatını kaybetme riski var mı?" Michael başını sallıyor. Aynı yönde. Michael'e Mahmud'un yerine geçmeyi öneriyorum. Kesin olarak reddediyor. "İran'a geri dönmen söz konusu bile olamaz. Sen bizim için çok değerlisin." Bu noktada işbirliğimizi bitirdiğimi söylüyorum. Ülkeme dönmek, yoluma kendi tarzımda devam etmek istiyordum. Mollaların para aklama çemberinin kırılmasına yardım ettiğimde, bundan çok hoşlandığımı kabul ediyorum ama şimdi ikinci plana atıldığımı hissediyorum. Artık aktif piyon değilim. İranlıları yöneten ve kendi yerine onları pis işlerine gönderen bir bürokrata dönüyorum. İşkence görme, öldürülme riskleri olan gençleri işe almaktaki amacım bu değil. Bunları vicdanımda hissedeceğim. Ben ölmeye hazırım ama ufaklıkları göndermek beni alt üst ediyor. Beni öylesine etkilen Mickael'a bundan bahsetme cesaretini göstermem için zamana ihtiyacım olacaktı. Mahmud katalizör vazifesi görüyor. Bazen onda kendimi görüyorum. Kadın avcısı, gözü kara, coşkulu ve oğlum olacak yaşta. Tutuklandığı veya bir görev esnasında öldürüldüğü için yüzünü gazetede görmeye dayanamam.

Mickael şaşakalıyor – onu şaşırtmayı başaracağım tek sefer bu olacak – fikrimi değiştirmeyi deniyor, benim vazgeçilmez olduğuma, benim için büyük projeleri olduğuna, gelecekte çok

faydalı olacak bir isme sahip olduğuma vs. beni temin ediyor. Kararımın dönüşü yok. Birbirimizle selamlaşıyoruz. Mickael benden iyi düşünmemi istiyor.

Üç gün geçiyor, beni arıyor. Fikrimi değiştirmedim.

Dört gün sonra, beni arama sırası bu sefer David'de. "Bankayı terk etmen gerekmiyor!" Konuşmalarımızda, broker rolü oynardık. O kadar ikna edici ki görüşmeyi kabul ediyorum. Buluşmalarımız Kopenhag'da oluyor. David beni kollarında sıkıyor. Bana Mickael'in olağanüstü biri olduğunu söylüyor. Ona benim de kendisine hayran olduğumu, bir daha onun gibi biriyle karşılaşacağımı düşünmediğimi ama artık bu hayattan yorulduğumu söyleyerek cevap veriyorum. Beraber öğle yemeği yiyoruz, akşam yemeği yiyoruz. David bir gün daha kalmam için beni ikna ediyor. Ertesi gün beni ikna etmeye çalışmaya devam ediyor. Kararım hiçbir değişiklik olmadan aynen koruyorum. Bir ay boyunca beni günde iki ila üç kere arıyor, açmıyorum. Bugün, artık beni aramıyor.

SON SÖZ

İşte bitti. Mossad ajanları hâlâ konuşmalarımı dinliyor mu, maillerimi okuyor mu bilmiyorum. Şimdi Sam emekli olunca, Langley'de hâlâ beni hatırlayan birileri var mı? Umrumda değil. "James Bonde"la isim kalmadı, gizli ajanlık mesleği bitti. Her halükarda, – kaymak – Amerikalılar ve – ballı kaymak - İsrailiiler için çalıştıktan sonra, artık kime hizmet sunabilirim?

Ajan oldum çünkü intikam almak istiyordum. Ülkemi tutkuyla seviyorum, yöneticilerinden ve adına zulmettikleri dinden şiddetle nefret ediyorum. Bu satırları yazdığım zaman, yobaz zalimler hâlâ sizi kandırmaya devam ediyorlar. İran, Hassan Rohani'nin başkanlığında, büyük güçlerle nükleer programı hakkında bir anlaşma yaparak uluslararası müeyyidelerin kaldırılması karşılığında uranyum zenginleştirme politikasını yavaşlatmayı taahhüt ediyor. İnanın, bu adamların sözü söz değil, bu adamlar şeriatçı. Kendilerini ılımlı islamcı gösteriyorlar, hâlâ sarıklı geziyorlar.

Ailem bunların ne dereceye kadar kötülük yapabileceğini beldelini ödeyerek öğrendi. Ve bana otuz yıl geçtiğini, rejimin insanların değiştiğini ileri sürerek karşı çıkan saf insanlara hatırlatırım ki on kadar gazeteci ve siyasi militan hâlâ Evin'de hapis ve Rohani'nin özel görevlileri Cenevre'de anlaşma yaparken, yüce rehber Ayetullah Ali Humeyni, nefret sözlerini Tahran'da elli bin müminin önünde açıkca söylemişti: "Düşmanlar, özellikle Siyonist rejimin kucağında, dine karşı hurlayan köpeğin kirli ve kindar ağzıyla İran'ın dünya için bir tehdit olduğunu söylüyorlar (...) Siyonist rejimin temelleri zayıfladı, yok olmaya mahkûm." Cenevre'de anlaşmayı yapanlara nükleer programla ilgili hiçbir şey söylememelerini tembihliyor.

Eğer bu eser gözlerinizin açılmasına sebep olursa, işte benim ödülüm bu olacak. Geri kalanlar için selam çakıyorum. Sefih ve trajik yolum üzerinde atalarımın göçebe hayat şeklini ödünç almış oldum. Tüm bağlarımı kopardım. Ajan olmakla ilgili bu ilginç kararı ilk aldığım andan itibaren on yıldır kendime aşkı yasaklıyorum. Diğer taraftan, sevdiğim bir kadın var, gizli. Ama ciddi bir ilişki kurmayı reddediyorum. Bir akşam eve gelince onu tavanda asılı bulmak istemiyorum. Kendime aile kurmayı da yasaklıyorum, kavgamın sonuçlarına maruz kalsınlar istemiyorum. Pişmanım, acı çekiyorum. Ama *c'est la vie*.*

Olanaklarım dâhilinde mollaların rejimine karşı kazandığım başarılarla rağmen, hâlâ uyumakta güçlük çekiyorum. Büyükbabam için hiçbir şey yapamamış olmaktan hâlâ kendimi suçluyorum. Ve geceleri Neuilly saldırısını yeniden yaşıyorum, barut kokusu, Amir Reza'nın sırtışı, kelepçelenmiş Anis Naccache'in üzerindeki tekmeleri. Komşunun bebeğini düşünüyorum, bu bebek bugün otuz üç yaşında olmalı. Babası onunla ilgilenmedi, annesi İran siyaseti yüzünden öldü. Bu düşünce üstüme dandanmış gitmiyor. Kendi kendime bu genç kadını bulmam lazım diyorum; onunla kahve içecektik. Ona ailem adına özürlerimi sunacaktım. Şöyle diyecektim: Annen bizim yüzümüzden öldü. Ben, o gün çocukluğunun geçtiği evdeki on beş yaşındaki oğlanım. İkimiz de tek hayatta kalanlarız. Bu hiçbir şeyi kanıtlamıyor, sana anneni geri getirmez ama bil ki benim de başıma geldi, sonrasında büyükbabam öldürüldü. Onu kollarıma alacaktım. Ve ölülerimize ağlayacaktık. Belki kötü karşılayacaktı, belki bana tokat atacaktı, belki benim aksime yasını tutmayı başarmıştı. Yıllar geçiyor, onunla karşılaşmakla ilgili karar vermiyorum. Yeter ki bu kitabı okusun!

Mollalara ve onların Tahran'daki polislerine gelince, umarım bunlardan kandırdığım bir veya ikisinin beni okuduklarında solukları kesilecektir. Evet, ben bir gizli ajandım. Evet, avucunuzun içindeydim ve siz hiçbir şey görmediniz. Evet, amansız düşmanlarınıza istihbarat verdim "Büyük zebani" ve

“Küçük zebani”, gözde sarıklınız Ayetullah Humeyni’nin terminolojisine göre. Evet, ben bir İranlı olarak İsraililer için çalıştım, onlarda ağırlandım. Hatta daha ileri gideceğim: onları sizin gerici rejiminizle sizden çok daha gelişmiş buluyorum.

Bu kâfir sözlerden sonra, Baba Bozorg’la aynı şekilde, molaların bana ölüm süvarilerini gönderceklerinden şüpheleniyorum.

Önemli değil.

Onları bekliyorum!

“ ... Onu öldürenlerden öcümü almak istediğim için, kırk yaşında CIA ajanı olacaktım. Kırk altı yaşında ise Mossad ajanı. Bu iki görev arasında bir adam öldürdüm. Bu kitap yayımlandığında; atalarımın topraklarını, büyükbabamın otuz yedi gün yönettiği ülkeyi yöneten bu yobazlar, muhtemelen beni ölüm cezasına çarptıracaklar. Beni bir köşede sıkıştırmak için katillerini dünyanın dört bir yanına salacaklar. Umurumda değil.

Benim adım Cihanşah Bahtiyar – bana Jay-Jay deyin. İran Şahi'nin son başbakanının torunuyum. Bu da benim sıradışı hikâyem.”

Cihanşah Bahtiyar, mollalar 1980’de Şah döneminin son başbakanı dedesi Şahpur Bahtiyar’a Neuilly-Sur-Seine’de suikast girişiminde bulunduklarında henüz on altı yaşındaydı. Bu girişim başarısız oldu ama Cihanşah’ın hayatının akışını değiştirdi. Ağustos 1991’de Şahpur Bahtiyar evinde kafası kesilmiş halde bulunduğu ve Cihanşah iki hafta sonra bu üzüntüye dayanamayan annesini de kaybettiğinde intikam yemini etti. Humeyni ve mollalarına zarar vermek için her şeyi yapacaktı. CIA ve Mossad’a gönüllü ajanlık yaptı; Türk iş adamlarının ve Türk bankalarının içerisinde bulunduğu kara para aklama zinciriyle ilgili önemli belgelere ulaştı, İran’daki uranyum rezervleri ve nükleer silahlanma hakkında bilgi topladı.

Bu kitapta vatansever Cihanşah Bahtiyar’ın Şah döneminde geçen çocukluğunu, İngiltere’deki ilk gençlik yıllarını ve yirmi yıllık intikam öyküsünü okuyacaksınız; tüm ayrıntılarıyla, gerçek isimler ve gerçek mekanlarla...

17 00.